

1893.

അപ്പൻ
തമ്പരാന്റെ
നാമിത്
ശില്പം

1690

Shelton

3

44

26 e7

5134

SAHITHYASILPAM

[Series Selections]

Edited by

V. M. KUTTIYAN

സാഹിത്യശില്പം

APPAN THAMPURAN'S
SAHITHYASILPAM

[Prose Selections]

Edited by
V. M. KUTTIKRISHNA MENON

First Impression—July 1968
One Thousand Copies

Publishers:
THE MANGALODAYAM (Private) LTD.,
TRICHUR.

Price: Rs. 3—00

Printed at the Mangalodayam Press, Trichur.

5737

അപ്പൻതമ്പുരാന്റെ
സാഹിത്യശില്പം
(തിരഞ്ഞെടുത്ത പ്രബന്ധങ്ങൾ)

സമ്പാദകൻ:

വി. എം. കുട്ടികുഞ്ചുമേനോൻ

CURRENT BOOKS
Publishers & Books Sellers
TRICHUR-1.

പ്രസാധകൻ:

മംഗളോദയം (പ്രൈവറ്റ്) ലിമിറ്റഡ്,
തൃശ്ശിവപേരൂർ.

1968/1143

ഒന്നാംവരിപ്പ്:

1968 ജൂലായ്

കോപ്പി 1000

തൃശ്ശിവപേരൂർ
മംഗളോദയം പ്രസ്സിൽ
അച്ചടിച്ചത്.

വില:

മൂന്നരപ്പിക

5737

വിഷയവിവരം

	പേജ്
1. അന്നത്തെ മലനാട്	1
2. അതുകൃതി	10
3. മഷിക്കടൽ	15
4. ചന്ദ്രവതി	28
5. സാഹിത്യസാഹ്യം	88
6. എന്റെ പ്രാതഃസ്നാനം	48
7. സാമൂതിരിപ്പാടും പതിനെട്ടരക്കവികളും	49
8. റായിബാമളർ കെ. ചന്ദ്രമേനോൻ	64
9. മലയാളത്തിലെ മാസികാപ്രവർത്തനം	68
10. ഒരു കയ്യൊക്കുളി	79
11. മണിപ്രവാളശാകുന്തളം	90
12. തിരുപ്പാപ്പാട്ട്	108
13. സമസ്യഷ്ടികൾ	109
14. ഒരു വനസങ്കേതം	119
15. സാഹിത്യകൗതുകം	126
16. ആത്മദമനം	138
17. ചിന്താതരംഗിണി	137
18. നായാട്ടുവിധി	143

അന്നത്തെ മലനാട്

അന്നത്തെ മലനാടെവിടെ, ഇന്നത്തെ മലയാള മെവിടെ? എന്തോ കഥ! കാലം മറിഞ്ഞതോടുകൂടി കോലം കീറുമേൽ മറിഞ്ഞു. നാടിന്റെ കിടപ്പും നാട്ടാരുടെ നടപ്പും, അന്നം ഇന്നുമായിട്ട്, അത്രയ്ക്കുമാത്രം മാറിയിരിക്കുന്നു. നാടിന്റെ നാലതിരൊന്നേ മാറാതെ കണ്ടുളളൂ. മലയാളനാടു മലയാഴികളുടെ മധുത്തിൽത്തന്നെ. കേരളരാജ്യം കന്യാകുമാരിഗോകർണ്ണപര്യന്തം ഇന്നും നീണ്ടുനിവൻകിടക്കുന്നു: പക്ഷേ മുപ്പാറു നൂറ്റാണ്ടു മുമ്പു മുടിഞ്ഞരുളിയ വീരമാന്താണുപ്പെരുമാൾ മലനാടു കണ്ടുതുവാൻ കണ്ടുകൂടി എഴുന്നള്ളുന്നതായാൽ കാണുന്ന കാഴ്ചകൾ വിസ്തരിക്കുവാൻ കണ്ടവർ പറഞ്ഞുകേൾക്കുക തന്നെ വേണം. അത്രത്തോളം മാറിയിരിക്കുന്നു നാട്ടകത്തെ വട്ടങ്ങളും ചട്ടങ്ങളും. നാട്ടാരുടെ ഉടുപ്പു മാറി, നടപ്പു മാറി, പരശുരാമക്ഷേത്രത്തിന്റെ അലകും പിടിയും മാറി.

നീർ പോകും ചാലുകൾ തീണ്ടാട്ടുകൾ നടത്തുന്ന പൂഴകളായി. മീൻ ചാടും കയങ്ങൾ വിളവിക്കുന്ന നിലങ്ങളായി. ആൾ പോകും വഴികൾ തീവണ്ടിയോടുന്ന

പാതകളും സാരാട്ടു പോകുന്ന വീഥികളുമായി. കുന്നുകഴിയായി; മല മൈതാനമായി; കാട്ടു നാടായി; നാട്ടു നഗരമായി.

കൂരോട്ടമേഞ്ഞ പുരകൾ കേരളത്തിൽ അന്നുണ്ടായിരുന്നില്ല. കാലമേഞ്ഞ അരമനകൾ അരചരളുടെ അവസ്ഥയ്ക്കൊരു കുറവും വരുത്തിയിരുന്നില്ല. വയ്ക്കോലപ്പുരയിൽ പാത്തിരുന്ന വലിയവരെക്കുറിച്ചു കുറവും കുറവും ആരും പറഞ്ഞിരുന്നതുമില്ല. എട്ടുകെട്ടും നടപ്പുരയും തെക്കേക്കെട്ടുമാളികയുമായാൽ നാടിനുടയവന്റെ പെരുമയ്ക്കു പോന്നതായി. നാലുകെട്ടും പുരയും നാലുപേർ കേട്ടാൽ നിരക്കാത്തതായിരുന്നില്ല. പദപിയില്ലാത്തവർ പടിപ്പുറ പണിതാൽ നാട്ടിലൊക്കെ കൂട്ടവും കുറിയുമായി. പാമ്പിൻകാവും മുല്ലത്തറയ്ക്കൽ ഭഗവതിയും നടുമുറത്തു തുളസിത്തറയും പടക്കിനിയിലോ പടിഞ്ഞാറിയിലോ പരദേവതയുമില്ലാത്ത താവാടുകൾ താവാടുകളായിരുന്നില്ല. നാല്പത്തിരടി നിലംവീതം നാട്ടുതോറും കേരളത്തിൽ കളരികൾക്കായി ഉഴിഞ്ഞിട്ടിരുന്നു. നൂറൊട്ടു നാല്പത്തിരടി നിലങ്ങൾക്കു് ആശായുസ്ഥാനം വഹിച്ചിരുന്ന പണിക്കനാഥം കുറുപ്പനാഥം കുടിവെച്ചിരുന്ന കാരണവന്മാർക്കും കുലദൈവങ്ങൾക്കും കുന്നക്കീൽക്കുവിഞ്ഞു കുടിയിരുപ്പുകൾ എപ്പോഴുണ്ടായിരുന്നു. 'മാലോകർ' കുടിപാത്തിരുന്ന ഇടങ്ങളിൽ അമ്പലങ്ങളും കുളങ്ങളും ചിറകളും ചാലുകളും പുഴകളും പാടങ്ങളും അടിപറന്ന അരയാലുകളും മുടി കളിന്ത മുല്ലമലക്കാവുകളും കത്തിണങ്ങി ജലസൗഖ്യത്തെയും സ്ഥലസൗഖ്യത്തെയും

ലോഭംകൂടാതെ നല്കിയിരുന്നു. കരിടത്തു പടനിലം, മരൊരിടത്തു കൈനില, കോട്ട, കൊത്തളം, കഴുനിലം, കൂത്തുപറമ്പ്, നിലവാട്ടുതറ, പട്ടിണിപ്പുറ മുതലായി, രക്ഷയ്ക്കും ശിക്ഷയ്ക്കും വിനോദത്തിനും വിരോധത്തിനും ഉതകുന്ന സങ്കേതസ്ഥാനങ്ങൾ, അന്നത്തെ നാട്ടുനടപടികളെ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തുന്ന ലക്ഷ്യങ്ങളായിരുന്നു.

ഗ്രാമസങ്കേതങ്ങൾ വിട്ടാൽ, പിന്നെ ഉൾനാടെന്നും പുറനാടെന്നുമുള്ള വ്യത്യാസം അത്ര കാര്യമായിരുന്നില്ല. അവിടങ്ങൾ ആൾപ്പെരുമാറ്റം കുറഞ്ഞും കാട്ടുതോട്ട, കണ്ടു കഴി, കല്ലു കരട്ട കാഞ്ഞിരക്കുററി, മുളളു മുരട്ട മുക്കൻപാമ്പു മുതലായി വിജനസ്ഥലങ്ങൾക്കു സമജങ്ങളായ സാമഗ്രികളെക്കൊണ്ടു നിറഞ്ഞും കിടന്നിരുന്നു. മുന്തറവർ, അഞ്ഞൂറവർ, അറുനൂറവർ, ഒന്നു കുറെ ആയിരത്തവർ, അയ്യായിരത്തവർ എന്നു തുടങ്ങിയ നാട്ടുവാഴിപ്പട്ടത്തലവന്മാരുടെയും തളിയാതിരിമാരുടെയും 'ചേവകം' ഏറുകൊണ്ടും നായാട്ടു നടത്തിക്കൊണ്ടും കാലക്കേവം കഴിച്ചുപോന്ന 'കാവൽച്ചങ്ങാതി'കളുടെ കുടിയിടകളും അവർ പില്ലു കുത്തി കണ്ണുറപ്പിച്ചു നില്ക്കുന്ന മാടുകളും മേടുകളും ഈ വിജനപ്രദേശങ്ങളിൽ അവിടവിടെ ചിന്നിച്ചിതറിക്കിടക്കുന്നതു കാണാമായിരുന്നു. കാരോരോ ചേരിക്കാർ പടയാളികളെ പാപ്പിച്ചിരുന്നതും കുറിയും വാടയും തീത്തുറപ്പിച്ചിരുന്നതുമായ 'ചേറിലൊട്ടിലു'കളെന്നും 'പടക്കൊട്ടിലു'കളെന്നും പറഞ്ഞുപറഞ്ഞു സങ്കേതങ്ങളും എതിരാളികളുടെ കൈയേറ്റങ്ങളുണ്ടാകുന്ന അതിരുകളിൽ അങ്ങമിങ്ങം കണ്ടി

രന്നു. മലമുകളിലുള്ള മരച്ചുവടുകളിൽ അടക്കിവെച്ചു തിളകിമറിഞ്ഞ പാറകളുടെ നടുക്കു കൂടിയ പങ്കും ഭൂമി ഞരുകിടക്കുന്ന ശാസ്താക്കാവുകളും സുപ്പ്ക്കാവുകളും മരങ്ങളുടെയും ചെടികളുടെയും വള്ളികളുടെയും ഉള്ളിൽ മറഞ്ഞും മറിഞ്ഞും കുഴഞ്ഞും കിടക്കുന്നതു സുലഭമായിരുന്നു.

ദേശസഞ്ചാരത്തിനെന്നല്ല, ദേശം പകരുവാൻതന്നെ, ഇന്നത്തെ സൗകര്യങ്ങളൊന്നും അന്നുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഇടപടി ചാടിക്കടക്കണം, കടമ്പ കേറിക്കടക്കണം, കല്ലും മുളയും നോക്കിച്ചവിട്ടണം, കണ്ടനീടവഴിയിൽ കുതിഞ്ഞുനടക്കണം, വമ്പേത്തു വഴുക്കാതെ നോക്കണം, വരുന്നവക്കൊക്കെ വഴി മാറിക്കൊടുക്കണം, തോടു കവച്ചു കടക്കണം, ചാലു ചാടിക്കടക്കണം, വൃഴ നീന്തിക്കടക്കണം, കണ്ടിറങ്ങിക്കയറണം, കുന്നു കേറിമറിയണം—ഇങ്ങനെയുള്ള യാത്രയ്ക്ക് ഏകദേശം ഒത്തതുതന്നെയായിരുന്നു അന്നത്തെ പാഥനങ്ങളും. തണ്ടിൽക്കേറി മലന്നുകിടന്നാൽ തണ്ടല്ല നിവർത്തുവാൻ അമാലന്മാരുടെ അനുവാദം വേണം. മഴ പെയ്താൽ മുക്കാലും കൊള്ളാം; ദാഹമുണ്ടെങ്കിലതും തീക്കാം. തണ്ടെടുത്തു മുളിക്കുന്നവരുടെ കാലിടറാതെയിരുന്നാൽ വീഴാതെയും കുഴിക്കാം. കുതിരയെ നടത്തുന്നതല്ലാതെ കാടിക്കുവാൻ അഭ്യാസികൾക്കൊഴികെ സാധാരണക്കാർക്കു സാധിച്ചിരുന്നില്ല. അപ്പൂർച്ചം ചിലക്കുമാത്രമേ അനല്പാത്തു കയറി നടക്കുവാൻ അധികാരമുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. പടയ്ക്കു പോകുന്ന പ്രമാണികളും കിടാങ്ങളുമൊഴികെ ആരും ആൾക്കൂട്ടത്തിൽ കയറുക പതിവു ഉണ്ടായിരുന്നില്ല.

ഗതാഗതത്തിന്നു സൗകര്യം പുരയിരുത്തിയതിനാലും
 ലെത്തന്നെ പോക്കുവരത്തിനുള്ള ആവശ്യവും അവസ
 രവും കുറവായിരുന്നു. നാട്ടുതോറും നടക്കേണ്ടുന്ന അത്യാ
 വശ്യം ചാരപുരത്തുനാക്കും പടനായകന്മാർക്കുമായിരുന്നു
 കഴിച്ചുകൂടാത്തത്. വിദേശീയരായ വ്യാപാരികൾ ചര
 കുകൾ കൈമാറാം ചെയ്തിരുന്നതും ചന്തവാണിഭം വി
 റ്റാറുന്നതും അഴിമുഖങ്ങൾ സമീപിച്ചുള്ള കടലോരങ്ങ
 ലിലും അപ്പുറം ചില പ്രധാനപ്പെട്ട ഗ്രാമസങ്കേതങ്ങളി
 ലും മാത്രമായിരുന്നു. മാതേവപട്ടണത്തിലും മലങ്കരയി
 ലും പൊന്നാനിമാതൃലും വിദേശീയർ ഏല്പട്ടത്തിയിരു
 ന്ന 'മണിഗ്രാമം', 'അഞ്ചുവർണ്ണം' എന്നു തുടങ്ങിയ
 വ്യാപാരസംഘങ്ങൾ, മാമാങ്കം തുടങ്ങിയ മഹോത്സവ
 ങ്ങൾ പ്രമാണിച്ചു മലനാടിന്റെ ഉള്ളിൽ കടന്നു കയ്യ
 വടത്തിനായി പെരുമാറാറുള്ള. ഒരുപിടി പണവും മ
 ടിയിലിട്ട്, നാറണതും കീറണതും കണ്ടതും കേട്ടതും കാ
 ണത്തതും കേൾക്കാത്തതും കൊള്ളുവാൻ, പെണ്ണുങ്ങളും
 ആണുങ്ങളും പുരുഷന്മാരും കൂടുന്ന ദിക്കുകളിലേ വിചാരി
 ക്കാറുമുള്ളു.

വിനോദങ്ങൾക്കുള്ള വഴികൾ മലക്കു തുറന്നതന്നെ
 കിടന്നിരുന്നു. ആചാരനിഷ്ഠയും മതവിശ്വാസത്തിനും
 ഉറപ്പും പരപ്പും കൂടിയിരുന്നു. വീര്യവും ശൗര്യവും കൂറ
 മത്സരവും സ്ഥാനവഴക്കും മുത്തിരുന്ന കാലമായതുകൊ
 ണ്ടു കാലക്ഷേപത്തിന്നു കയ്യുപ്പാടൊട്ടുമുണ്ടായിരുന്നില്ല.
 അങ്കംവെട്ട്, പടക്കുളി, കാണത്തല്ല തുടങ്ങിയ വീരവ
 റിക്കുകളും ചുതുകുളി, ചതുരംഗം, തലപ്പത്തു മുതലായ

വിട്ടുപിന്നോടങ്ങളും കാര, കടുത്തുടി തൊട്ടുള്ള കുട്ടികളി-
കളും കൈകൊട്ടിക്കളി, ഉഴിഞ്ഞാലാട്ടം എന്നു തുടങ്ങിയ
അബലാലിലകളും, കൂത്തും വാട്ടും കൊട്ടും വേലയും മറ്റു
മായി, നാനാജാതികൾക്കും എല്ലാ സ്ഥാനങ്ങൾക്കും ആ-
ണങ്ങൾക്കും പെണ്ണങ്ങൾക്കും പാകത്തിനുള്ള വിവിധവി-
നോദങ്ങൾ കാണാനും കേൾപ്പാനും അനുഭവിപ്പാനും
കത്തവണ്ണം വേണ്ടുവോളമുണ്ടായിരുന്നു.

കലക്കമില്ലാത്ത കലുണ്ണപ്പന്തൽ മലനാട്ടിലെങ്ങും
ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. കൂറു ചൊല്ലിയും സ്ഥാനം പിടിച്ചും
വഴക്കില്ലാത്ത വീടുകളില്ല. അടിപിടിയില്ലാത്ത അടി-
യന്തിരങ്ങളില്ല. പേരുകേട്ടൊരു പെങ്കൊടിയാൾക്കു
വേണ്ടി പ്രാണൻ കളവാൻ മടിച്ചിരുന്നവരില്ല. തന്നതും
തിന്നതും മറക്കുന്നവരില്ല. നാണംകെട്ട നായരില്ല. മാ-
നംകെട്ട മനുഷ്യരില്ല. നേരില്ലാത്തവരാരുമില്ല. കോ-
ണവും കുടുമയും നേരും നെറിയും വിട്ടുള്ള മര്യാദകളും
അന്നൊന്നുമുണ്ടായിരുന്നില്ല.

‘കലം വരഞ്ഞുവെയ്ക്കുന്നതിലും’, ‘കളം വരഞ്ഞു ക-
ളിക്കുന്നതിലും’, ‘ഗുണദോഷസംബന്ധം’ നടത്തുന്നതി-
ലും * കാണിച്ചിരുന്ന ജാതിസ്സർവ്വകൾ അതിരുകവിഞ്ഞ
വിധത്തിലായിരുന്നു. തറവാട്ടുമാര്യാദകളിലും ആചാരന-
ടപടികളിലും വിട്ടുവീഴ്ചകൾ ചെയ്തിരുന്നില്ല. ഗണിച്ചു
നോക്കാതെ ഒരു കാര്യം നടത്തിയിരുന്നില്ല. മന്ത്രവാദ-
ത്തിൽ മയങ്ങാത്ത മനസ്സും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ദേവനെ

* ഭക്ഷണം പാകംചെയ്യുന്നതിലും കുളിയിലും വിവാഹത്തിലും (ഗു-
ണദോഷസംബന്ധം=ഇന്നത്തെ ‘സംബന്ധ’ത്തിന്റെ പൂർവ്വരൂപം).

വണങ്ങാത്തവരും കാരണവക്കൊതുങ്ങാത്തവരും അനന്തിരവനെ സ്നേഹിക്കാത്തവരും ആശാനെ വഴങ്ങാത്തവരും അടിമകളെ പോരാത്തവരും ആകേകിലും ഉണ്ടെങ്കിൽ അവർ മലനാട്ടുകാരായിരുന്നില്ല. ജാതികളും തൊഴിലുകളും വകതിരിഞ്ഞുതന്നെ നിന്നിരുന്നു.

കൊട്ടക്കേണ്ട പണം കൊട്ടക്കാതിരുന്നത്, പട്ടിണിപ്പരയിലോ പടിപ്പരയിലോ കുളപ്പരയിലോ പട്ടിണികിടന്നു കടക്കാരന്റെ കുടികൊടുത്തോ കള്ളക്കുറുപിരിച്ചോ അല്ലാതെ പിന്തിരിയുകയില്ല. തമ്പാടുകൾ തമ്മിൽ വൈരമുണ്ടായാൽ വാളെടുത്തു കുടിപ്പുക വീടും. 'ഇണങ്ങിട്ടെങ്കിൽ പൊട്ടും, പിണങ്ങിട്ടെങ്കിൽ വെട്ടും' എന്നായിരുന്നു അക്കാലത്തെ ന്യായം. കൂറുചൊല്ലി വഴക്കുടിച്ചാൽ പടവെട്ടി കാര്യം തീർക്കും. ഇരുപേർ തമ്മിൽ മത്സരിച്ച മരണം വന്നു സംഭവിച്ചാൽ, കൊന്നവനെയും കൊന്നും, ചത്തവന്റെ ശവം മാറാന്റെ മറാന്തു വെട്ടിക്കുട്ടി ഭംഗിപ്പിച്ചും, കത്തുന്ന ചിതയിൽനിന്നു കാളുന്ന കൊള്ളിയെടുത്തു പുര ചുട്ടുകരിച്ചില്ലെങ്കിൽ, മറുവീട്ടുകാരുടെ തല പിന്നെ താഴ്ന്നിട്ടല്ലാതെ കാണുകയില്ല; നാലാൾ കൂടുന്ന ദിക്കിൽ അവരെ നോക്കിട്ടും ആവശ്യമില്ല. യജമാനന്മാരെ പ്രാണനിൽപ്പരം സ്നേഹിച്ചിരുന്ന് 'ചാവേർ' എന്നു കേളികേട്ട കൂട്ടക്കാർ മലനാട്ടിലെ മാനുക്കുടുംബങ്ങളിൽപ്പെട്ട പ്രധാനികളായിരുന്നു. അവർ ആശ്രയിച്ചുനില്ക്കുന്ന സ്ഥാനികളുടെ മാനവും ജീവനും കാക്കുവാൻവേണ്ടി വാളെടുത്താൽപ്പിന്നെ ഉയിരറ്റുവീഴുന്നതുവരെ ഒഴിക്കുന്നതല്ല. പങ്ങച്ചാൽ, കേളച്ചാൽ,

ഇട്ടിണിക്കുണ്ടൻ, കുഞ്ഞിട്ടണ്ണൻ തൊട്ട പുരുഷനാമങ്ങൾ പെണ്ണുങ്ങൾക്കൊട്ടും വിടിക്കായ്ക്കയില്ല. ആട്ടി, ഇട്ടാട്ടി, ഇട്ടിച്ചിരി, ചക്കി, ചിരത, നങ്ങ തുടങ്ങി കമനീ മണികൾക്കിട്ടിരുന്ന് കാമനപ്പേരുകൾ ആണുങ്ങൾക്കും മധുരങ്ങളായിത്തന്നെയാണു് തോന്നിയിരുന്നതു്. മുഴുലങ്ങളും സരളങ്ങളുമായ വർണ്ണങ്ങൾ ചേർത്തു കോർത്തു കർണ്ണാനന്ദമുളവാകത്തക്കവണ്ണം ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള നാമധേയങ്ങളിൽ പഴകിട്ടുള്ള ഇപ്പോഴത്തെ പരിഷ്കൃതലോകം പണ്ടത്തെപ്പേരുകൾ കേട്ടു പരിഭ്രമിക്കുന്നുവെങ്കിൽ, കാലം പോയ പോക്കും രചി മാറുന്ന മട്ടും സമുദായമര്യാദയുടെ നീക്കുപോക്കും, വഴിപോലെ വിചാരിച്ചു്, പണ്ടത്തെ പേരുകളുടെ സ്വാരസ്യം അനുഭവിക്കുവാൻ കരുങ്ങുകതന്നെ വേണം. കുഞ്ഞിട്ടണ്ണൻ കുഞ്ഞിട്ടുണ്ണനായതും ചിരത ശ്രീദേവിയായതും കാലചക്രത്തിലിട്ടു കടഞ്ഞിട്ടാണെന്നു് കാക്കുകയും വേണം. ഇത്ര മിനുത്താൽ അത്ര രസിക്കാത്ത കാലവുമായിരുന്നു അന്നു്.

ഇന്നലെക്കുണ്ട വസ്ത്രങ്ങളും ഭൂഷണങ്ങളും ഇന്നെക്കു മട്ടു മാറിക്കാണുന്നതോത്താൽ ആയിരത്തെണ്ണു കാലം മുന്പുള്ള ആടുകളും ആഭരണങ്ങളും എങ്ങനെയായിരുന്നു എന്നു ചോദിച്ചാൽ അങ്ങനെത്തന്നെ എന്നേ മറുപടി പറയാൻ കാണുന്നുള്ളൂ. അണിയുന്ന ഇനത്തിൽ ആണംപെണ്ണം എന്ന ഭേദം അക്കാലങ്ങളിൽ അത്ര കണക്കാക്കിയിരുന്നില്ല. കാതിലോല, മണിക്കാതില, താലി, തണ്ടും മോതിരം, തൂക്കംകഴലു്, കഴൽമോതിരം, തരിവള, നാഗപ്പെൺമണിമോതിരം, അരഞ്ഞാൾ, ചിലമ്പു

തൊട്ടുള്ള പണ്ടുങ്ങൾ അണിഞ്ഞ പൊൻമകൾക്കെതിരായിട്ടു പൊൻമകനാവട്ടെ, നെറുകയ്ക്കു നീർപ്പൂവും, നെറിക്കു നെററിപ്പട്ടം, കഴുത്തിനു കൊരലാരം, മാറിനു മാന്താലി, വയറിനു് ഉദബന്ധം, അയ്യം അല്ലിച്ചൊട്ടു, കാലിനു കാൽച്ചിലവും, കൈക്കണ്ടിനും കനകചുള, വിരൽപത്തിനും മണിമോതിരങ്ങളും ചേർത്തണിഞ്ഞല്ലാതെ പുറത്തിറങ്ങാറില്ല. മുടിപ്പട്ടം കെട്ടാവുന്ന പുരുഷന്മാർക്കു മുട്ടിനു താഴെ മുണ്ടു പുറിക്കൂട്ടു. മടിക്കുത്തു രണ്ടും മുയൽച്ചെലിയായി മടക്കിക്കുത്തി, കോന്തല രണ്ടും കേററിയുടക്കും. പ്രായം കവിഞ്ഞ പെണ്ണുങ്ങളാകും ഞാത്തിയുടത്തു നടക്കാറില്ല. പ്രായംചെന്ന പെൺകിടാങ്ങൾമാത്രം മുണ്ടു മടക്കി മാറുമായ്ക്കും. ഇടക്കര, തുടക്കര, പട്ടക്കര തൊട്ടുള്ള കരമുണ്ടുകൂടായിരുന്നു പണ്ടു നടപ്പുണ്ടായിരുന്നതു്.

മേൽവിവരിച്ച മാതിരി കേരളത്തിൽ അക്കാലത്തും ഇക്കാലത്തുമായി പണിട്ടുള്ള കാരാ വക വ്യത്യാസങ്ങൾ എണ്ണിയൊടക്കുവാൻ ഭണ്ഡിക്കുന്നതായാൽ ചരിത്രകാരന്റെ അധികാരത്തിൽപ്പെട്ട അതിരിനുള്ളിൽ അക്രമമായി ആക്രമിക്കുണ്ടിവരുന്നതാണ്. നമ്മുടെ കഥ നടന്ന കാലത്തിലേയ്ക്കു വായനക്കാർക്കു വഴികാണിക്കുവാൻ ഇത്രത്തോളമായാൽ പോരായ്ക്കു മുമ്പില്ല.

(ഭൂതനായർ)

അതൃക്തി

ഇഹലോകത്തിൽ പല സ്ഥിതികളിലും ഇരിക്കുന്ന ജനാവലിയിൽ അവരവരെക്കുറിച്ചു് അസാധാരണമായി വല്ലതും പറവാൻ വകയില്ലാത്തവർ വല്ലവരുമുണ്ടോ? കാരോരുത്തനും അവനവന്റെ അനുഭവത്തെപ്പറ്റിയോ അവസ്ഥാഭേദങ്ങളെപ്പറ്റിയോ എന്തെങ്കിലും ഒന്നു പരിചയക്കാരോടു പറഞ്ഞു ഫലിപ്പിക്കുവാനുണ്ടാകും. ആ വക അനുഭവങ്ങളും അവസ്ഥാന്തരങ്ങളും വ്യവസ്ഥിതവും വിഭിന്നവുമായ ജീവിതദശകളിൽ എല്ലാവരിലും സാമാന്യേന കാണാവുന്നതായിരിക്കും. രാജ്യം ഭരിക്കുന്നവനായാലും ചുമട്ടു ചുമക്കുന്നവനായാലും ആയുധമെടുത്തു് ആയോധനം ചെയ്യുന്നവനായാലും, ആരായാലും വേണ്ടിപ്പ, അവരുടെ ദശാന്തരങ്ങളിൽ കനത്തിലല്ലാതെ ഇനത്തിൽ വ്യത്യാസം വളരെയൊന്നും ഉണ്ടാവില്ല.

ശൈശവം മുതൽ വാല്യകൃത്തിന്റെ അത്യന്തമട്ടു വരെ ജീവിതയാത്ര ചെയ്യുന്നവനും തന്റെ പന്ഥവിൽ അപൂർവ്വമായോ ആശ്ചര്യകരമായോ ഒന്നുതന്നെ കണ്ടുമുട്ടുന്നതല്ല. കാണകമാത്രം ചെയ്യുമ്പോൾ ഗണിക്കാത്തതും സാധാരണയാണെന്നു വിചാരിച്ചു കടന്നുപോക

നമുമായ ഒരു കാര്യം താൻ അനുഭവിക്കേണ്ടിവരുമ്പോൾ അതിന്നൊരു പ്രത്യേകതയും പ്രാധാന്യവും സിദ്ധിക്കുകയായി. അങ്ങനെയാണു് മനുഷ്യരുടെ സ്വാർത്ഥനിഷ്ഠയുടെ സമ്പ്രദായം.

ദീനം വിടിക്കുക മാറുക, യത്നങ്ങൾ ഫലിക്കുക നിഷ്പലങ്ങളാവുക, ബന്ധുക്കളായുള്ള യോഗം വിരോധം, പ്രസാദിപ്പിക്കുവാനുള്ള ശ്രമം വൈരത്തിൽ കലാശിക്കുക, പ്രയത്നംകൂടാതെ സന്തോഷപ്പെടുക, സുപ്രഭാഷാർത്ഥം യദൃച്ഛയാ കണ്ടെത്തുക, പരിചയപ്പെടുക, സ്നേഹിക്കുക, വിവാഹം ചെയ്യുക, സന്താനങ്ങൾ ഉണ്ടാവുക, മാതാപിതാക്കന്മാർ ഇരിക്കുമ്പോൾ കുട്ടികൾ മരിക്കുക, മരിക്കുമ്പോൾ ഇരിക്കുക—ഇതൊക്കെ ലോകത്തിൽ പൊതുവെ നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന സ്വാഭാവികസംഭവങ്ങളാണു്.

എന്നാൽ ഒരുവൻ തന്റെ അനുഭവത്തെ പറയുകയാണെന്നിരിക്കട്ടെ, അപ്പോൾ ഈ സാമാന്യനിയമം അവനു ബാധകമായി വിചാരിക്കേണ്ടില്ല; എന്നാൽ ഒരു വിശേഷം—സുഖത്തിനായോ ദുഃഖത്തിനായോ മാറുള്ളവരുടെ തലയിലെഴുത്തിലില്ലാത്ത ചില കുറികൾ—തന്റെ യോഗവിധിയിൽ ഉള്ളതായി കാണുന്നു. സമ്പത്തിലാവട്ടെ ആപത്തിലാവട്ടെ സുഖദുഃഖങ്ങളിൽ അവനവന്റെ കാര്യം വരുമ്പോൾ ഒരു പ്രത്യേകതയുണ്ടായിത്തീരും.

സുഖാനുഭവങ്ങളുടെ മോടിപ്പകിട്ടുകൾ, അതിശയോക്തിസ്സർഗ്ഗമില്ലെങ്കിൽ, നിലനില്ക്കുകയില്ല. മന

സ്നിൽ തട്ടിയതിലധികം പുറത്തു പൊട്ടിച്ചില്ലെങ്കിൽ സുഖഭോഗത്തിനു മറുകര കണ്ടെന്ന് അസൂയ തോന്നുവാനുള്ള പഴുതടഞ്ഞു. ദേശസഞ്ചാരികൾ കണ്ട കാഴ്ചകൾ അതിശയോക്തികൂടാതെ കണ്ടെപടി പകർത്തുകയാണെങ്കിൽ ആകാണോ വഴിയാത്രാമോഹം ജനിക്കുക? ഉള്ളതിലധികം വർണ്ണിക്കുന്നതിലാണോ കലാതപം കിടക്കുന്നത്. ഹൃദയാവർജ്ജകങ്ങളായ ചിത്രപടങ്ങൾക്കും, നോക്കുവാനാളില്ലാതെ, കെട്ടിത്തൂങ്ങി കിടക്കേണ്ടിവരും. മനോഹരങ്ങളായ ഉദ്യാനങ്ങൾ വനപ്രദേശങ്ങൾപോലെ യതികൾക്കു പാർപ്പുവാനുള്ള വിജനസ്ഥലങ്ങളായിത്തീരും. അസത്യത്തിനും അവസരമില്ലെങ്കിൽ സുഖഭോഗത്തിന്റെ പുറമ്പുഴിനും പ്രകാശമില്ല. കണ്ടു കണ്ടു മടുത്ത കാഴ്ചയ്ക്കുകയുണ്ടാകുമില്ല. സുഖാവസരങ്ങളിൽ ഏറ്റവും സുഖമായിട്ടുള്ളത് ഒട്ടക്കൂടെ അവസരമാണോ. ഉത്കണ്ഠയോടുകൂടി പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന സുഖം അനുഭവിച്ചുതീർന്നാൽ അവസാനിച്ചു.

ആത്മവഞ്ചനകൊണ്ടു പരവഞ്ചന ചെയ്യുകയാണോ കലാകാരന്റെ ധർമ്മം. ഇല്ലാത്ത ഗുണത്തെ ഉണ്ടാക്കി അതു തന്നത്താൻ ആസ്വദിക്കുവാനും പ്രകടിപ്പിക്കുവാനുമുള്ള ശക്തി സ്വയം സമ്പാദിച്ചു അനുനെ വ്യാജംകൊണ്ടു മയക്കി സുഖസ്വപ്നം കാട്ടി രസിപ്പിക്കുന്നതിലാണോ അതിശയോക്തിയിലെ കലാതപം കിടക്കുന്നത്.

വർണ്ണനാപാടവത്തിനു സുഖത്തെപ്പോലെ ദുഃഖം അത്ര വഴങ്ങിക്കൊടുക്കുന്നതല്ല. അസഹ്യങ്ങളായ സങ്കടങ്ങൾ വരുമ്പോൾ വാക്കുകൾക്കു ഒഴിഞ്ഞുനില്ക്കുകയേ

നിവൃത്തിയുള്ളൂ. ഗർഭഭയങ്ങളോ ദീർഘനിശ്വാസങ്ങളോ വാക്കുകളുടെ നൂറുകളോ വല്ലതും വേണ്ടിവരും, ആ മഹാസങ്കടങ്ങളെ പ്രകടിപ്പിക്കുവാൻ. വാക്കുകളെക്കൊണ്ടു വേണ്ടതിലധികം പ്രകാശിപ്പിക്കുവാൻ സാധിക്കാത്ത സന്തോഷമില്ല. എന്നാൽ ദുഃഖത്തിന്റെ ഭാഷ വിനയം കൊണ്ടു സങ്കുചിതമാണ്.

നടനവൈഭവംകൊണ്ടു സന്തോഷവും സന്താപവും പരമാർത്ഥത്തെക്കാൾ വലുതാക്കി കാണിക്കുവാൻ സാധിക്കുമെന്നതും വാസ്തവംതന്നെ.

അന്യന്റെ സുഖത്തിൽ അനുരോദിക്കുകയോ ദുഃഖത്തിൽ അനുതപിക്കുകയോ ചെയ്യുമ്പോൾ സത്യപരിധിയുടെ ഉള്ളിൽത്തന്നെ ഒതുങ്ങുവാൻ ലോകമര്യാദകൂടി അനുവദിക്കുന്നതല്ല. പക്ഷേ ചില അവസരങ്ങളിൽ ഉള്ളിൽ തോന്നിയതു തുറന്നു പറയുന്നുവെങ്കിൽ അതു് ഏതു മൈത്രിയും ആപത്തായിത്തീരും. മഹാ സത്യസന്ധനാഭം ഇങ്ങനെയുള്ള സന്ദർഭങ്ങളിൽ ചില വിട്ടുവീഴ്ചകൾ അനുവദിക്കാതിരിക്കുകയില്ല.

പക്ഷേ അവനവന്റെ സുഖാനുഭവത്തിൽ ഈ അസത്യവും അതിശയോക്തിയും അനുവദിച്ചുകൊടുക്കുന്നതു് ആപത്താണ്. ഇല്ലാത്ത ദുഃഖത്തെ ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കുവാനും ഉള്ള സുഖങ്ങളെ നശിപ്പിക്കുവാനും അതു കാരണമായിത്തീരുന്നു. സന്തോഷത്തെ വലുതാക്കി കാണിക്കുന്നവർ അത്ര വലിയ ചഞ്ചകരല്ലെങ്കിൽ ഭഗങ്ങളാകാതെ തരമില്ലാത്ത ആശയങ്ങളെ അന്യരിൽ ജനിപ്പിക്കുന്നതുകൊണ്ടു് അവരെയും നിയന്ത്രിക്കുന്നതു് ആവശ്യമാ

൯°. ഉള്ളതുപോലെ കാണാനും കണ്ടതുപോലെ പറയാനുള്ള സ്വാധീനവും സുഖത്തിൽ ആസക്തിയില്ലാതിരിക്കുവാനും ദുഃഖത്തിൽ മതിമറക്കാതിരിക്കുവാനും വേണ്ട മനസ്സമാധാനവും സമ്പാദിക്കുന്നതാണ് ഉത്തമം. അനാസക്തിയും അനഹങ്കാരവുമാണ് അത്യുക്തിക്കു തക്കതായ പ്രത്യുഷധം.

(പ്രബുദ്ധഭാരതം)

മഹിഷാസുര

ഞാനും എന്നെപ്പോലെയുള്ളവരും ബലപ്പെട്ട വര
ച്ചുണ്ടാക്കി തട്ടിക്കൂട്ടി പുറത്തിറക്കുന്ന മാസികകളിൽ കാ
ലം തെറ്റിപ്പറപ്പെട്ടവിജ്ഞാപന ചില വരകളും കുറികളുമാ
ണ് ലേഖനങ്ങൾ എന്ന വിശിഷ്ടനാമംകൊണ്ടു വ്യവഹാ
രിക്കപ്പെടുന്നത്. പകൽ പിടിച്ചതു ജോലിയുള്ളവർക്കു
പാതിരയ്ക്കു ഈ വേല സാധിക്കയുള്ളു. അതുകൊണ്ടു്
കുറു ഗുണമുണ്ടു്. കുറു ഗന്ധവും കൂടാതെയല്ല എഴുതി
ത്തീർക്കുന്നത്. മണ്ണെണ്ണയുടെ ഗന്ധം വേണ്ടുവോളമുണ്ടാ
യിരിക്കും. എന്നതെന്നെയല്ല, എഴുതുന്നവർ ഉറക്കമാ
ഴിക്കുംതോറും വായിക്കുന്നവരുടെ നിദ്രയ്ക്കു സുഖം വളർ
ച്ചുപരും.

ഇങ്ങനെ പരമാർക്കുവേണ്ടി കണ്ണിച്ചു ക്ഷീണിച്ചിരി
ക്കുന്ന ലേഖകന്മാർ ജനങ്ങളുടെ സുഖത്തിനായിത്തന്നെ
അലസനായി കറഞ്ഞൊന്നു കണ്ണടച്ചുപോയാൽ അ
തു പൊരുഷചാൻ പ്രയാസമുള്ളതല്ലല്ലോ. ഇതാ, ഇങ്ങ
നെയൊരു മയക്കത്തിൽ ലയിച്ചുവെന്നാണ് എനിക്കാ
ദ്യം തോന്നിയതു്.

ആ ലയത്തോടുകൂടി കലിരുകൾക്കുണ്ടാത്തതിന്റെ കരസ്സിലാണോ ഞാൻ നിലക്കുന്നതെന്നു തോന്നി. സൂക്ഷിച്ചു നോക്കിയപ്പോൾ അതൊരു മഷിക്കുടലാണോ. അനേക യോജനവിസ്താരത്തിൽ, നോക്കിയാൽ നോട്ടമെത്താത്ത വിധത്തിൽ, അതങ്ങനെ പരന്നുകിടക്കുന്നു. കരിനീലത്തിലുള്ള ആകാശവും ഈ കുടലും വേർതിരിച്ചറിവാൻ തന്നെ വളരെ പ്രയാസം. ഇമച്ചമിഴി കൂടാതെ ഞാൻ വല്ലാതെ അമ്പരന്നു നോക്കിത്തുടങ്ങി. നോക്കുംതോറും കണ്ണു തെളിഞ്ഞുതുടങ്ങി. മനസ്സു പതിഞ്ഞുതുടങ്ങി.

അല്പനേരം ചെന്നപ്പോൾ മഷിക്കുടലിന്റെ മീതേ കൂടി അതിസുന്ദരിയായ ഒരു ദിവ്യസ്ത്രീ സുലളിതപദവി ന്യാസത്തോടുകൂടി മന്ദമന്ദം വരുന്നതു കാണാറായി. മുഖം സുകുമാരമായാലും ഗാംഭീര്യാദി പല ഭാവങ്ങളും സ്ഫുരിക്കുന്നുണ്ടു്. എന്റെ നോട്ടിട്ടതന്നെയാണു് വരുന്നതു്. പ്രായം ഒരു നോട്ടത്തിൽത്തോന്നുന്നതിലധികമായിരിക്കുന്നുവെന്നു നെററിമേലുള്ള നേരിയ ചുളിവുകൾ കണ്ടാലറിയാം. അല്പ, അതുമാത്രമല്പ; കുറുത്തിരുണ്ടു നീണ്ടു ചുരുങ്ങു തലമുടി അഴിച്ചിട്ടിരിക്കുന്നു. അതിന്റെ ഇടയിൽ കളിച്ചു അപ്പൂർവ്വം ചില നരച്ച രോമങ്ങൾ സൂക്ഷിച്ചുനോക്കിയാൽ കാണാനാണു്. ഇതാ അടുത്തുതുടങ്ങി. തലയിൽ ഒരു കിരീടം ധരിച്ചിട്ടുള്ളതിനേൽ അക്ഷരങ്ങൾ കാണുന്നുണ്ടല്ലോ. ശരി അതൊക്കെ ഭാഷാ ഗ്രന്ഥങ്ങളാണു്. ആരേണങ്ങളും അതുതന്നെ. പൂഷ്പ ഭാഗത്തു വസുത്തിനേൽ ചില വർകൾ കാണുന്നതോ? അതും ആ വകയിൽപ്പെട്ടതതന്നെയാണു്. എന്തോ

ഇട്ടു ചവുട്ടിക്കൊണ്ടു നടക്കുന്നുണ്ടല്ലോ. കമോ! അതും മറ്റൊരു വക വരുകൾതന്നെ. ഇടത്തുകൈയിൽ ഒരു കടലാസ്സു പുരട്ടും വലത്തേതിൽ ഒരു തുവുലും വിടിച്ചിട്ടുണ്ട്. സമീപത്തിൽ എത്തി. എന്റെ വിചാരമൊക്കെ അസ്തമിച്ചു. ഇതാ, എന്നെ കടക്കുന്നുകൊണ്ടു നീ രാജനും ചെയ്യുന്നു. 'കുലവെട്ടിയ കുററിവാഴപോലെ' ഞാൻ സ്കൂളിലിരുന്ന് വന്നുപോയി. "ഞാൻ ആരാണെന്നു മനസ്സിലായോ? ഭാഷാഭേദം" എന്നായിരുന്നു അരുളിച്ചെയ്തതടങ്ങിയത്. അപ്പോഴേ എനിക്കു ശ്വാസം വീണുളളു, സമാധാനമായുളളു.

ഞാൻ മുമ്പിൽ കാണുന്ന വിശാലമായ മഷിക്കടലിലേയ്ക്ക് ഒന്നു നോക്കി. എന്റെ ഇംഗിതം തത്ക്ഷണത്തിൽ ഗ്രഹിച്ചു, ദേവി തുവുലുകൊണ്ട് അകലേയ്ക്കു ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു. ആ വഴിക്കു ഞാനെന്റെ കണ്ണോടിച്ചു. അതിദൂരത്തിലുള്ള പർവ്വതംപോലെ അത്യുക്തമായ ഒരു നീലിമ കാണാറായി. അതിന്റെ അടിവാരത്തിൽ മഷിക്കടലിലെ അലകൾ ചെന്നടിക്കുന്നുണ്ട്. ഒന്നും അത്ര തെളിഞ്ഞു കണ്ടുകൂടാ. ദേവി അരുളിച്ചെയ്തു: "ആ ഭിന്നിരീക്ഷയുള്ള പർവ്വതനിരകൾ ആദികവികളുടെ ആവാസഭൂമിയാണ്. അവിടെ അതിമനോഹരങ്ങളായ താമരപ്പൊയ്കകളും ഉദ്യാനങ്ങളും വിഹാരസ്ഥലങ്ങളും സർവ്വതൂരമണിയങ്ങളായ വൃക്ഷലതാദികളും 'മാകന്ദനാഭസുഗന്ധവാഹി'യായ മന്ദമാരുതനും സ്തംഭനീർമ്മലമായ ജലത്തെ വഹിച്ചുകൊണ്ടു മന്ദാക്ഷരനും അടവികളിലൂടെ ഒഴുകുന്ന നദികളും മറ്റനേകം ഉപഭോഗ

ഭോഗ്യങ്ങളായ വസ്തുക്കളും ഉണ്ട്. തപഃക്ലേശത്തിനും സുഖാനുഭവത്തിനും ഒരുപോലെ യോജിച്ച ശാന്തദ്രമിയാണത്രം. അടുത്തിപ്പറത്തായി ഒരു ദ്വീപു കാണുന്നില്ലേ? അതു യശസ്സാണ്. അവിടെനിന്നു വളരെ യോജന ഇങ്ങോട്ടു മാറി ഇടത്തുപറത്തായി കാഞ്ചനമൃഗങ്ങളോടും സുവർണ്ണപക്ഷികളോടും കൂടി തെളിഞ്ഞു കാണുന്ന വെള്ളിമാമലകൾ നിറഞ്ഞുള്ള തുരുത്താണ് ഐശ്വര്യം.” എന്റെ കണ്ണു മഞ്ഞളിച്ചുപോയി. ദേവി വീണ്ടും ആരംഭിച്ചു: “യശോദ്വീപിലേയ്ക്കു പോകുന്ന വഴിക്കു രണ്ടു ചുഴികളും അവയുടെ മധ്യത്തിൽ ഒരു പാലവും കണ്ടില്ലേ? വിദപൽപാലമാണത്രം. ആ ചുഴികളിൽ അനേകം തോണികൾ മുങ്ങി തവിട്ടുപൊടിയാവുന്നതും പാലത്തിന്റെ അടുക്കൽ കൂടിയിരിക്കുന്നവയിൽ ചിലതിന്റെ കേടുപാടു പോക്കുന്നതും കാണാനില്ലേ? ആ തോണികളിൽ ഇരുന്നു തുഴയുന്നതും പണിയുന്നതും ഒക്കെ ഗ്രന്ഥകാരന്മാരാണ്. അതാ, പല ജാതിക്കാരും കൂടി അനവധി പണിത്തരത്തിനുള്ള സാമഗ്രികളും കയറ്റിക്കൊണ്ടു പോയുന്ന പത്തേമ്മാരികളും കേവളങ്ങളും ചങ്ങാടങ്ങളും പുണർവള്ളങ്ങളും വിദപൽപാലത്തിൽ നില്ക്കുന്നവർ കണ്ണടച്ചു കടത്തിവിടുന്നില്ലേ? അതൊക്കെ ഉപകരണഗ്രന്ഥങ്ങളാണ്.” പാലം കടന്നു കിട്ടിയാൽ യശോദ്വീപിലേയ്ക്കുള്ള വഴി കുറച്ചേ ഉള്ളൂ. പക്ഷേ ആ ദ്വീപികൾത്തന്നെ കാരോരുത്തർക്കും കാരോരോ സ്ഥാനം കല്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതറിയാനുള്ള ഉത്കണ്ഠയോടുകൂടി ഞാൻ നോക്കിയപ്പോൾ ദേവി പ്രസാദി

ചുരുളിച്ചെയ്തു: “അതു് അനശ്വരമന്ദിരം. അവിടെ കാലദേശാ പന്ഥകളൊന്നും ബാധിക്കുകയില്ല. യശോദപീഠത്തിന്റെ തുറമുഖത്തു കാണുന്ന വലിയ കെട്ടിടം ‘പരീക്ഷാവിളാസ’മാണു്. അവിടെയുള്ള ആ വലിയ ചാണയിന്മേലാണു് ആ ദീപികയ്ക്കു് ഇരക്കുമതി ചെയ്യുന്ന രത്നാഭരണങ്ങളെ ‘കാലഭൈരവൻ’ മാറ്റുമാറ്റി നോക്കി വിലമതിച്ചു തരംതിരിച്ചു് അനശ്വരമന്ദിരത്തിലേക്കു് നശ്വരഭവനത്തിലേക്കു് അയക്കുന്നതു്.”

“അനശ്വരമന്ദിരത്തിന്റെ അതിവിശാലമായ ഉദ്യാനത്തിൽ അത്യുഗാധമായി അതിവിസ്തൃതമായി കഴുകുന്ന പുഴയിലൂടെ ഒരു കപ്പൽ കൂസൽകൂടാതെ വെള്ളം വകഞ്ഞു തള്ളിക്കയറുന്നതു കണ്ടുവോ? അതിന്റെ പാമരത്തട്ടിന്മേൽ ഇരിക്കുന്ന ആളാണു് തുഞ്ചത്തെഴുത്തച്ഛൻ. ആ കപ്പലിന്റെ പിന്നാലെ ഇരുവക്കിനും പത്തുപതു പകാൻ കത്തി പാട്ടും പാടി കാളത്തിൽ തത്തിക്കളിച്ചു തള്ളിച്ചാടി പോകുന്ന കാടിയിലെ അമരക്കാരൻ ആരെ നന്നിയുമാ? അദ്ദേഹമാണു് കലക്കത്തു കഞ്ചൻനമ്പ്യാർ. അതാ, അടുത്തുതന്നെ കപ്പം പായകൊടുത്തു കാരാറിനും കഴക്കിനും അനുസരിച്ചു പോകുന്ന മച്ചുപായയാണു് മണിപ്രവാളം. പിന്നെയും പല ചില്ലറബോട്ടകളും തോണികളും കാണുന്നതു് അവരുടെ വകതന്നെയാണു്. യശോദപീഠത്തിൽ ഇങ്ങാട്ടു മാറി വടക്കെ അറ്റത്തുള്ളൊരു നോക്കു. അവിടെ ഒരു മരുഭൂമിയിൽ ചെറുതും വലുതുമായി പരണ്ടുകിടക്കുന്ന കണ്ഡങ്ങളിലേക്കു് ദേവലോകത്തുനിന്നും പാശ്ചാത്യലോകത്തുനിന്നും ശുദ്ധജലം വകരുന്ന

തു കണ്ടുവോ? അതൊക്കെ ഭാഷാന്തരങ്ങളാണ്. ഗ്രീഷ്മകാലത്തു വരാത്തതും വരുന്നതും ആയവ യിലുണ്ട്. അതാ, നോക്കൂ, അബലകളും ബാലന്മാരും കൂടി നമ്മാലാപംചെയ്തു കളിച്ചുചിരിക്കുന്ന അങ്ങാടി തെരുവും വണ്ടിത്താവളവും പൂന്തോട്ടവും വയലും കാണുന്നില്ലേ? അതൊക്കെ നാടോടിക്കവിതകളാണ്. യശോദപീഠത്തിൽനിന്നും ഐശ്വര്യത്തുരുത്തിന്മേലേയ്ക്കു കറുത്ത അധികം ദൂരമുണ്ട്. അവ തമ്മിൽ ബന്ധമൊന്നുമില്ലെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. ആഴിയുടെ അടിത്തട്ടിൽ അന്തർവാഹിനിയായിട്ടൊരു പോംവഴിയുണ്ട്. അത് എല്ലാവർക്കും അറിഞ്ഞുകൂടാ. വിദഗ്ദ്ധന്മാർക്കു മാത്രം അറിയാം. അതുകൊണ്ട് യശോദപീഠത്തിലുള്ള നഗ്നഭാവത്തിലാണ് ആ വഴി ചെന്നു തുറക്കുന്നത്.”

ഇത്രയും ദേവി പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഞാൻ ഐശ്വര്യത്തുരുത്തിന്റെ സമീപത്തേയ്ക്കു നോക്കി. അനവധി ചുണ്ടൻവള്ളങ്ങളും ചാളവഞ്ചികളും തിരക്കിത്തീരുകയോ കുന്നതു കാണാനുണ്ട്. ചില തോണികൾ കൂട്ടിയടിച്ചു മറിയുന്നു. അതിലുള്ളവർ അന്യോന്യം പുലഭ്യവർഷം ചെയ്യുന്നു. ചിലർ മഷിക്കടലിൻമീതെക്കൂടി സഞ്ചരിക്കുന്ന തുവൽപ്പക്ഷികളെ മുക്കിക്കൊല്ലുന്നു. വഞ്ചികളിൽ നിൽക്കുന്നു. ഐശ്വര്യത്തുരുത്തിൽനിന്നു ചില അധികാരികൾ വന്നു ചിലരെ പിടിച്ചു കയറുന്നു. അപ്പോൾ ചിലർ കിടന്നു മറവിയിൽ കൂട്ടുന്നു. വിളിച്ചു നിലവിളിക്കുന്നു. അതിൽ ചിലർ അന്യോന്യം കൊള്ളയിടുന്നു. ഐശ്വര്യദീപികളേയ്ക്കു വെച്ചുകൊടുക്കുന്നു. ആകെക്കൂടി കോലാഹലം

ലംതന്നെ. ഞാൻ അതു കണ്ടു വരുത്തിപ്പോയി. “അതൊക്കെ വാറപ്പുസ്കകളാണോ” എന്നു ദേവി പറഞ്ഞപ്പോഴേ സമാധാനമായുള്ളു. ഈ ഖണ്ഡത്തിൽനിന്നു കുറച്ചുകലെ, ഐശ്വര്യത്തുരുത്തിലേയ്ക്കോ യശോദപിയിലേയ്ക്കോ പോകേണ്ടതെന്നു രൂപമില്ലാതെ, ചില ബോട്ടുകൾ കിടന്നു തിരിയുന്നുണ്ട്. അപയുടെ നാച്ചുറവും ചില കനംകാഞ്ഞ കാട്ടത്തോണികൾ പാഞ്ഞു നടക്കുന്നതും ‘അത്താഴംമുടക്കി’ എന്നു പറയുന്ന ഭാരിച്ച കേവഞ്ചികൾ ഇഴഞ്ഞു സഞ്ചരിക്കുന്നതും ഇടയ്ക്കു അങ്ങമിങ്ങും ഏറുവടക്കങ്ങൾ പൊട്ടുന്നതും ബോട്ടുകളിലുള്ള സാധുക്കൾ മറിഞ്ഞുവീഴുന്നതും മഷികുടിച്ചു മരിക്കുന്നതും കാട്ടത്തോണികളിലെ വികൃതികൾ കണ്ടു രസിക്കുന്നതും ചിരിക്കുന്നതും തോണികളും കേവുകൾക്കും ഈ പരിഭ്രമത്തിൽ പൂഴികളിൽപ്പെട്ടു കുട്ടിക്കരണം മറിഞ്ഞു ‘കൃഷ്ണ കൃഷ്ണ’ വെള്ളുന്നതും ആ സമയത്തു വിഭവൽപാലത്തിങ്കൽ കൊടിനാട്ടി ആപ്പുവിളിക്കുന്നതും മറ്റു പല കാഴ്ചകളും ശബ്ദങ്ങളും കാണാനും കേൾപ്പാനുമുണ്ട്. ഇതു സാധുക്കളായ ഗ്രന്ഥകാരന്മാരും പത്രങ്ങളും മാസികകളും ഗുണദോഷനിരൂപണങ്ങളും തമ്മിലുള്ള കടലേററവും കോളിളക്കവുമാണത്രേ. അതു കണ്ടു വെറുത്തു ഞാൻ കണ്ണൊന്നടച്ചുപോയി. അപ്പോൾ സഫിക്കുക വയ്യാത്ത ഒരു മുട്ട സർപ്പം ഖാധിച്ചു ആവീയിൽ വേവുന്നപോലെ തോന്നി. കണ്ണു തുറന്നു നോക്കിയപ്പോൾ കരയ്ക്കടുത്തുതന്നെ ജപാലാമാലകളോടുകൂടി അഗ്നിഭഗവാൻ കത്തിജ്വലിക്കുന്നതു കണ്ണിൽ താച്ചു. ആ അഗ്നി

ജപാലയിൽ ലക്ഷോപലക്ഷം പലമാതിരിയിലുള്ള പരവകൾ ചെന്നു വീണു ദഹിച്ചു വെണ്ണിറങ്ങുന്നുണ്ട്. അഗ്നിജപാലകൾ പടന്നുചിടിച്ചു ഞാൻ നിലക്കുന്ന് സ്ഥലത്തേയ്ക്ക് അടുത്തുതുടങ്ങി. എനിക്കു നിലക്കുക വയ്യാതെയായി. കാലെടുക്കുവാൻ നോക്കിയപ്പോൾ പൊങ്ങുനില. ദേവിയെ നോക്കിയപ്പോൾ കാണാനില്ല. ആ സമയത്തുണ്ടായ ഭയപാരവശ്യത്തിൽ ഉറക്കം നിലവിളിച്ചു. അതോടുകൂടി ഉണരുകയും ചെയ്തു. 'ഉപ്പ്, മുളക്, കടുക്, വെളിച്ചെണ്ണ, ഇല, പപ്പടം, അരി, മോര്—എല്ലാംകൂടി കരു കാശിന്' എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു പത്രാധിപർ സമീപത്തിൽ കൈനീട്ടിക്കാണിച്ചു നിലക്കുന്നുണ്ട്. 'കണ്ടതും കേട്ടതും കേവലം അറിയിക്കട്ടെ' എന്നു പറഞ്ഞു എന്റെ സ്വപ്നത്തിൽ സ്വപ്നം—മഷിക്കടൽ—തട്ടിക്കൂട്ടി നീട്ടിയ കൈയിൽ ചുട്ടു.

ചരൂവതി

ഇന്ത്യാചരിത്രം വായിച്ചിട്ടുള്ളവരോടൊക്കെ ദിലീപ സിംഹമഹാരാജാവിന്റെ വ്യസനകരമായ ജീവചരിത്രത്തെ കാക്കുന്നുണ്ടായിരിക്കണം. ഇംഗ്ലീഷുകാർ വിശേഷിച്ചും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേരു മറക്കത്തക്കതല്ല. അല്ല വർഷങ്ങൾക്കു മുമ്പ് അദ്ദേഹം ഇംഗ്ലണ്ടിൽ പ്രമാണികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ കരാളായിരുന്നു. രാജധാനിയിൽ എത്തുമ്പോൾ അടിയന്തരങ്ങളോ ആഘോഷങ്ങളോ ഉണ്ടായാലും ദിലീപസിംഹമഹാരാജാവിന്റെ വടിയൊത്തുതികഞ്ഞ സ്വരൂപവും 'പത്രി'ത്തലപ്പവും പ്രത്യേകം ദൃഷ്ടിയിൽ പെടത്തക്കവയായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അതിവിശേഷമായ 'നാട്ടുഭവനം' വെയിൽസ് രാജകുമാരന്റെയും രാജകുമാരിയുടെയും, എന്നല്ല, രാജകുടുംബത്തിലെ എല്ലാ അംഗങ്ങളുടെയും പ്രമാണികളായ പ്രഭുക്കന്മാരുടെയും ഇഷ്ടത്തിനൊത്ത വിനോദഭൂമിയായിരുന്നു. ഇംഗ്ലീഷുകാരിൽ ആഭിജാത്യംകൊണ്ടുയന്നവർ തങ്ങളുടെ വഴുത്തിൽനിന്നു പേരെ കരാളായിട്ടല്ല അദ്ദേഹത്തെ കരുതിയിരുന്നതു്. അദ്ദേഹത്തെക്കൂടാതെകണ്ടു പ്രഭുക്കന്മാരുടെ ഒരു യോഗവും കൂടുക പതിവില്ല.

‘പഞ്ചാബിലെ സിംഹം’ എന്നു പ്രസിദ്ധനായ സാക്ഷാൽ രഞ്ജിതസിംഹമഹാരാജാവിന്റെ പട്ടമഹിഷിയും ദിലീപസിംഹമഹാരാജാവിന്റെ അമ്മയുമായ മഹതിയാകുന്നു ഈ കഥാനായികയായ മഹാരാണി ജിന്ദൻ. അവരെ സാധാരണമായി മഹാരാണി ജിന്ദൻ എന്നാണ് വിളിച്ചുവന്നത്. എങ്കിലും സാക്ഷാൽ പേരു ചന്ദ്രവതി എന്നായിരുന്നു. രഞ്ജിതസിംഹന്റെ ഭാര്യയായിരിപ്പാൻ തക്ക യോഗ്യത അവർക്കുണ്ടായിരുന്നുവെന്നു പറയേണ്ടതില്ല. മഹാരാജാവാകട്ടെ, ശക്തനാകട്ടെ തീരുകയും ചെയ്തു അവരെ സകലജാതിക്കാരിലും ചെയ്തുകൊടുത്ത പ്രധാനവർഗ്ഗമാക്കിത്തീർത്തു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ രാജശക്തി കാബൂൾ മുതൽ ഡൽഹി വരെ വ്യാപിച്ചു. ബ്രിട്ടീഷ് പട്ടാളങ്ങളോടു പൊരുതിനിന്നിട്ടുള്ള കാൽസാസ് എന്ന ദേശത്തിലെ പുതിയ സൈന്യത്തെ അദ്ദേഹമാണ് ശേഖരിച്ചത്. ഡൽഹിയിലെ യഥാർത്ഥമായ രാജപട്ടം അദ്ദേഹം വഹിച്ചു. ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ ഭക്തിക്കും ഭയത്തിനും ആസ്ത്രമായിത്തീർന്നു. ഈ രഞ്ജിതസിംഹമഹാരാജാവു മരിക്കുന്ന സമയം ഖൾഗസിംഹൻ, ശർസിംഹൻ, ദിലീപസിംഹൻ എന്നിങ്ങനെ മൂന്നു പുത്രന്മാർ അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ ആ മഹാപുരുഷന്റെ അമാനുഷശക്തികൊണ്ടു് കതൃക്കിനിർത്തിയിരുന്ന അനേകം അത്യാഗ്രാഹികളും ക്ഷപടന്മാരുമായ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെയും സേനാധിപതികളെയുമാണ് പുത്രന്മാർ പിതൃധനമായി കൊടുത്തിരുന്നതു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണശേഷം ഇവർ അധികാരശക്തികൊണ്ടുണ്ടാ

കാവുന്ന സുഖം അനുഭവിപ്പാനും പഞ്ചാബിലെ രാജ്യഭാരം കൈവശപ്പെടുത്തുവാനും അത്യാന്തിയോടുകൂടി ചെന്നായ്ക്കളെപ്പോലെ കലഹിച്ചുതുടങ്ങി. ഖഡഗസിംഹനെ കൊന്ന ശരസിംഹൻ സിംഹാസനാരോഹണം ചെയ്തു. പിന്നീട് അദ്ദേഹവും ജ്യേഷ്ഠനെ പിന്തുടന്നു. ഇങ്ങനെ നാലു വർഷങ്ങൾക്കിടയ്ക്കു രണ്ടു പുത്രന്മാരും മരിച്ചു. രാജ്യഭാരം മുഴുവനും ആഭ്യന്തരാകലഹംകൊണ്ടും അഴിമതികൾകൊണ്ടും ആക്രമങ്ങൾകൊണ്ടും കലശലായി. മന്ത്രികളും സേനാധിപന്മാരും അധികാരവലിപ്പത്തിനുവേണ്ടി അന്യോന്യം ഹിംസിച്ചു, സ്വാധീനത്തിലുണ്ടായിരുന്ന അധികാരംകൂടി കളഞ്ഞു, കാലഗതിയെ പ്രാപിച്ചു. ഒടുവിൽ അഞ്ചു വയസ്സുമാത്രം പ്രായം ചെന്ന രാജകുമാരൻ സർവ്വസമ്മതത്തോടുകൂടി മഹാരാജാവായിട്ടു വാഴിക്കപ്പെടുകയും രാജകുമാരന്റെ അമ്മ ചന്ദ്രവതി സ്വയമായിട്ടു രാജ്യകാര്യം അന്വേഷിക്കുവാൻ തുടങ്ങുകയും ചെയ്തു.

അഗാധബുദ്ധി, സ്ഥിരധൈര്യം, അതിശയിക്കത്തക്ക കാജസ്സ—ഈ ഗുണങ്ങൾ തികഞ്ഞിട്ടുള്ളവളായിരുന്നു ചന്ദ്രവതി. കളരിയും വണക്കവുമില്ലാത്തവരും ധീരന്മാരായ ശക്തന്മാർ വഴിപോലെ യോജിച്ചൊരു രാജ്യത്തിലുമായിരുന്നു ചന്ദ്രവതി. രണാങ്കണത്തിൽ കാണിച്ച പ്രതാപം ആലോചനാമണ്ഡപത്തിലും കളിപ്പോലെ പ്രകടിപ്പിച്ചിരുന്നു. സൂക്ഷ്മം നോക്കുന്നതായാൽ ഭർത്താവായ മഹാപുരുഷന്റെ സ്വഭാവവിശേഷങ്ങൾ മിക്കതും ഭാര്യയുടെ സ്വഭാവത്തിലും പ്രതിബിംബിച്ചിരുന്നു. ചി

നിമിഷത്തിനിടയിൽ തന്റെ അധികാരങ്ങളെല്ലാം ചുരുവതി കൂട്ടിച്ചേർത്തു സ്വാധീനത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടു. ഭരണാധിപനാഭം സേനാധിപനാഭം തമ്മിലുള്ള കലഹങ്ങളും സ്വർഗ്ഗവും ഭൂതാദി ഇരകൾക്കിടയിലും യോജിപ്പിച്ചു. രാജ്യത്തെങ്ങും ക്ഷേമവും സമാധാനവും വളർത്തി കാൽസൈന്യത്തെ ഭർതാവിന്റെ പരിപാലനത്തിലിരുന്നപോലെ അത്ര ശക്തിമത്തും അജയ്യവുമായിത്തീർന്നു. പ്രാപ്തിയുള്ളവരെയെല്ലാതെ മേലുദ്യോഗങ്ങൾക്കു് ആരെയും നിയമിച്ചിരുന്നില്ല. മിടുക്കും ധൈര്യവും നോക്കി സൈന്യാധിപതും കൊടുത്തുവന്നു. ശരസിംഹനെ പടയാളികളിൽ തലവനായിട്ടും നിയമിച്ചു.

ഇംഗ്ലീഷ്ക്കരുടെ രാജ്യത്തിന്റെ അതിർ പഞ്ചാബ് രാജ്യത്തോടു തൊട്ടുകിടന്നിരുന്നു. പഞ്ചാബ് രാജ്യപരിപാലനത്തിന്റെ തികവും അവിടെയുള്ള ശകസൈന്യത്തിന്റെ പ്രാബല്യവും ഇംഗ്ലീഷുകാർക്കു് ഭയങ്കരങ്ങളായിത്തീർന്നു. അവരുടെ അതിരുകളിൽ എല്ലാടവും പട്ടാളങ്ങളെ പാർപ്പിക്കുകയും ശതദൂതദീപ്തികൾ വലുതായ ഒരു സൈന്യം സ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതു നന്നായിരിക്കുമെന്നു കരുതി ആയതിനുവേണ്ടി ഏല്പാടുകൾ നടത്തി: ശകസൈന്യം അവരുടെ അതിരുകൾക്കു് ഇംഗ്ലീഷ് തീർത്തിയിലേയ്ക്കു കടന്നുവെന്നു് ഇംഗ്ലീഷ്ക്കാരും, അതല്ല ഇംഗ്ലീഷ്ക്കർ തങ്ങളുടെ രാജ്യത്തെ ആക്രമിക്കയാണുണ്ടായതു് എന്നു ശകന്മാരും അന്യോന്യം വഴക്കുപറപ്പെട്ടുവെച്ചു. കാരണം എന്തുതന്നെയായാലും വളരെ താമസംകൂടാതെ സുപ്രസിദ്ധമായ 'ശകയുദ്ധം' ആരംഭിച്ചു് ഒരു വർഷത്തോളം തുടർച്ചയായിനിന്നു.

ഈ യുദ്ധകാലത്തു രാജാധിപത്യവും സേനാധിപത്യവും ചന്ദ്രവതിയിങ്കൽത്തന്നെ പരിണമിച്ചു. ദ്രോഹികളും കൃതഘ്നന്മാരുമായ ചില ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും സേനാധിപന്മാരും ചന്ദ്രവതിയെ ചതിച്ച് ഇംഗ്ലീഷുകൾക്കു ഗുഡ സഹായം ചെയ്തുവന്നു. വീരനായ ഭർത്താവിന്റെ യശസ്സിനെ പരിപാലിപ്പാനും സ്വരാജ്യത്തിന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ രക്ഷിപ്പാനുമായി ചില സമയങ്ങളിൽ നമ്മുടെ നായികയ്ക്കു തനിച്ചുനിന്നു പൊരുതേണ്ടതായിക്കൂടി വന്നിട്ടുണ്ട്. അതുകൊണ്ടൊന്നും അവർക്കൊരിക്കലുമുണ്ടായിട്ടില്ല. മന്ത്രികളുടെയും പടനായകന്മാരുടെയും സഹായംകൂടാതെത്തന്നെ രാജ്യം ഭരിച്ചുകൊണ്ടും സൈന്യത്തെ നയിച്ചുകൊണ്ടും അവർ അചലംപോലെ സ്ഥിരയായിട്ടു നിന്നു. ഭയങ്കരമായ ഈ ശക്തൃദ്ധം പരിശുദ്ധ സിദ്ധമാണല്ലോ. മുഡ്കകി മുതലായ ദിക്കുകളിലുണ്ടായ അഹമങ്ങളിലെപ്പോലെ ഇംഗ്ലീഷുകാർ ഒരുകാലത്തും ഇന്ത്യയിൽ പടവെട്ടുകയുണ്ടായിട്ടില്ല. ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെയും സേനാധിപന്മാരുടെയും ചതിപ്രയോഗത്തിന്റെ മധ്യത്തിൽ ഏകാകിനിയായിട്ടു മഹാരാണിക്ക് എന്തൊന്നാണു് സാധിക്കുവാൻ കഴിയുന്നതു്? ചന്ദ്രവതിയുടെ സൈന്യം പരാജയപരമ്പരയിൽപ്പെടുകയും ഒടുവിൽ അന്യഗതിയില്ലാതെ ചന്ദ്രവതി സഖ്യപത്രം ഒപ്പിടുകയും ചെയ്തു. സോബ്രോൺ എന്ന ദിക്കിൽ നടന്ന യുദ്ധത്തിൽ മഹാരാണിയുടെ സൈന്യത്തിന്നു തോൽവി പറ്റി എന്നു് ഒരു പടനായകൻ വന്നു പറഞ്ഞപ്പോൾ, സ്വാഭാവികമായ ശാന്തഗംഭീരതയോടുകൂടി, ചന്ദ്രവതി

പറഞ്ഞ മറുപടി 'എന്നാൽ എന്റെ കാൽസസൈ നും ഇനി യുദ്ധം ചെയ്യട്ടെ' എന്നായിരുന്നു. മന്ത്രിമാരിൽ കരാർ യുദ്ധം സമാപിക്കുകയാണ് നല്ലതെന്ന് ഉപദേശിച്ചപ്പോൾ, 'ഈ അവസരത്തിൽ എന്റെ ഭർത്താവ് എന്തു ചെയ്യുമോ അതാണ് ഞാൻ ചെയ്യുന്നത്, ഞാൻ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നകാലംവരെ പഞ്ചാബ് രാജ്യം ഹുണന്മാർക്ക് അധീനപ്പെടുന്നതു കാണാൻ ആഗ്രഹിക്കയില്ല' എന്നാണ് ആ ധൈര്യശാലിനി മറുപടി പറഞ്ഞത്. ഈ നിശ്ചയംനിമിത്തം മഹാരാണിക്ക് സഖ്യത്തിന് അപേക്ഷിക്കാതെ നിറുത്തിയില്ലാതായിത്തീർന്നതുവരെ യുദ്ധം നടന്നുകൊണ്ടിരുന്നു.

ജോൺലോറൻസ് എന്ന ഇംഗ്ലീഷുകാരനെ ലാഹൂരിൽ റസിഡണ്ടായിട്ടു സ്വീകരിക്കത്തക്കവണ്ണവും രാജ്യകാര്യങ്ങൾ സങ്കലനം ആ ഉദ്യോഗസ്ഥനോട് ആലോചിച്ചു ചെയ്യത്തക്കവണ്ണവും സമ്മതിച്ചു മഹാരാണി സഖ്യപത്രം ഒപ്പിട്ടു. ഇപ്രകാരം ഫലംകൊണ്ട രാജ്യഭരണം മുഴുവനും റസിഡണ്ടിന്റെ അധീനത്തിൽപ്പെടുകയും അയാൾ മഹാരാണിയെ രാജ്യത്തുനിന്ന് ഒഴിച്ചു പഞ്ചാബിലെ മേൽവാഴ്ച ഇംഗ്ലീഷ്ക്ക് അധീനപ്പെടുത്തുവാൻ വേണ്ട മാർഗ്ഗങ്ങൾ ഗുഡ്മെയി അന്വേഷിച്ചാൻ തുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ ഈ ആഗ്രഹം കപടനീതികൊണ്ടും വ്യജതന്ത്രംകൊണ്ടുമല്ലാതെ പ്രത്യക്ഷത്തിൽ സാധിക്കാവുന്നതല്ലായിരുന്നു. പന്ത്രണ്ടുവയസ്സുമാത്രം പ്രായം ചെന്ന ദിലീപസിംഹമഹാരാജാവിന്റെ ചേരു പറഞ്ഞു മഹാരാണിയെ രാജദ്രോഹത്തിന് കുറപ്പെടുത്തി

പെരൊമ്മയെ നാടുകുടത്തുവാൻ ബാലനായ രാജകുമാരനെക്കൊണ്ടു കല്പന കല്പിപ്പിച്ചു. മഹാരാണിയെ ആദ്യം ശേഖരപുരത്തിലേക്കും പിന്നീട് കാശിയിലേക്കും മാറ്റി.

നിരാകരണകല്പനയുണ്ടെങ്കിലും അധികാരി മഹാരാണിയുടെ സമീപത്തിൽ ചെന്നു പഞ്ചാബ് വിട്ടു പോകണമെന്നറിയിച്ചപ്പോൾ 'ആരുടെയാണു് ഈ കല്പന' എന്നു ക്ഷമയോടുകൂടി ചോദിച്ചു. കുമാരനായ മഹാരാജാവിന്റെ രത്നമെന്നയാണെന്നു് അധികാരി ബോധിപ്പിച്ചപ്പോൾ, "വേണ്ടില്ല, ഞാൻ രാജാവിനെ വണങ്ങുവളാണു്. ഞാൻ പഞ്ചാബിലെ രാജാജ്ഞിയല്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അമ്മ എന്നുമാത്രമേയുള്ളൂ. അതുകൊണ്ടു് ഞാൻ ശരിയായിട്ടു രാജ്യം വിട്ടു പോകണം. എന്നെക്കുറിച്ചു നിങ്ങൾ ഭേദം ഭയപ്പെടണ്ട. ഞാൻ കല്പനയെ നിരോധിക്കുകയാകട്ടേ എന്റെ സ്വന്തം പുത്രന്റെ നേരെ ജനങ്ങളെ ഇളക്കിത്തീർക്കുകയാകട്ടേ കരിക്കൂലം ചെയ്യുന്നതല്ല. എല്ലാം കലാശിച്ചു എന്നെന്നിരിക്കു മനസ്സിലാകുന്നുണ്ടു്" എന്നുമാത്രം മറുപടി പറഞ്ഞു.

കാൽസസൈന്യത്തെ സന്തോഷിപ്പിക്കുവാൻ വേണ്ടി മാത്രമാണു് ചന്ദ്രവതിയെ കാശിയിലേക്കു് മാറ്റിയതു്. അവർ ആ സൈന്യത്തിന്റെ ഒരു പരദേവതയായിരുന്നു. കാശിയിലേക്കു് മാറ്റുന്ന വിവരം കേട്ടപ്പോൾ, "ഏതായാലും വേണ്ടില്ല, കാമാഗാരം കാശിയായാലും കാലപാണിയായാലും ശരിതന്നെ" എന്നു പറഞ്ഞു്

അവർ കാശിയിൽ പോയി ക്തുകുഞ്ഞോടും വണക്കത്തോടും കൂടി താമസിച്ചുവന്നു. എന്നാൽ മനസ്സിനു തട്ടിയ ക്ഷോഭം അവർക്കു സഹിക്കത്തക്കതല്ലായിരുന്നു. പുത്രനെ ചൊല്ലി ചന്ദ്രവതി വിലപിച്ചില്ല. കരാഗ്രഹവൃത്തിയെ കുറിച്ചും അവർ വ്യസനിച്ചില്ല. അധികാരധനങ്ങളുടെ നാശത്തെക്കുറിച്ചും മഹാരാണി ചിന്തിച്ചില്ല. പഞ്ചാബ് രാജ്യവും സ്വാതന്ത്ര്യവും യശസ്സും എന്നന്നേക്കും നഷ്ടമായിപ്പോയതിനെ കാത്തിട്ടുമാത്രമാണ് മഹാരാണി യുടെ മനസ്സു മങ്ങിപ്പോയത് വ്യസനം സഹിക്കുവതായ തെരോഗത്തിൽപ്പെട്ട കാശിനഗരത്തിൽ അത്യാസന്ന സ്ഥിതിയിൽ കിടപ്പായി.

ഈ വർത്തമാനം പഞ്ചനദീതീരത്തിങ്കലുള്ള ജനങ്ങളും കാൽസസൈന്യവും കേട്ടു. ചന്ദ്രവതിക്കുവേണ്ടി തങ്ങളുടെ ജീവനുള്ളടി ഉപേക്ഷിക്കുവാൻ അവർ ഒരുക്കമുള്ളവരായിരുന്നു. ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ കവടനീതിക്കു കൂട്ടേ, ശക്തന്മാരുടെ ഇടയിലുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെയും സേനാനായകന്മാരുടെയും രാജദ്രോഹബുദ്ധിക്കുകൂട്ടേ, ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ നേരെ എതിർക്കുന്നതിൽനിന്നു കാൽസസൈന്യത്തെ നിരോധിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

രണ്ടാംശതകയുദ്ധവും ചരിത്രപ്രസിദ്ധമാകുന്നു. 'ഗൗ' എന്ന പ്രഭുവിന്റെ കീഴിലുള്ള ഇംഗ്ലീഷുപട്ടാളം തോറ്റു പാറപറന്നു. തത്കാലത്തേയ്ക്കു ശക്തന്മാരുടെ ശക്തി പ്രബലമായി. എന്താൽ ഗുജറാത്തിലുണ്ടായ യുദ്ധത്തിൽ ശക്തൻ പരാജിതന്മാരാവുകയും അവരുടെ സൈന്യം ചിന്നിച്ചിതറി മിക്കവരും പഞ്ചദൂതങ്ങളിൽ ലയിക്കുകയും

യും ചെയ്തു. ബ്രിട്ടീഷ് ഗവണ്മെന്റ് പഞ്ചാംബ് രാജ്യം കൈക്കേറി. ദിലീപസിംഹമഹാരാജാവിനെ ശീമയിൽ കൊണ്ടുപോയി ക്രിസ്തുമതത്തിൽ ചേർക്കുകയും ചെയ്തവൻ തക്കതായ മാലിഖാൻ കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. അതിന്നുശേഷം അദ്ദേഹം കരാംഗ്ലേയയുവതിയെ കല്യാണം കഴിച്ചു. അതിൽ സന്താനങ്ങളുമുണ്ടായി.

അക്കാലത്തു മഹാരാണി ജിന്ദൻ—പഞ്ചാംബിലെ മഹാരാജ്ഞിയായിരുന്ന വിരയുചതി ചന്ദ്രവതി—കാശി വിശ്വനാഥക്ഷേത്രത്തിനു സമീപം ആരുമേതുമില്ലാതെ രോഗാതുരയായിക്കിടന്ന് അരിച്ചിരുന്നു. കുന്നരണ്ടു ദിവസമല്ല അനേകം വർഷമായി ഇങ്ങനെ കിടന്നു ക്ലേശിക്കുന്നു. ഇടയ്ക്കിടെ പ്രജയെല്ലാതെ പ്രലപിക്കുന്ന കൂട്ടത്തിൽ “എന്റെ ശുഭനാരായ കാൽസസൈന്യമേ, വിൻവലിക്കല്ലേ! ശകുനാരുടെ യശസ്സും സ്വാതന്ത്ര്യവും നിങ്ങൾ കാത്തുരക്ഷിക്കേണ” എന്തല്ലാതെ മറ്റൊരു വാക്കും പറയാറില്ല.

കടുവിൽ ബ്രിട്ടീഷ് ഗവണ്മെന്റിനു ദയ തോന്നി. മഹാരാണിയുടെ അപ്പോഴത്തെ അവസ്ഥ അത്രയും ശോചിക്കത്തക്കതായിരുന്നു. ഈ അത്യാസന്നസ്ഥിതിയിൽ എന്തൊന്നാണ് ആശ്വാസത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നത്? മഹത്തായ ശകവർഗ്ഗത്തെ ഭരിച്ചിരുന്ന ആ മഹാരാണിയുടെ അന്ത്യകാലത്തു് ആ ദേഹത്തെ സന്തോഷിപ്പിക്കുവാൻ യാതൊന്നും കഴിയില്ലെന്നോ? പുത്രന്റെ അരികെ കൊണ്ടുചെന്നാൽ വല്ല വൃത്യാസവും വന്നേയ്ക്കാമെന്നു കരുതി മഹാരാണിയെ കല്പത്തായിലേയ്ക്കു കൊണ്ടുചെന്നു.

കുങ്കാലത്തു മഹാറാണിയായിരുന്നു ആ മഹതി ഇപ്പോൾ അസംബന്ധപ്രഭാവപിന്നിയായ ഒരു സ്രീമാത്രമായി ശേഷിച്ചു. ആ ദേഹത്തെ കപ്പൽ കയറ്റി ശീമയിലേക്കുയച്ചു. എന്നാൽ ആ കീർത്തിമതിയുടെ സകലാരിഷ്ടങ്ങൾക്കും കാലഗതിതന്ത്രം പരിമാണം കണ്ടു. അവർ പോകുവഴി കപ്പലിൽവെച്ചുതന്നെ വീരസ്വപ്നം പ്രാപിച്ചു. ശവം സമുദ്രത്തിൽ നിക്ഷേപിക്കുകയും ചെയ്തു.

(മംഗളോദയം)

5131

സാഹിത്യസാഹ്യം

മലയാളഭാഷയ്ക്ക് ഐകരൂപ്യമില്ലെന്നു പറയുന്നതിന് ഐകരൂപ്യത്തിനുള്ള കാരണങ്ങൾ തേടിപ്പിടിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടില്ലെന്നു അർത്ഥമുള്ളു. വ്യാകരണാദി ഗ്രന്ഥങ്ങളെക്കൊണ്ടു നിജപ്പെടുത്തിയ ഭാഷാനിയമങ്ങളെ അനുസരിക്കുവാൻ വേണ്ട ഐകമത്യം ഭാഷാഭിമാനികൾക്കുണ്ടെങ്കിൽ ഭാഷയ്ക്കു ഐകരൂപ്യം അനായാസേന സിദ്ധിക്കുന്നതാണ്. തെക്കൻഭാഷ, വടക്കൻഭാഷ, നാട്ടുഭാഷ, നഗരഭാഷ ഇत्याദി സ്ഥൂലവിഭാഗങ്ങളെ നിസ്സാരമാക്കി 'ചായ്യാഴി' 'വരമൊഴി' എന്നു സാമാന്യമായി ഭാഷയ്ക്കുള്ള രണ്ടു വിരിവുകളെ പരിശോധിച്ചു നോക്കിനും യുക്തിക്കും യോജിക്കുന്ന മട്ടിൽ വക തിരിച്ചു 'വരമൊഴി'നിയമങ്ങളെ വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്തുകയാണ് സാഹിത്യശാസ്ത്രഗ്രന്ഥത്തിന്റെ പരമപ്രയോജനം.

അവ്യവസ്ഥിതങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഭാഷാനിയമങ്ങൾ കളിഞ്ഞും തെളിഞ്ഞും ഉണ്ടാകാം. സാഹിത്യശാസ്ത്രകാരൻ പ്രത്യക്ഷനിയമങ്ങളെ വിട്ടുകുത്താലും ഭാഷയുടെ ഉദ്ഗതിക്കു നീക്കുപോക്കൊന്നും വരുന്നതല്ല. ഭാഷാനിയമലംഘനത്തിന്നു രാജശിക്ഷയില്ലെങ്കിലും അ

പ്രകാരമുള്ള നിയമവിരോധംകൊണ്ടു സ്വാതന്ത്ര്യമായ ലാഭമൊന്നും ഉണ്ടാകാനില്ലാത്തതിനാൽ അറിഞ്ഞുകൊണ്ടാകും അതു ചെയ്യുന്നതല്ല. എന്നാൽ ഭൂരിഞ്ഞുകിടക്കുന്ന നിയമങ്ങളെ വെളിപ്പെടുത്തിക്കൊടുക്കാതിരുന്നാൽ അറിഞ്ഞുകൂടാതെ വരുന്ന തെറ്റുകൾനിമിത്തം ഭാഷയുടെ ശ്രേയസ്സിനു ഹാനി വന്നുകൂടുന്നു. ഇങ്ങനെയുള്ള ഭോഷം മലയാളഭാഷയ്ക്കു വരാതെ സൂക്ഷിപ്പാനും വന്നുപോയിട്ടുള്ളതിനെ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു നിവാരണം ചെയ്യുവാനുമായിട്ടാകുന്നു കേരളപാണിനീയാദിവ്യാകരണഗ്രന്ഥങ്ങളും ഭാഷാഭൂഷണാദിസാഹിത്യഗ്രന്ഥങ്ങളും പുറപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു്.

കേരളപാണിനീയം ശബ്ദനിയമങ്ങളെ വ്യവസ്ഥാപിച്ചു. പദ്യകൃതികളെ നിയമനംചെയ്തുകൊണ്ടു ഭാഷാഭൂഷണം പിന്തുടർന്നു. ഗദ്യപദ്യോഭയമയമായ സാഹിതിയിൽ ഗദ്യപ്രബന്ധങ്ങളും ഗദ്യമിശ്രിതങ്ങളായ പദ്യകൃതികളും മാത്രമേ ഒരു നിബന്ധനയ്ക്കും കീഴടങ്ങാതെ കളിച്ചിരുന്നുള്ളൂ. പ്രകൃതഗ്രന്ഥമായ 'സാഹിത്യസാഹ്യം' കൊണ്ടു ഗദ്യകൃതികൾക്കും ഗതിയുണ്ടായി. ഗദ്യപദ്യങ്ങളുടെ സ്വരൂപം അറിയുന്നതോടുകൂടി മിശ്രകൃതികളുടെ സ്വരൂപവും അറിയാറായി.

“ഗുണഭാവോസ്സഭതേന

യദിനാഭേയവതഃ ഭവേതഃ

സാരസ്വതാമൃതം സർവ്വം

കവയസ്തന്ന ജാനതേ.”

അന്തർാഹിനിയായ സരസ്വതീനദിയുടെ ജലം ഹംസാദികൾക്കൊഴികെ മറ്റുള്ള ജലപക്ഷികൾക്കും ആ സ്വദിപ്പാൻ സാധിക്കാത്തതുപോലെ, നിഗൂഢമായിരിക്കുന്ന സാഹിത്യസാരം വിദ്വാന്മാരിൽത്തന്നെ എല്ലാവരും അറിയുന്നില്ല. അതു വഴിപോലെ അറിഞ്ഞിട്ടുള്ളവർ തങ്ങളുടെ അറിവിനെ വെളിപ്പെടുത്തുകയാകുന്നു സാഹിതിക്കുള്ള വലിയൊരു സഹായം. മലയാളഭാഷയിൽ വിശേഷിച്ചും ഈ 'സാഹിത്യസാഹ്യം' അധികാരിഭേദം കൂടാതെ അത്യന്തം ഉപകരിക്കുന്നതാകുന്നു.

സംസ്കൃതത്തിൽ പദ്യകാവ്യം പ്രധാനവും ഗദ്യകാവ്യം അപ്രശസ്തവുമായതുകൊണ്ടു രസാത്മകതപമെന്ന കാവ്യസാമാന്യലക്ഷണം ഗദ്യപദ്യങ്ങളിൽ ഒരുപോലെ വ്യാപിക്കുന്നുണ്ടെന്നുവരികിലും മലയാളഗദ്യങ്ങളെ സംസ്കൃതരീതിക്കനുസരിച്ചു പകതിരിക്കുന്നത് ദുസ്സാധ്യം അനാവശ്യവുമാകുന്നു. ചരിത്രം, ആഖ്യാനിക, വാങ്മുഖം, ശാസ്ത്രം ഇത്യാദിവിഷയഭേദേന ദിനംപ്രതി വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന മലയാളഗദ്യകൃതികൾക്കും ആയുസ്സാ സംസ്കൃതത്തിൽ എതിരു കാണാൻ പ്രയാസമത്രേ. ഇംഗ്ലീഷിൽ ആ പക ഗദ്യഭേദങ്ങൾ സുലഭമാണ്. അങ്ങനെയിരിക്കെ പഴയതൊക്കെ പഥ്യമെന്നു ഭ്രമിച്ച സംസ്കൃതരീതിയെ സംസ്കരിക്കയില്ലെന്നു മർദ്ദമുഷി പിടിച്ചിട്ട് ഒരു പ്രയോജനവും കാണുന്നില്ല. പരിഷ്കൃതസമ്പ്രദായത്തിൽ മലയാളഗദ്യവിഭാഗം ആംഗ്ലേയരീതിയോട് ഏറ്റവും യോജിച്ചാണിരിക്കുന്നത്. അങ്ങനെ വിഭജിക്ക

നന്നുകൊണ്ടു ഗദ്യപ്രബന്ധങ്ങളിൽ കാവ്യരൂപം നശിക്കുകയുണ്ടായില്ല; നൂതനവിഭാജകധർമ്മത്തിന്നു ബലം പോരാതാവുകയുണ്ടായില്ല. നേരേ മറിച്ചു, കേരളഭാഷയിൽ ആ വകതിരിവിന്നു തന്നെയതും കൂടുകയും ചെയ്തും. 'ഭാഷാഭൂഷണം'ത്തിൽ സംസ്കൃതപക്ഷപാതിയായിരുന്ന ഗ്രന്ഥകാരൻതന്നെ സാഹിത്യസാഹ്യത്തിൽ ആംഗലഭാഷാപക്ഷം പിടിച്ചു പുറപ്പെട്ടുകാണുമ്പോൾ ആ മഹാനു മലയാളഭാഷയിൽമാത്രമേ പക്ഷപാതമുള്ളൂ എന്നു തെളിയുന്നുണ്ടു്.

സാഹിത്യത്തിന്റെ പുറമെയുള്ള വേഷം പ്രമാണിച്ചു ഗദ്യം, പദ്യം, മിശ്രം എന്നു മൂന്നായിട്ടും ഉദ്ദേശ്യത്തിന്റെ സ്വഭാവമനുസരിച്ചു് ഉപദേശം, വിനോദം എന്നു രണ്ടായിട്ടും രൂപം പ്രമാണിച്ചു് ആഖ്യാനം, വർണ്ണനം, വിവരണം, ഉപവാദനം എന്നു നാലായിട്ടും വിഭജിച്ച സാഹിത്യയുടെ സ്വരൂപം ആദിയിൽ കാണിച്ചുതരുന്നു. പിന്നീടു് അതു പ്രവർത്തിക്കുന്ന നിഗൂഢമാർഗ്ഗങ്ങളിൽ ലളിതപദ പിന്യാസത്തോടുകൂടി സഞ്ചരിച്ചു് അതിന്റെ കൈവഴികൾ ഗ്രന്ഥകാരൻ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തി അവയുടെ വളവുകളും പിരിവുകളും സാധുജായ ഉദാഹരണങ്ങളെക്കൊണ്ടു വെളിവാക്കിത്തരുന്നു. വിവരണം എന്ന ഭാഗത്തിൽ വിശേഷിച്ചു മനസ്സുവെക്കേണ്ടതായ സംഗതികളെ ആസൂത്രണം, വിഷയവിശകലനം ഇത്യാദി സംജ്ഞകൾ കൊടുത്തു് അവയുടെ സമ്പ്രദായങ്ങളെ ഉപപാദിച്ചിരിക്കുന്നതും സ്വമതസ്ഥാപനത്തോടുകൂടി ചെയ്യുന്ന വിമർശത്തെ ഉപവാദത്തിൽ

ചേർത്തു് അതിന്റെ ശാഖകളായ ഖണ്ഡനമണ്ഡനങ്ങളെ രചിക്കുന്നതിൽ സൂക്ഷിക്കേണ്ടുന്ന സ്വപ്രത്യയ സ്ഥൈര്യാദികളെ ഉപദേശരൂപേണ കാണിച്ചിരിക്കുന്നതും വിദ്യാത്മികൾക്കെന്നല്ല മലയാളഭാഷയുടെ താത്കാലികസ്ഥിതിക്കു പണ്ഡിതന്മാർക്കുകൂടി അത്യാവശ്യമാകുന്നു. പൂർവ്വാഗത്തിൽ ആഖ്യാനാദി ചതുരംഗങ്ങളുടെ സ്വരൂപനിർണ്ണയം പൂർത്തിയാക്കിക്കൊണ്ടു കൃതിപ്രണയനം എന്നു ഉത്തരഭാഗത്തിലേക്കു വായനക്കാരെ അനായാസേന പ്രവേശിപ്പിക്കുന്നു.

കൃതികൾ ഉണ്ടാക്കുവാൻ വേണ്ട ഉപകരണങ്ങൾ ശേഖരിച്ചുതരുന്ന ഘട്ടത്തെക്കാൾ ഉപകരണങ്ങൾ കൂട്ടിയിണക്കി ഏതു മാതിരിയിലാണു് കൃതികൾ ഉണ്ടാക്കേണ്ടതെന്നു കാണിക്കുന്ന ഘട്ടമാകുന്നു സാഹിത്യശാസ്ത്രത്തിൽ കൂടുതൽ പ്രധാനമായി നില്ക്കുന്നതു്. സംഗീതരസികന്മാരും സംഗീതശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരും പാട്ടിനു വാസനയുള്ളവരോ പാടുവാൻ ശീലമുള്ളവരോ ആയിരിക്കേണമെന്ന നിയമമില്ലെങ്കിലും വാസനയും ശാസ്ത്രജ്ഞാനവും കൂടാതെ 'ഭാഗവതർ' ശബ്ദംകൊണ്ടുമാത്രം ഒരുവൻ ഗായകശ്രേഷ്ഠനാകുന്നതല്ല; അതുപോലെതന്നെ, 'ശാസ്ത്രി'കളൊക്കെ ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരാകുന്നതുമല്ല; സാഹിത്യശാസ്ത്രവൈദഗ്ദ്ധ്യമില്ലാതെ ഗദ്യകാരനെന്ന പേരിനു് അർഹത സിദ്ധിക്കുന്നതുമല്ല.

ഉത്തമഗദ്യനിർമ്മാണത്തിനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങളെയാണു് ഈ ഉത്തരഭാഗംകൊണ്ടു കാണിച്ചിട്ടുള്ളതു്. പൂർവ്വാഗത്തിൽ ഗദ്യസാഹിത്യത്തിന്റെ രൂപംകൊണ്ടുകുഴി

ഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഉത്തരഭാഗത്തിലെ മിനുക്കുപണി കഴിഞ്ഞു നിറം കാച്ചിയതിനുശേഷമേ അത് ഉപയോഗയോഗ്യമായിത്തീരുന്നുള്ളൂ. ഗദ്യനിർമ്മാണത്തിനു വേണ്ട കരുക്കളും കൃതിപ്രണയനത്തിനു വേണ്ട ഉപദേശങ്ങളും കിട്ടുക കഴിഞ്ഞാൽ, വാസനയും തഴക്കവുമുണ്ടെങ്കിൽ, ഉത്തമഗദ്യകാരന്റെ സ്ഥാനം സുലഭമായിത്തീരുന്നുതാണു്. കറയൊറയായി അനേകം അംഗങ്ങൾ ചേർന്നു തറവാടുകളും തറവാടുകളുടെ യോഗത്തിൽനിന്നു സമുദായവും സമുദായങ്ങൾ ഏകോപിച്ചു രാജ്യങ്ങളും രാജ്യങ്ങളുടെ സമ്മേളനത്തിൽനിന്നു സാമ്രാജ്യവും ഉണ്ടാകുന്നു. അതുപ്രകാരം വാക്കുകൾ ചേർന്നു വാചകങ്ങളും വാചകങ്ങൾ ചേർന്നു വണ്ഡികകളും വണ്ഡികകൾ സ്വരൂപിച്ചു് അധ്യായങ്ങളും അധ്യായങ്ങൾ യോജിച്ചു ഗ്രന്ഥവും ഉത്ഭവിക്കുന്നു. കുടുംബഭരണത്തിനു പ്രാപ്തിയില്ലാത്തവർ സാമ്രാജ്യഭരണത്തിനു് അത്രയുംകൂടി ശക്തന്മാരാകുന്നില്ല. ഗൃഹച്ഛിദ്രം കൂടാതെ കഴിക്കുന്നതിന്നു കുടുംബത്തിലുള്ള അംഗങ്ങളുടെ പ്രകൃതിഭേദങ്ങളും ഗുണഭോഷങ്ങളും ആവശ്യങ്ങളും അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതുപോലെ സാഹിത്യസാമ്രാജ്യഭരണത്തിന്നും അതിലുള്ള അംഗോപാംഗങ്ങളെക്കുറിച്ചു പലതും അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതുണ്ടു്. കുടുംബഭരണത്തിന്നും സാമ്രാജ്യഭരണത്തിന്നും തമ്മിൽ തോതിലല്ലാതെ തരത്തിൽ വ്യത്യാസമൊന്നും ഇല്ല. വാക്യനിർമ്മാണത്തിന്നും ഗ്രന്ഥനിർമ്മാണത്തിന്നും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം അപ്രകാരംതന്നെയാകുന്നു. സാമ്രാജ്യഭരണകർത്താക്കന്മാർ നീതിന്യായങ്ങളെ ശരിപ്പെടുത്തുന്നതിൽ

സമുദായങ്ങൾക്കും രാജ്യങ്ങൾക്കും പ്രാധാന്യം കൊടുക്കുന്നതുപോലെ, സാഹിത്യനിയമനിർമ്മാതാവു വാക്യാദികളിലാണു് അധികം ശ്രദ്ധവെക്കുന്നതു്. വാക്യാംഗങ്ങളായ ശബ്ദങ്ങളെ വൈയാകരണനാക്കു് വിട്ടുകൊടുക്കുന്നു. എന്നാൽ വാക്യാംഗങ്ങളെ വ്യാകരണകർത്താക്കനാക്കു് തീരെ വിട്ടുകൊടുക്കുന്നതുകൊണ്ടു ചിലപ്പോൾ ഭാഷയുടെ ഗതിക്കു തടസ്സം വന്നേക്കാവുന്നതിനാൽ സാഹിത്യകാരൻ വ്യാകരണത്തിൽപ്പെടാത്തതും അഥവാ വ്യാകരണവിലക്ഷണങ്ങളുമായ ചില പദപ്രയോഗനിയമങ്ങളെ പുരസ്കൃതിയിൽ വ്യവസ്ഥാപിച്ചതിനുശേഷം കൃതിവിഭാഗത്തിൽ മധ്യസ്ഥാനം വഹിക്കുന്ന 'പ്രസംഗ'ത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കി വാക്യാദികളുടെ നിയമനിർമ്മാണത്തിൽ ചൂഴ്ന്നു പ്രവേശിക്കുന്നു.

മലയാളഭാഷയിൽ പദപ്രയോഗനിയമം ഇതുവരെ വ്യവസ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ സർവ്വസമ്മതമായ ഒരു സമ്പ്രദായം കല്പിക്കുന്നതു ദുസ്സാധമാകുന്നു. എന്നാൽ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ അടിക്കൊട്ടു മുടിയോളം കരിടത്തെങ്കിലും ഗ്രന്ഥകാരൻ ഭാഷാപക്ഷപാതിയാണെന്നല്ലാതെ ദേശപക്ഷപാതിയാണെന്നു കാണുന്നതല്ല. 'പ്രചാരലക്ഷ്യം', 'ഗ്രാമ്യശൈലി', 'ദേശ്യം' മുതലായ പ്രയോഗവൈകല്യങ്ങൾ കാലക്രമംകൊണ്ടല്ലാതെ ഭാഷയെ വിട്ടുപിരിയുമെന്നു വിശ്വസിച്ചുകൂടാ. നൂതനശബ്ദസൃഷ്ടി വേണ്ടിവരുന്ന ദിക്കുകളിൽ 'പ്രചാരലക്ഷ്യ'ങ്ങളിൽ ചിലതു സ്വീകരിക്കുന്നതു് ഉചിതമായിരിക്കും. സാമാന്യപദങ്ങൾ ഇല്ലാതെവരുന്ന സ്ഥലങ്ങളിൽ ദേശ്യങ്ങൾ

ഉിൽ നല്ലതു നോക്കി തിരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടിയും വന്നേയ്ക്കാം. പഴഞ്ചൊല്ലുകൾ ശൈലികളാകുന്നതുപോലെ ചില അലങ്കാരങ്ങളും ന്യായങ്ങളും ശൈലികളായിത്തീരുന്നൂണ്ട്. അവ സ്വീകാരയോഗ്യങ്ങളെന്നും വന്നേയ്ക്കാം. ഇതു സംബന്ധമായി വരുന്ന അഭിപ്രായഭേദങ്ങൾ ശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ സഹായംകൊണ്ട് ചുരുങ്ങുന്നതല്ലാതെ കാലം കൊണ്ടുകൂടി എത്ര ഭാഷയിലും തീരെ നശിക്കുന്നതല്ല.

ശബ്ദശുദ്ധി, വാക്യശുദ്ധി, സന്ദർശുദ്ധി എന്നിങ്ങനെ മൂന്നു ശുദ്ധികളെക്കൊണ്ടാകുന്നു ഗദ്യകൃതികൾ പ്രകാശിക്കുന്നതെന്നു കാണിച്ചിട്ടു ഗ്രന്ഥകാരൻ ഗദ്യരീതികളുടെ ഭേദങ്ങളെ ഉപവാദിച്ചു് ഉദാഹരണങ്ങളെക്കൊണ്ടു് അവയെ വിശദീകരിക്കുന്നു. രീതികൾക്കുള്ള വൈചരിത്യമാകുന്നു ഗദ്യകൃതികളുടെ ആസ്വാദനഭേദത്തിനുള്ള ബീജം. ഭാഷയുടെ ഐകരൂപ്യവും ഗദ്യരീതിയുടെ വൈചരിത്യവും വിരുദ്ധങ്ങളാണെന്നു് ഞരെങ്കിലും വിചാരിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ ആയതു ഭ്രമാത്മകമാകുന്നു. ശാസ്ത്രസിദ്ധാന്തങ്ങളെ അനുസരിച്ചു ഗദ്യകൃതികളെ രചിക്കുന്നതായാൽ രീതിഭേദം ഭാഷയ്ക്കു പോഷകമായിട്ടേ തീരൂ. ഭാഷയുടെ ഐകരൂപ്യം ശാസ്ത്രസിദ്ധാന്തങ്ങളുടെ അനുസരണത്തിൽനിന്നാണു് ഉണ്ടാകുന്നതു്. ഗദ്യരീതികളുടെ വൈചരിത്യം ഭംഗുന്തരേണ വാക്യങ്ങളെ ചേർത്തു കോർക്കുന്നതിലാണു് പ്രതിഷ്ഠിതമായിരിക്കുന്നതു്. ഇതു രണ്ടും തമ്മിൽ ഇണങ്ങുന്നതല്ലാതെ കരിക്കലും പിണങ്ങുന്നതല്ല.

അർത്ഥത്തിന്നു ഏറാക്കുവുകൂടാതെ പരിശുദ്ധപദങ്ങൾ തിരഞ്ഞെടുത്തു വാക്യങ്ങളിൽ ക്രമപ്പെടുത്തിവണ്ഡികകളായി വേർതിരിച്ചു ആശയങ്ങളെ വിശദമാക്കുകയും ആകെക്കൂടി ഭൂചിതും വരുത്തുകയുമാകുന്നു ഗദ്യകാരന്റെ ചുമതല. ഈ കൃത്യം നിർവ്വഹിക്കുന്നതിൽ ക്ലേശിച്ചിട്ടുള്ളവർ ഒരു സ്വർഗ്ഗപാരമാകുന്നു ഈ 'സാഹിത്യസാഹ്യ'മെന്ന വിശിഷ്ടഗ്രന്ഥം. അനാഥനിലയിൽ കിടക്കുന്ന കേരളഭാഷാഭൂമിയിൽ കടന്നു കൊള്ളയിട്ടു നാനാവിധം ചെയ്യുന്ന ചില ലുബ്ധന്മാർ സാഹിത്യസാമ്രാജ്യം കണ്ടെഴുതി കരം കെട്ടിയതിൽ സങ്കടമുണ്ടായേയ്ക്കാം. എന്നാൽ ഭാഷാസാമ്രാജ്യത്തിൽ ഏകപുത്രാധിപതിയായി വാഴുന്ന രാജരാജനവർകളുടെ ശാസനയിൽ വളംചേർത്തു വിളവിറക്കി കളപറിക്കേണ്ടുന്ന മാർഗ്ഗങ്ങളെ നിയമിച്ചിട്ടുള്ളതല്ലാതെ ജമമാറിപ്പിരിച്ചിട്ടില്ലെന്നു ഭാഷാഭിമാനികൾ കാക്കേണ്ടതാണ്.

പ്രൗഢമായ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്നു യോജിക്കുന്ന ഒരുവതാരിക ഏഴുതുവാൻ ത്രാണിയുള്ളവനാണെന്നു അഭിമാനം എനിക്കുശേഷമില്ല. ഭാഷായോഷയുടെ ഈ ഭാഗ്യോദയത്തിൽ യഥാശക്തി പങ്കുകൊള്ളുന്നതിലുള്ള ചാരീതാത്മ്യം വിട്ടുകുളവാൻ മനസ്സുവരാത്തതിനാലും മിത്രവാക്യത്തെ അനാദരിപ്പാൻ ധൈര്യമില്ലാത്തതിനാലും ഇപ്രകാരം ഒന്നു കെട്ടിച്ചമച്ചുവെന്നു ഉള്ളു. അവതാരികയുടെ പ്രയോജനം ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ സ്വരൂപം വർണ്ണിച്ചു വായനക്കാർക്ക് ഉത്കണ്ഠയെ ജനിപ്പിക്കുകയാണെങ്കിൽ അതിന്നു പകരം ഞാൻ ഇവിടെ ചെയ്തിട്ടുള്ളതു

സാഹിത്യസാഹ്യം വായിച്ചപ്പോഴുണ്ടായ സന്തോഷാതിരേകത്തിന്റെ ഫലമായ വാക്കിന്റെ ക്ഷാമത്തെ വെളിപ്പെടുത്തുകമാത്രമാണ്. ഇപ്രകാരം ഒരു സന്തോഷത്തിനുള്ള കാരണം എന്താണെന്നറിവാൻ ആരെങ്കിലും ആഗ്രഹിക്കുന്നുവെങ്കിൽ അതുതന്നെയാണു് ഈ അവതാരികയുടെ പരമോദ്ദേശ്യം.

(അവതാരിക—1086 ക്കുടകം)

എന്റെ പ്രാതഃസ്താനം

എല്ലാവർക്കുമുണ്ട് കരോരോകാലത്തു് കരോരോ മോഹങ്ങൾ; എനിക്കുമാത്രം ഒരു വിശേഷമായിട്ടൊന്നുമല്ല. മോഹത്തിനു് അവസാനവുമില്ല. കന്നു നശിച്ചാൽ മറ്റൊന്നു വന്നുകൂടിക്കൊള്ളും. നശിക്കുക എന്നു പറയാമോ, പറഞ്ഞാൽ മതിയോ എന്നു സംശയമാണ്. കന്നു നശിച്ചാൽ അതുതന്നെ പിന്നെ മുളച്ചുകണ്ടിട്ടില്ല. മോഹം മൂത്തു പൊട്ടിച്ചുപോയാലും ആശ ചീഞ്ഞഴിഞ്ഞാലും പിന്നും വളവും വിലകൊടുത്തു വാങ്ങേണ്ടതില്ല. ആശയിൽ കിടന്നുതന്നെ മോഹം പൊട്ടിത്തഴച്ചുകൊള്ളും. കിട്ടിയതിലല്ലല്ലോ, കിട്ടാത്തതിലല്ലേ കാമത്തിന്റെ കിടപ്പു്. അപ്പോൾ ആഗ്രഹം വേരറ്റു പോകുന്നതുവരെ ആശയുടെ ഉള്ളിൽ മോഹവും കേടുവരാതെ കിടന്നു കാലംവരുമ്പോൾ പൊടിച്ചുകൊള്ളും.

ഇക്കൂട്ടത്തിൽ ഒരുകാലത്തു് എനിക്കും തോന്നിയ മോഹമാണ് യോഗഭ്രാന്തു്. എന്നാൽ നിങ്ങൾ കന്നു തൊറിലുരിക്കരുതു്: അന്യനു വേണ്ടിയല്ലാതെ എനിക്കുവേണ്ടി കന്നും ഞാൻ മോഹിച്ചതായി കാക്കുന്നില്ല.

അണിമാടി* അഷ്ടശ്വരൂപസിലി വന്നാൽ പരമാണുവിന്റെ പരിമാണമറിയാം; അതു രസവാദികൾക്കു രസമാകും; മഹിമാവിന്റെ മഹത്വമറിഞ്ഞാൽ മഹാത്മരുടെ വലുപ്പമളക്കാം; ലഘിമാവെന്തെന്നു മനസ്സിലാക്കാൽ ഗുരുത്വം കാണാം. ഈശിത്വം ലഭിച്ചാൽ സ്വരാജ്യം കിട്ടും; വശിത്വംകൊണ്ടു വഷളനാറെ വശപ്പെടുത്താം; പ്രാപ്തി വന്നാൽ എന്തിനും പ്രാപ്തനാവും; പ്രാകാശ്യം ലഭിച്ചാൽ ഇരുട്ടത്തു തപ്പിത്തടയാതെ വഴി തെളിഞ്ഞു കാണാം. ഇങ്ങനെയേതാണ്ടോക്കെ ആയിരുന്നു വിചാരം.

കണ്ടും കേട്ടും അഷ്ടാംഗയോഗത്തിന്റെ വട്ടങ്ങൾ ചിലതൊക്കെ ഞാനും ധരിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. എട്ടിൽ ആദ്യമായി എട്ടിൽ ഗണിച്ചിരിക്കുന്നത് യമമാണത്രേ. 'രാഗാദിരോഗേ' എന്നു വാഫടാചാര്യർ തന്റെ വൈദ്യഗ്രന്ഥത്തിൽ മനോരോഗത്തിനാണ് പ്രാധാന്യം കൊടുത്തിരിക്കുന്നത്. † അതു കർമ്മജ്ഞാനേന്ദ്രിയങ്ങളിലൂടെ ശരീരം മുഴുവൻ വ്യാപിച്ചുകിടക്കുന്നു. 'കൗസ്തുക്യമോഹാരതി'കളെ ഉണ്ടാക്കുന്ന ഈ മഹാവ്യാധിയുടെ

* അണിമാ മഹിമാ ചൈവ

ലഘിമാ ഗരിമാ തഥാ

ഈശിത്വഞ്ച വശിത്വഞ്ച

പ്രാപ്തിഃ പ്രാകാശ്യമേവ ച.

† രാഗാദിരോഗേ സതതാനുഷക്തം-

നശേഷകായപ്രസൂതാനശേഷാൻ

കൗസ്തുക്യമോഹാരതിഭാൻ ജഘ്വാന

യോ f പുച്ഛവൈദ്യായ നമോസ്തു തതൈസ്തു.

ചികിത്സകൻ 'അപ്പൂർവ്വവൈദ്യ'നാണെന്നും പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

അങ്ങനെയാണ് ഞാൻ ഈശ്വരനെ സേവിക്കുവാൻ തുടങ്ങിയത്. അപ്പൂർവ്വവൈദ്യനെക്കണ്ടു രോഗകാര്യം സംസാരിക്കുവാൻ പകൽസമയത്തു പണിപ്പെട്ടു നോക്കി, പഠിയില്ല. ഇന്ദ്രിയവ്യാപാരങ്ങൾക്കിടയിൽ വൈദ്യനെക്കാണുവാൻ അവസരം കിട്ടിയില്ല. ഇന്ദ്രിയങ്ങളെക്കൊണ്ടു വ്യാപാരംചെയ്താൽമാത്രമേ ഇന്ദ്രിയങ്ങളുടെ വ്യാപാരം നടക്കൂ എന്നു വാണിജ്യങ്ങളുടെ ഭംഗിക്കണ്ടു മേരിക്കു സമയത്തു അറിഞ്ഞില്ല. കണ്ണുകൾ വാസ്തവത്തിൽ കണ്ണിന്റെയല്ലാ മനസ്സിന്റെ കടിയാണ്; മനസ്സുകളെപ്പോയില്ലെങ്കിൽ മിഴി നടക്കില്ല, ചെവി കേൾക്കില്ല എന്നൊക്കെ രൂപമുണ്ട്. അനുഭവിച്ചിട്ടുണ്ട്. 'ഇന്ദ്രിയാണിന്ദ്രിയാത്മേഷു പർത്തന്തേ' എന്നു പഠിച്ചുവെച്ചിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ വേണ്ടതു ചേണ്ടസമയത്തു ചേണ്ടപോലെ തോന്നുന്നു, അതിനുള്ള കരുത്തുമുണ്ടായില്ല, എന്തുചെയ്യാം! ആറുത്തിരക്കും അലട്ടും മിരട്ടും കച്ചപ്പാടും കഷ്ടപ്പാടുമില്ലാത്ത സമയം നോക്കിയാൽ സരസ്വതിയുടെ യാമം കൊള്ളാമെന്നു തോന്നി. ശരി, 'വൈദ്യസന്ദർശന'ത്തിന് അതുതന്നെ നല്ലനേരം, തീർച്ച. അവിദ്യയിൽ ഉറങ്ങിക്കിടക്കുന്നവനെ വിദ്യകൊണ്ടല്ലാതെ എങ്ങനെ ഉണർത്തുവാൻ സാധിക്കും? അതുകൊണ്ടു സംശയമില്ല, വിദ്യയുടെ യാമംതന്നെയാണ് സുമുഹൂർത്തസമയം.

ഇങ്ങനെയാണ് എന്റെ പ്രാതസ്നാനത്തിന്റെ പൂർപ്പാട്. നേർത്ത കിടന്നാലേ നേർത്ത ഏഴുനേല്ക്കുവാൻ

സാധിക്കൂ! 'അത്താഴമുണ്ടു പകലേ' എന്നു പറഞ്ഞ കൂട്ടത്തിൽ കാലേകൂട്ടിത്തന്നെ അത്താഴത്തിനിരുന്നു. ഭക്ഷണത്തിന്റെ വിഭവങ്ങൾ വിശേഷമായിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. 'നാത്യസ്തതസ്തു യോഗോസ്തി' എന്ന പ്രമാണം തത്കാലം കാൽ വന്നിട്ടു. അതിഭക്ഷണം അറിയാതെ പറ്റിപ്പോയി. ഉണക്കഴിഞ്ഞയുടനെ ചെന്നു കിടന്നു. കൊതുതരം നോക്കിയിരിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. ചെവിയുടെ അടുക്കൽ ഏതാ ഉറക്കമായോ എന്നു മുളിച്ചോടും തുടങ്ങി. വന്നിരുന്നിട്ടു വേണം ചതയ്ക്കാതെന്നു കരുതി ഞാനും അനങ്ങാതെ കിടന്നു. അപ്പോൾ ശ്വാസം അടഞ്ഞതുകൂടി അറിഞ്ഞിട്ടു. ആ കള്ളൻ പെരുവീരലിന്റെ അറയ്ക്കു ചെന്നിരുന്നു സിദ്ധാവേധം തുടങ്ങിയപ്പോൾ കാൽ പെട്ടെന്നു വലിക്കേണ്ടിവന്നു. കൊതു പറന്നു, ഉറക്കം പറപറന്നു. ദീനം വന്നുതുടങ്ങിയപ്പോൾ മയക്കവും കൂടെ വന്നുചേർന്നു. ദുഃസ്വപ്നം കണ്ടു ഉണർന്നിരിക്കുമ്പോഴത്തെക്കാൾ വലുതായൊരു മായാപ്രപഞ്ചം ഞാൻ അനുഭവിച്ചു. 'കസുമേ കസുമോത്പത്തിഃ ശ്രൂയതേ ന ച ഭൂശൃതേ' എന്നൊരു ചൊല്ലുണ്ട്. എന്നാൽ ജാഗ്രത്തും, ജാഗ്രത്സ്വപ്നം, സ്വപ്നം, സ്വപ്നത്തിൽസ്വപ്നം—ഇങ്ങനെ നാലു ജനം നാം ഒരു ജനത്തിൽ നടന്നു കാണുന്നുണ്ട്.

മതിമറന്നുള്ള ഉറക്കമുണ്ടായോ എന്നറിഞ്ഞുകൂടാ. പേടിസ്വപ്നം കണ്ടു വിയഞ്ഞാലിച്ചവിറച്ചുകൊണ്ടാണ് ഉണർന്നതും. 'അതിസ്വപ്നശീലം'കൊണ്ട് അന്നത്തെ 'യോഗാഭ്യാസ'ത്തിനു ധ്യാനി വരുവാൻ കാരണമെന്നു

മുണ്ടായിട്ടില്ല, അതു തീർച്ചതന്നെ. ഞാൻ എഴുന്നേറ്റപ്പോൾ വാണീദേവി വന്നുകഴിഞ്ഞിരിക്കണം. ഉത്തായണപ്പക്ഷി 'കിഴക്കേവാ' എന്നു സൂര്യഭഗവാനോടു പ്രാർത്ഥിച്ചുതുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. പരിഭ്രമിച്ച റാന്തൽ കൊടുത്തുവാൻ ഇരുട്ടത്തു തീപ്പെട്ടി അന്വേഷിച്ചപ്പോൾ അടക്കിവെച്ചിരുന്നു ചില സാമാനങ്ങളൊക്കെ തട്ടിമറിഞ്ഞു ശബ്ദം പുറപ്പെട്ടു. സൂര്യപ്ലിസുഖം അനുഭവിച്ചുകിടന്നവർ ഞെട്ടിയുണർന്നു പ്രാകുവാൻ തുടങ്ങി. എന്തിനു പറയുന്നു, കരുവിധം വിളക്കുകൊടുത്തി പുറപ്പെട്ടു. 'യത്തദഭ്യേ വിഷമിവ പരിണാമേമുതോപമം' എന്ന പ്രമാണം ഓർമ്മയിൽ വന്നു. സതംകർമ്മങ്ങൾക്കു ക്ലേശം മന്യം സുഖം പിന്മുറണുണ്ടല്ലോ എന്ന സമാധാനത്തോടുകൂടി പോകുമ്പോഴാണ് മൂക്കു മുഖത്തുകൊണ്ടെസ്സുഷ്ടിച്ചതിന്റെ സൗകര്യക്കേടനുഭവിച്ചത്. വഴിക്കു വിലങ്ങുവീശിയിരുന്ന 'മാറാല'യിൽ മൂക്കു ചെന്നു മുട്ടിക്കയറി. തുമ്മലിളകി. കൈയുലഞ്ഞു. വിളക്കു കെട്ടു. ഇരുട്ടത്തു കാൽ കല്പതട്ടി മുട്ടിപ്പെട്ടു. അതൊന്നും ഞാൻ കൂട്ടാക്കിയില്ല. 'പരിണാമേമുതോപമം'. കടവിലെത്തി. കല്പടവിന്മേലൊരു വീഴ്ച. അതും വകവെച്ചില്ല. 'പരിണാമേമുതോപമം'. പക്ഷേ ഈ വിപ്ലവകാലാവസ്ഥയിൽ മനശ്ശുദ്ധിക്കു മേഘശുദ്ധി വേണ്ടതാണെന്നും 'തപഃ' കൊള്ളില്ലെന്നും അത്ര ഓർത്തില്ല.

പരിഭ്രമിച്ചു കളികഴിച്ചു തേവാരത്തിനിരുന്നു. കണ്ണടച്ചാൽ മനസ്സിരിക്കുമോ? കണ്ണത്തിൽ കെട്ടിയ കവർ പ്രാണായാമത്തെ വ്യാധാമമാക്കിത്തീർത്തു. മനസ്സു

മണിത്തുടങ്ങി. സങ്കല്പവികല്പങ്ങളെക്കൊണ്ടു വേണ്ടാത്തതൊക്കെ കെട്ടിച്ചമച്ചു ഉണന്നിരിക്കെ സ്വപ്നംകണ്ടു കാടുകയറി. രാഗഭേദാധികമൂടെ വലയിൽ ഞാനും കുടുങ്ങി. യമമെവിടെ, ശമമെവിടെ, പിന്നെയല്ലേ അഷ്ടാഗ്രയോഗം! സമാധി ആധിയിൽ കലാശിച്ചു. ആധി വ്യാധിയായി.

അപൂർവ്വവൈദ്യൻ വിളിക്കാതെതന്നെ വന്നു. ആ പത്തായിരിക്കും അദ്ദേഹത്തിന്റെ വീസ്സു. 'തത് കരുഷ്യ മദപ്ലണം'. തത്കാലം അദ്ദേഹത്തിനോടുകൂടി ആലോചിച്ചു പൂർവ്വവൈദ്യന്മാർ ചികിത്സ നടത്തട്ടെ. പ്രാതഃസ്നാനത്തിന്റെ കാര്യം കുളിക്കാരാവുമ്പോൾ ആലോചിക്കാം.

(പ്രബുദ്ധഭാരതം)

സാമൂതിരിപ്പാടും പതിനെട്ടരക്കവികളും

വണ്ടിക്കു പുതിയ കുതിരകൾ കാട്ടുന്നതും ചാടുന്നതും നടക്കുന്നതും നീല്ക്കുന്നതും കുടിഞ്ഞാൺ പിടിക്കുന്ന സൂതന്റെ സാമത്വം അനുസരിച്ചല്ലേ! അതുപോലെ ഒരു രാജ്യത്തുള്ള പ്രജകളുടെ പ്രവൃത്തികൾ ആ രാജ്യത്തെ ഭരിക്കുന്ന രാജ്യതന്ത്രാനിപുണനായ രാജപ്രതിനിധികളുടെയോ രാജാവിന്റെയോ നീതിസാമത്വവും ബുദ്ധിശക്തിയും അനുസരിച്ചാണിരിക്കുന്നത്. എന്നാൽ ഏതു കാലത്തും ഏതു രാജ്യത്തും രാജാക്കന്മാർ രാജ്യഭാഗധീശ്യമായിട്ടുണ്ടാകുന്ന സകല ക്ലേശങ്ങളെയും ജയിക്കേണ്ടതിന്നു് ഉപയോഗിക്കുന്ന പലമാതിരി കൗശലങ്ങളിലും ചെച്ചു് ഒന്നാമതായും ഉത്തമമായുമുള്ള കൗശലം ആ രാജ്യത്തെ പ്രജകൾക്കു വിദ്യാഭ്യാസം ഉണ്ടാക്കുന്നതാണെന്നു പറഞ്ഞാൽ അഭിപ്രായവ്യത്യാസമുണ്ടാകുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഈ ഉത്തമമാർഗ്ഗം അറിഞ്ഞു പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുള്ള രാജാക്കന്മാർ ഏതു രാജ്യത്തെങ്കിലും ഏതു കാലത്തെങ്കിലും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അവരുടെയും അവരുടെ പ്രജകളു

ടെയും പേരുമാത്രമാണ് ലോകത്തിൽ അനശപരമായി നിലനിന്നുപോകുന്നത്, സംശയമില്ല. പക്ഷേ വിദ്യാഭ്യാസസമ്പ്രദായം കാലദേശാഭിഭേദത്തെ അനുസരിച്ചു മാറിമാറി വന്നേയ്ക്കാമെന്നല്ലാതെ വിദ്യയുടെ പരമപ്രയോജനമായ അറിവിനെയും ജനങ്ങളുടെ യോഗക്ഷേമാഭിവൃദ്ധിയെയും സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം ഒരു കാലത്തും ഒരു ദേശത്തും പറയത്തക്ക ഭേദഗതിയൊന്നുമുണ്ടാവാൻ സംഗതിയില്ല.

പണ്ടു കേരളചക്രവർത്തികളായിരുന്ന പെരുമാക്കന്മാരുടെ വാഴ്ചയ്ക്കുശേഷം ഒരു സഹസ്രാബ്ദത്തിലധികം കാലം സ്വാതന്ത്ര്യത്തോടുകൂടി മധ്യകേരളം ഭരിച്ചിരുന്ന കോഴിക്കോട്ടുരാജാക്കന്മാരുടെ രാജ്യഭരണത്തിന്റെ അഭ്യുദയം മുർച്ഛിച്ചിരുന്നതു കൊല്ലവർഷം നാണാറിനും എണ്ണാറിനും മധ്യത്തിലായിരുന്നു എന്നുതീർപ്പാൻ പല ലക്ഷ്യങ്ങളുമുണ്ട്.

അക്കാലങ്ങളിലുള്ള സാമൂതിരിപ്പാടന്മാരിൽ ശത്രുക്കൊണ്ടും ശാസ്ത്രക്കൊണ്ടും പരമായുദ്ധേനവും സ്വദാരുണേനവും ഒരുപോലെ ചെയ്തപോന്ന ചില പട്ടവീരന്മാരും ശത്രുപ്രാധാന്യം കൂടുന്ന ചില ബഹുശൂന്യന്മാരും ശാസ്ത്രനൈപുണ്യമേറുന്ന ചില മഹാധീരന്മാരും ഇങ്ങനെ പലതരക്കാരുമുണ്ടായിരുന്നു. കൊല്ലവർഷം 600-നും മേൽ നാടുവാണു മാനചിക്രമനെന്ന സാമൂതിരിപ്പാട് ഇതിൽ ഒന്നാമത്തെ വർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ട ഒരാളായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ രാജ്യഭാരമിതിയെപ്പറ്റി പൊതുവിൽ ഒരു ശരിയായ ചിത്രം എഴുതുവാൻ വി

ശാസനയോഗ്യങ്ങളായ ലക്ഷ്യങ്ങൾ ചോരാത്തതിനാൽ അതിലേയ്ക്കിറങ്ങുവാൻ ധൈര്യമില്ലെന്നുള്ള ന്യൂനത മലയാളചരിത്രത്തെപ്പറ്റി വല്ലതും പറയാൻ തുനിയുന്നവർക്കും പറയുന്നതുപോലെ എന്നിങ്ങും പറയേണ്ടതായി വന്നിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ശാസ്ത്രപാണ്ഡിത്യവിലാസത്തെ പ്രകടിപ്പിക്കുന്നതായ ചില പാണ്ഡിതസഭകളെക്കുറിച്ചു പഴമക്കാർ പറഞ്ഞുകേട്ടിട്ടുള്ള ഐതിഹ്യങ്ങളെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയും ആ വക ഐതിഹ്യങ്ങളെക്കുറിച്ചും നിശ്ശേഷം നശിക്കാതിരിക്കട്ടെ എന്നു വിചാരിച്ചും കുറച്ചു ചിലതിവിടെ പറയാൻ വിചാരിക്കുന്നതാണ്.

ആ സാമൂതിരിപ്പാട്ടിലെ പൂർവ്വന്മാർതന്നെ വിദ്യാഭിരുചിക്കുവേണ്ടി വിദ്യാഭ്യാസം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുവാനായി പല ഏല്പാടുകളും ചെയ്തുവെച്ചിട്ടുള്ള കൂട്ടത്തിൽ കുന്നാണ്, ഇന്നും നടന്നുവരുന്നതായ തളിയിലെ താനം (താനം എന്നാൽ അഭ്യർത്ഥനയെ ബ്രാഹ്മണർക്കുള്ള ദാനം). വേദശാസ്ത്രങ്ങളിൽ യോഗ്യതയും ആഭിജാത്യവുമുള്ള ബ്രാഹ്മണരെമാത്രമേ 'അഭ്യർത്ഥന'യായി ഗണിക്കുകയുള്ളൂ. ഇങ്ങനെ താനം പ്രായേണ പൂർവ്വന്മാരുടെ ശ്രാദ്ധദിവസങ്ങളിലാണ് ചെയ്തുവരാറുള്ളത്. തളിയിൽ താനവും ആ കൂട്ടത്തിലൊന്നാണ്. പക്ഷേ അവിടെ വ്യാകരണം, മീമാംസ, വേദാന്തം—ഈ ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ ഏതിലേക്കിലും പാണ്ഡിത്യം സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ളവരെമാത്രമേ അഭ്യർത്ഥനയായി സ്വീകരിച്ചു ചാർത്തുകയുള്ളൂ. ഈ വിധമുള്ള ചാർത്തും കാരോ പതിമാണ്ടു കൂട്ടമ്പാൾമാത്ര

മേയ്ക്കു. മലയാളത്തിൽ പണ്ടുണ്ടായിരുന്ന പലേ കാര്യങ്ങളുടെയും നടപടികളെ നവീകരിക്കുന്നത് ഓരോ പന്തിയോണ്ടു കൂട്ടമ്പോഴായിരുന്നുവെന്ന് അറിയത്തക്കവരില്ലല്ലോ. അങ്ങനെ അതാതുകാലത്തു മലയാളത്തിൽ യോഗ്യരായ ബ്രാഹ്മണർ താനത്തിന്ന് ഏഴു ദിവസം മുമ്പേ അവിടെച്ചെന്നുചേർന്നു ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ വാദപ്രതിവാദങ്ങൾ നടത്തി അതിൽവെച്ചു് അവരുടെ യോഗ്യതാക്രമം സാധിക്കുന്നതനുസരിച്ചു് അവസാനദിവസം അവിടെയുള്ള താനക്കിഴി വാങ്ങണമെന്നാണ് നിയമം. ഇങ്ങനെയുള്ള നിയമം നിമിത്തം അന്നു മലയാളബ്രാഹ്മണരുടെ ഇടയിൽ ഇന്നത്തെ തളിയിൽ താനത്തിന്ന് 'ഒന്നാമത്തെക്കിഴി എന്നിങ്ങ വാങ്ങണം, എന്നിങ്ങ വാങ്ങണം'മെന്നുള്ള അത്യുത്സാഹംനിമിത്തം കൊണ്ടുപിടിച്ചു പഠിച്ചു പാണ്ഡിത്യം സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ള യോഗ്യന്മാർ കുറച്ചൊന്നുമല്ലായിരുന്നു. ഇങ്ങനെ പ്രശസ്തനിലയിൽ പ്രസിദ്ധമായി നടത്തിവരുന്ന തളിയിൽ താനത്തിൽ കിഴി വാങ്ങിയിരുന്ന അഭ്യർത്ഥപാണ്ഡിതന്മാരും മുൻപറഞ്ഞ സാമൂതിരിപ്പാട്ടിലെ സദസ്യന്മാരുമായ താഴെ പറയുന്നവരെ 'പതിനെട്ടാക്കവികൾ' എന്നാണ് പഴമക്കാർ പറഞ്ഞുവരുമുള്ളതു്.

1. പയ്യൂർപ്പട്ടേരിമാർ—ജ്യേഷ്ഠാനന്ദനാരായണ എട്ടു പേരും ഒരു മഹനം.

2. തിരുവപ്പറമ്പ് (തിരുവേഗപ്പുഴ)ക്കാർ അഞ്ചു നമ്പൂരിമാർ.

3. മുല്ലപ്പിള്ളിപ്പട്ടേരി.

4. ചേന്നാസ്സ നാരായണൻ നമ്പൂരിപ്പാട്.
5. കാക്കശ്ശേരിപ്പട്ടേരി.
6. ഉദണ്ഡശാസ്ത്രികൾ
7. പുനത്തുനമ്പൂരി. (അരക്കുചി)

ഈ പയ്യൂർപ്പട്ടേരിമാരിൽ ജ്യേഷ്ഠനായ അച്ഛൻ ഭട്ടതിരിപ്പാടിനെയാണ് ഉദണ്ഡശാസ്ത്രികൾ കോകിലസന്ദേശത്തിൽ 'തമ്പിമാംസാദപയകചഗുരോസ്സതമ പുണ്യം മഹർഷേഃ' എന്നു തുടങ്ങി വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഈ മഹർഷിക്കു് ഉദണ്ഡശാസ്ത്രികളോടുള്ള വാദപ്രതിവാദത്തിൽ നിർവ്വചനധാരയിൽ ഒരു സുഖാലിതും പാഠിയപ്പോൾ പ്രതിവാദിയായ ശാസ്ത്രികൾതന്നെ ഞൊമഞ്ഞൊന്നുകൂടി നിർവ്വചിക്കാൻ നിർബ്ബന്ധിച്ചിട്ടും "ഞാൻ ഒരു സദസ്സിൽ ഞൊമതു മറ്റൊരുകൾ പാകയുണ്ടായിട്ടില്ലെ"ന്നുമാത്രം ഉത്തരം പറഞ്ഞു് അദ്ദേഹം തോറാ നില്പയിൽ പിൻവലിച്ചു എന്നാണ് പ്രസിദ്ധി. ഈ ജ്യേഷ്ഠനും അനുജന്മാരും ഒന്നിച്ചു് അച്ഛന്റെ ശ്രാൽമുട്ടേണമെങ്കിൽ അതാതു കൊല്ലത്തിൽ പുതിയ കാരോമി മാംസാഗ്രന്ഥം എല്ലാ സോദരന്മാരും ഉണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടുവന്നു പരസ്പരം കാണിച്ചുകൊടുക്കേണമെന്നാണത്രേ ഇവരുടെ നിശ്ചയം. ഇവരിൽ അഞ്ചാമൻ നാരായണൻ പട്ടേരി ഒരു മടിയനായിരുന്നു. മറ്റൊല്ലാസ്സഹോദരന്മാരുടെയും ഗ്രന്ഥങ്ങൾ വായിച്ചു കേട്ടതിനുശേഷം ശ്രാലത്തിന്നുണ്ടു നാലു ദിവസം മുമ്പിലേ ഗ്രന്ഥനിർമ്മാണത്തിന്നുദ്യമിക്കുയുള്ളു. എന്നാൽ ഗ്രന്ഥം കഴിയുമ്പോൾ മറ്റുള്ളവയിലൊക്കെയും മഹത്തരമായിത്തീരുകയും ചെയ്

യും. ഇവരിൽ മഹനും അച്ഛനെപ്പോലെത്തന്നെ സർവ്വസമ്മതനായ പണ്ഡിതശ്രോത്രിയനായിരുന്നു എന്ന്, സാമാന്യക്കാരെ അത്ര വക്രവെണ്ണാത്ത ഉദ്ദണ്ഡശാസ്ത്രികളുടെ 'മല്ലികാമാരുത്'മെന്ന പ്രകരണത്തിൽ 'ഉക്തഞ്ച മഹഷിപുത്രേണ പരമേശ്വരേണ' എന്ന പീഠികയോടുകൂടിയ ഒരു പ്രശംസാശ്ലോകം ചേർത്തിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു വ്യക്തമാകുന്നുണ്ട്. ഇവരുടെ ചില മീമാംസാഗ്രന്ഥങ്ങൾ മലയാളത്തിൽ പലരുടെ കൈവശത്തിലും ഉണ്ടെന്നല്ലാതെ കാവ്യഗ്രന്ഥങ്ങളൊന്നും ഇതേവരെ കണ്ടുകിട്ടിയിട്ടില്ല.

2. തിരുവേഗപ്പുഴ(തൃശ്ശൂർ)ക്കാരായ അഞ്ചു നമ്പൂരിമാരിൽ ഒരാളുടെ 'ലക്ഷ്മിമാനവേദ'മെന്ന നാടകവും ബ്രഹ്മദത്തപുത്രനായ നാരായണൻ എന്ന മറ്റൊരാളുടെ 'സുഭദ്രാഹരണ'കാവ്യവും കണ്ടിട്ടുണ്ട്. ശേഷം മൂന്നു പേരുടേയും കൃതികളായി വല്ലതും ഉണ്ടോ എന്ന് ഇതുവരെ അറിഞ്ഞിട്ടില്ല.

3. മല്ലപ്പിള്ളിപ്പട്ടേരിയുടെ കൃതികളും ഇതുവരെ ഒന്നും വെളിപ്പെട്ടിട്ടില്ല. എന്നാൽ അദ്ദേഹത്തിനെയും ചേന്നാസ്സ് നമ്പൂരിപ്പാടിനെയും രാജഭൂഷണങ്ങളായ ചില ശ്ലോകങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിയ കുറാത്തിന്ന് ഉചിതശിക്ഷാദക്ഷനായ സാമൂതിരിപ്പാട് അഭ്യർത്ഥിച്ചുവെന്ന് ഉചിതശിക്ഷാദക്ഷൻ ശിക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ മല്ലപ്പിള്ളിപ്പട്ടേരിക്കു തളിയിൽ താനത്തിനു മുമ്പിൽക്കടന്നു കിഴിയെടുക്കണമെന്നുള്ളതാണ് ശിക്ഷ. തന്നെക്കാളധികം യോഗ്യനാരുള്ളപ്പോൾ താൻ മുമ്പിൽക്കടന്നു കിഴിയെടുക്കുക എന്നതു വിവേകികളായ പണ്ഡിതന്മാർക്ക്, വിശേഷിച്ചും അ

കാലത്തെ നമ്പൂരിമാർക്ക്, സങ്കോചകരമായ ഒരു ധർമ്മ സങ്കടമായിരുന്നു. പട്ടേരിക്ക് ഈ ശിക്ഷതന്നെ മേലാൽ തറവാട്ടധികാരമായിത്തീർത്തുകയെന്നും യോഗ്യത സമ്പാദിപ്പാൻ കാരണമായിക്കലാശിച്ചു.

4. ചെന്നാസ്സനമ്പൂരിപ്പാട്ടിലേയ്ക്കുള്ള ശിക്ഷ, 'തന്ത്രവീക്ഷയത്തിൽ ഒരുത്തമഗ്രന്ഥമുണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടുവന്നു എന്നെങ്കാണേണ്ടു' എന്നായിരുന്നു. ഈ ഒരു ശിക്ഷയുടെ ഫലമാണ് കേരളത്തിലിപ്പോഴുള്ള തന്ത്രികൾക്കെന്നു വേണ്ടാ, തമിഴശാസ്ത്രക്കാർക്കുകൂടി സർവാവലംബമായ 'തന്ത്രസമുച്ചയം' എന്ന ഉത്തമഗ്രന്ഥം. ഈ തന്ത്രശാസ്ത്രഗ്രന്ഥത്തിൽ നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലേയ്ക്കുള്ള കവിതാ വൈദഗ്ദ്ധ്യവും ചുരുക്കിപ്പറയാനുള്ള സാമർത്ഥ്യവും നല്ലവണ്ണം പ്രകാശിച്ചിട്ടുണ്ട്. 'ചുരുക്കിപ്പറക' എന്ന വീക്ഷയത്തിൽ സാക്ഷാൽ ഉദ്ദണ്ഡശാസ്ത്രീകൾക്കുപോലും അദ്ദേഹത്തിനോടു മടക്കമായിരുന്നു. നമ്പൂരിപ്പാട് ഈ ഗ്രന്ഥമുണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനിടയ്ക്കായിരിക്കൽ യദൃച്ഛയാ ഉദ്ദണ്ഡശാസ്ത്രീകൾ അവിടെച്ചെന്നപ്പോൾ താനും രണ്ടു ഗ്ലോകം ഉണ്ടാക്കാമെന്നും അതിൽ അടങ്ങേണ്ടതായ കാര്യങ്ങൾ ഇന്നിന്നവയാണെന്നു പറയേണമെന്നും നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലോടാവശ്യപ്പെട്ടപ്പുകാരും നമ്പൂരിപ്പാട് സമ്മതിച്ചു വീക്ഷയം പറഞ്ഞുകൊടുക്കുകയും ശാസ്ത്രീകൾ തന്റെ വാഗ്ദീപ്തിയെ പ്രകടിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു ഗ്ലോകമുണ്ടാക്കാനാരംഭിക്കുകയും ചെയ്തു. ഒന്നര ഗ്ലോകം കഴിഞ്ഞിട്ടും പറയാനുള്ള കാര്യങ്ങൾ വളരെ ശേഷിച്ചിരുന്നതിനാൽ പിന്നെ അരഗ്ലോകംകൊണ്ടു് അതു മുഴുവനും പ

റഞ്ഞുതീർക്കാൻ തന്നാലസാധ്യമാണെന്നു കണ്ടു നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലേയ്ക്കു തന്നെ കഴിഞ്ഞുകൊടുക്കുകയും നമ്പൂരിപ്പാടു ബാക്കിയുള്ള അർദ്ധശ്ലോകംകൊണ്ടുതന്നെ പറയേണ്ട കാര്യങ്ങളെ മുഴുവൻ നിഷ്പ്രയാസമായിപ്പറഞ്ഞു് അപസാ നിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു എന്നു പ്രസിദ്ധമാണ്.

5. കാക്കശ്ശേരിപ്പട്ടേരി ഉദ്ദണ്ഡശാസ്ത്രികളെ ജയിപ്പാൻ നമ്പൂരിമാരുടെ തപസ്സുകൊണ്ടുണ്ടായ ഒരു മുന്തിയായിരുന്നു എന്നാണ് മലയാളികൾ വിശ്വസിച്ചുപോരുന്നതു്. തന്നെജ്ജയിപ്പാനായി ജനിച്ചിട്ടുള്ള ഈ കുട്ടിയെ ദ്രോണാചാര്യരെപ്പോലെ പഠിപ്പിച്ചതും ഉദ്ദണ്ഡശാസ്ത്രികൾതന്നെയാണത്രേ! പട്ടേരി തന്റെ പന്ത്രണ്ടാമത്തെ വയസ്സിലാണ് ഉദ്ദണ്ഡശാസ്ത്രികളെജ്ജയിച്ചിട്ടുള്ളതു്.

ഈ ബാലപണ്ഡിതൻ സഭയിൽക്കയറിയ ദിവസം സാഹകാരമായി പ്രയോഗിച്ച ശ്ലോകമാണിതു്:

‘ന മരതം ന തുരംഗമോ ന വദതാം
പുന്ദാരി നോ വന്ദിതാം

ന ശുശ്രൂണി ന പട്ടഞ്ചസചസനം
നമ്യംബരായംബരം

അസ്തുസ്താകമമദമദഗിരി-

പ്രോദ്ധ്യതദുദ്ധാദധി-

പ്രേംവദീചിപഞ്ചോപരിണതാ
വണീ തു നാനീയസി.’

ഈ മഹാകവിയുടെ കൃതികളിൽ ‘ചന്ദ്രമതിമാനവിക്രമം’ എന്ന നാടകംമാത്രമേ ഇപ്പോൾ കണ്ടുകിട്ടി

ട്ടുള്ളു. ഇദ്ദേഹത്തെ ഒടുവിൽ, വിഷയചിരക്തിനിമി
ത്തം ആചാരനീരാസകനാകയാൽ നമ്പൂരിമാർ വഴ്ജി
ച്ചുകളഞ്ഞു. ഒരു ദിവസം പട്ടേരി സന്യാസമയത്തിൽ
ചെയ്യേണ്ടതായ കൃത്യങ്ങളൊന്നും കൂടാതെ തന്റെ പതി
വിൻപ്രകാരം അലസനായി ബ്രാഹ്മണരുടെ സദസ്സിൽ
ക്കയറിപ്പോന്നപ്പോൾ നമ്പൂരിമാരിൽ ചിലർ, 'പട്ടേരി
എന്താണിങ്ങനെ സന്യാസവാദനാദികൾ ഒന്നും ചെയ്യാ
തെ ഭക്തവലം മൃഗന്മാരെപ്പോലെ നടിക്കുന്നത്' എന്നു
ചോദിച്ചു. അതിന്നു മറുപടിയായി പട്ടേരി അപ്പാൾ
ചൊല്ലിയ ശ്ലോകമാണിത്:

‘ഹൃദാകാശേ ചിദാദിത്യ-

സ്സദാ ഭാതി നിരന്തരം

ഉദയാസ്തമയൗ ന സുഃ

കഥം സന്യാമുപാസ്മഹം.’

ഇങ്ങനെ കാലക്രമേണ പട്ടേരിയുടെ ആചാരനെട
പടികളിൽ നമ്പൂരിമാർക്ക് ഒട്ടും തൃപ്തിയില്ലാതെയായി
ത്തീരുകയും പട്ടേരിയുടെ യോഗ്യതയോടുകൂടി അദ്ദേഹ
ത്തോടൊന്നും പറയാൻ ശക്തിയില്ലാതെയെന്നും ചെ
യ്ക്കുതിനാൽ ഒടുവിൽ ഈ സങ്കടനിലത്തിക്കായി എല്ലാവ
രുംകൂടി ചോരാനിക്കരയെച്ചു പട്ടേരിയോടതന്നെ
സംശയം ചോദിക്കുന്നതാണ് നല്ലതെന്നാമു്. അപ്രകാ
രം അവർ തമ്മിൽ നടന്ന സംഭാഷണശ്ലോകമാണിത്.

നമ്പൂരിമാർ—ആ പദി കിം കരണീയം?

പട്ടേരി—സ്താണീയം ചരണയുഗമുഞ്ചായാഃ

നമ്പൂരിമാർ—തത്സ്മരണം കിം കരുതേ?

പട്ടേരി—ബ്രഹ്മാദീനപി ച കിങ്കരീകരുതേ.

മലയാളത്തിൽ നമ്പൂരിമാരുടെ ഇടയിൽ പണ്ടു്, എന്നുമാത്രമല്ല, കുറച്ചൊക്കെ ഇപ്പോഴും, പരദേശികളോടു കൂടി പെരുമാറുകയും വിശേഷിച്ചു് അവരുടെ ക്രിയാംഗങ്ങളായ വിഷയങ്ങളിൽ ഒരു പ്രകാരത്തിലും പരദേശി സംബന്ധമുണ്ടായിരിക്കുകയും വാടില്ലെന്നു കലശലായ നിശ്ചിതം കാണുന്ന സ്ഥിതിക്കു്, മലയാളികളുടെ ദേശഭിമാനം മുർച്ഛിച്ചിരുന്ന അക്കാലത്തു തളിയിലെ താനത്തിൽ കിഴക്കുകാഞ്ചീപുത്തുകാരനായ ഉദ്യോഗസ്ഥികൾക്കു് അവകാശം സിദ്ധിച്ചാൻ ഇടവെത്തക്ക വണ്ണം അദ്ദേഹത്തെ സദസ്യനായി സ്വീകരിച്ചതു സ്വദേശഹൃണസംരക്ഷണദീക്ഷിതനായിരുന്ന സാമൂതിരിപ്പാട്ടിലേയ്ക്കു് ഒരു ന്യൂനതയായില്ലേ എന്നു വല്ലവരും ശങ്കിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അവർ, അതുനിമിത്തം മലയാളികളുടെ ഇടയിൽ പിന്നീടുണ്ടാകുന്ന ഐക്യമത്യത്തിന്റെയും പരിശ്രമത്തിന്റെയും അപ്രതിഫലമായും അസാധാരണമായുള്ള ഫലങ്ങളെ ആലോചിക്കുമ്പോൾ, ആ മഹാന്റെ ഈ പ്രവൃത്തി സ്വദേശപണ്ഡിതന്മാരെ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന്നും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന്നും വേണ്ടിത്തന്നെയുള്ള ഒരു പൊടിക്കൈയായിരുന്നു എന്നോർത്തു സമാധാനപ്പെട്ടുകൊള്ളുമല്ലോ. ഉദ്യോഗന്റെ പ്രഥമസഭാ പ്രവേശത്തിൽ അദ്ദേഹത്തെ സാമൂതിരിപ്പാട്ടിലേയ്ക്കു പരിചയപ്പെടുത്തുവാനായി ചേന്നസ്സ നമ്പൂതിരിപ്പാടു ചൊല്ലിയ ശ്ലോകമാണിതു്:

‘പ്രക്രിഡൽ കാത്തവിര്യജ്ജനഭജവിധുതാ-

നുകതസോമോതഭചാമഭ-

സ്സംഭാരാഭോഗഡംപ്രശമനപട്ടചാ-

ഗ്ഗംഭഗംഭീരിമഗ്രീഃ

തുണ്ഡീരക്ഷോണീദേശാത്തവ വലു വിഷയ

ഹിണ്ഡതോദണ്ഡസൂരി-

സ്സോയം തേ വിക്രമകുമാര, ന കീമ ഗതഃ

ശ്രോത്രീയഃ ശ്രോത്രദേശം.’

അതിനുശേഷം അപ്പോൾത്തന്നെ ഉദണ്ഡൻ സാമൂതിരിപ്പാട്ടിലേയ്ക്കു് അടിയറവെച്ചു ള്ളോകമിതാണു്:

‘ഉദണ്ഡഃ പരദണ്ഡമൈവ, ഭവ-

ദ്യാത്രാസു ജൈത്രശ്രീയോ-

ഹേതുഃ കേതുരതീത്യ സൂര്യസരണിം

ഗച്ഛൻ നിവാര്യസ്തപതാ

നോചേൽ തൽപടസമ്പുടാദിരലസ-

ച്ഛാർദ്ദുചമുദാദവ-

ത്സാരംഗം ശശിബിംബമേഷ്യതി തുലാം

തപൽപ്രേയസിനാം മുഖൈഃ’

കരിക്കൽ ഉദണ്ഡശാസ്ത്രികൾ പ്രസിദ്ധമായ ‘മുക്കോല’ ക്ഷേത്രത്തിൽ ദേവീദർശനത്തിനായിച്ചെന്നപ്പോൾ നടയിൽവെച്ചു് ഒരു ള്ളോകം ഉണ്ടാക്കിച്ചൊല്ലിത്തുടങ്ങുകയും പൂർവ്വാലം കഴിഞ്ഞിട്ടു് ഉത്തരാലം തുടങ്ങുവാൻ ഇടയ്ക്കു് പൂം ആലോചിക്കേണ്ടതായിവരികയും ചെയ്തതിനാൽ ആ സമയം സോപാനത്തു കൊട്ടിക്കൊണ്ടുനില്ക്കുന്ന ഒരു മാരാർ ഉടനെ അതിന്റെ ശേഷം ഭാഗം പൂർവ്വാലംത്തെ

കുറുപ്പു കണ്ടുനിന്നായി ചൊല്ലുകയും ചെയ്തു. ഇതു കേട്ട ശാസ്ത്രികൾ തിരിഞ്ഞുനിന്നു 'കോയം കവിമല്ലേ' എന്നു ചോദിച്ചതിന്നു മാരാർ 'ദേവ്യാഃ കരുണാകരഃ' എന്നുത്തരം പറഞ്ഞതായി കേട്ടിട്ടുണ്ട്. ആ മാരാരുടെ പേരും കരുണാകരൻ എന്നായിരുന്നു. മേല്പറഞ്ഞ ശ്ലോകം ഇതാണ്:

ശാസ്ത്രികൾ—സംഭരിതഭൂമിഭൂപമംബ, ശുഭമംഗം
ശുഭേതു ചിരന്തനമിദം തവ മദന്തഃ
മാരാർ— ജംഭരിപുകുന്ദീവരകുന്ദേയഗന്ധംഭ—
സ്മുന്ദികുന്ദകുന്ദേവരികുന്ദേവരശംഭഃ?

പിന്നെ കരിക്കൽ വെട്ടത്തുനാട്ടിൽ ചെപ്പു് ഒരു വൃദ്ധപണ്ഡിതനായ തൃക്കണ്ടിയൂർ നാണപ്പിഷാരോടിയും ശാസ്ത്രികളും തമ്മിൽ കമ്പതു ദിവസത്തെ വാദം നടന്നിട്ടുണ്ട്. വിഷയം വ്യാകരണമായിരുന്നു. തൃക്കണ്ടിയൂർ പിഷാരോടിമാർ പണ്ടേതന്നെ വംശപരമ്പരയോ പണ്ഡിതനാരായിരുന്നു എന്നു പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. ശാസ്ത്രികൾ പിഷാരോടിയോടുള്ള വാദാരംഭത്തിൽ ചൊല്ലിയ ശ്ലോകമാണിതു്:

ധന്യധപന്യധപനീനഃ ഫണിപരഭണിതാം—
ഭോധികുന്ദികുന്ദാ

ധന്യാഃ കേചിത് പ്രഥന്തേ പരഗുണകണികാ—
ശ്ലാഘിനസ്താം നമാമഃ

പ്രതാപാമരഗ്രഹേവി ഭൂമിതമതിസൗ
കോപി സാഹിത്യചിദൃഃ—

കാണോ നാണപ്പനാമാ വ്യവഹരതു ജം—
ത്താവതാ മേ ന ഹാനിഃ?

ഉദ്ദണ്ഡശാസ്ത്രീകൾ ആദ്യം മലയാളത്തിലേയ്ക്കു വന്നത് തന്റെ പാണ്ഡിത്യപ്രകടനംകൊണ്ട് എഴുപ്പത്തിൽ മലയാളികളെ വിസ്മയിപ്പിച്ചുകൊള്ളാമെന്നും മലയാളപണ്ഡിതന്മാരെയെല്ലാം താൻ വാദത്തിൽ ജയിച്ചു കീഴടക്കിക്കളയാമെന്നും ഉള്ള വിചാരത്തോടുകൂടിയായിരിക്കാമെങ്കിലും ഇവിടെ വന്നു കുറെ പെരുമാറിയതോടുകൂടി തന്റെ മുമ്പത്തെ വിചാരം കേവലം അബദ്ധമായിപ്പോയി എന്നും മലയാളഭൂമിയും ഏറവും വിലയുള്ള പണ്ഡിതന്മാർക്കും ധാരാളം വിളയുന്ന ഒരു പ്രദേശമാണെന്നും ബുദ്ധിമാനായ ആ ശാസ്ത്രീക്കു നല്ലവണ്ണം അറിയുവാനായിത്തീർന്നു കാലക്രമേണ അദ്ദേഹത്തിനു മലയാളത്തെക്കുറിച്ച് വളരെ പ്രതിപത്തി വർദ്ധിക്കുകയും പിന്നെ തന്റെ ആയുഷ്കാലത്തിൽ മിക്കഭാഗവും മലയാളത്തിൽത്തന്നെ കഴിച്ചുകൂട്ടുകയും ചെയ്തു എന്നായിപ്പാൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ 'കോകിലസന്ദേശം'തന്നെ ധാരാളം മതിയായ തെളിവുകൾ.

പുനത്തു നമ്പൂരിക്കു പാണ്ഡിത്യവും ആഭിജാത്യവും മറ്റുള്ളവക്കൊക്കെ അല്പം കുറവായിരുന്നതിനാൽ അദ്ദേഹത്തെ ആ സദസ്സിൽ 'അരക്കവി'യായിട്ടേ ഗണിച്ചിട്ടുള്ളൂ. എന്നാൽ ആ അരക്കവിയുടെ കൃതിയാണു് പ്രസിദ്ധപ്പെട്ട കൃഷ്ണഗാഥ (കൃഷ്ണപ്പാട്ട്). ഈ ഗ്രന്ഥത്തെ കരിക്കലെങ്കിലും വായിച്ചിട്ടുള്ള ഏതു സഹൃദയനും അദ്ദേഹത്തെ അരക്കവി എന്നു പറഞ്ഞുകേട്ടാൽ സഹിക്കുകയില്ലെന്നുമാത്രമല്ല, 'കന്നരക്കവി'യെന്നു പറയേണ്ടതാണെന്നു വാദിക്കുകയും ചെയ്തേക്കാം. പക്ഷേ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൂട്ടുകാരായിരുന്ന മറ്റുള്ളവരെല്ലാം സംസ്കൃതകവികളും

അദ്ദേഹം മാത്രമൊരു ഭാഷാകവിയുമാണെന്നും അക്കാലത്തു് എന്നല്ല ഇന്നും സംസ്കൃതവും ഭാഷയും തമ്മിൽ താരതമ്യപ്പെടുത്തി നോക്കുമ്പോൾ കണ്ടു് അയാൾ ചാരിയോടും ഭാഷയ്ക്കും യോഗ്യതയില്ലെന്നുള്ള തത്ത്വം വിചാരിച്ചാൽ അദ്ദേഹത്തിന്നു് അവർ അനുഭവിയെന്നു ചേർക്കേണ്ടതെന്നു് കണ്ടുവന്നു ചേരിയെന്നു കേൾക്കുവാൻ അധികം വിലയുണ്ടെന്നു് വിചാരിക്കേണ്ടതു്. അക്കാലത്തു മലയാളികളായ പണ്ഡിതന്മാർക്കുതന്നെ ഭാഷാകവിതയിൽ ഇങ്ങനെ വിപ്രതിപത്തിയുണ്ടായിരുന്നതോക്കുമ്പോൾ കേവലം ഒരു പരദേശിയായ ഉദ്ദണ്ഡശാസ്ത്രികൾക്കു ഭാഷാകവികളെപ്പറ്റി അനാദരം തോന്നിയതിൽ അതുതമുണ്ടോ? കർമ്മിൽ സാമൂതിരിപ്പാട്ടിലെ മുഖിൽവെച്ചു് ഒരു ഭാഷാകവിതാപ്രസംഗത്തിൽ ഭാഷാകവികളെക്കുറിച്ചു പരിഹാസമായി ശാസ്ത്രികൾ,

‘ഭാഷാകവിനിവരോയം

ഭാഷാകവദപിഭാതി ഭൂപനതലേ

പ്രായേണ പൃത്തഹീനഃ

സുര്യോലോകേ നിരസ്തഗോപ്രസരഃ’

എന്നു് ഒരു ശ്ലോകം ചൊല്ലിക്കലാശിക്കുമ്പോഴേക്കും നമ്മുടെ പുനത്തിൽനമ്പൂരി രാജാവിനെ കാണാനായി അവിടെ കയറിച്ചെന്നു്,

‘താമിൽത്തനപീകടാക്ഷാഞ്ചലമധുപകുചാ-

രാമ, രാമാജനാനാം

നീമിത്താർബ്ബാണ, വൈരാകരനികരതമാ-

മണ്ഡലീപണ്ഡഭാനോ!

നേരെത്താതോരു നീയാം തൊട്ടുകാരി കളയാ-

യ്ക്കെന്നുമേഷാ കുളിക്ക-

നേരത്തിന്നിപ്പാറം വിക്രമഗ്രവര, ധരാ

ഹന്ത, കല്പാന്തതോയേ'

എന്ന ശ്ലോകം ചൊല്ലുകയും ആ കേട്ടപ്പോൾ ശാസ്ത്രി കളുടെ അഭിപ്രായം തീരെ മറിഞ്ഞു 'അന്തഃപന്തസ്തി ന്തപ്പട്ടം' എന്നു പറഞ്ഞു തന്റെ ഉത്തരീയപ്പട്ട നമ്പൂരികൾ സമ്മാനം കൊടുത്തതിന്നു പുറമേ,

'അധികേരളമഗ്രഗിരഃ കവയഃ

കവന്ത വന്ത ന താൻ വിനമഃ

പുളകോദിഗമകാരിവചഃപ്രസരഃ

പുനമേവ പുനഃ പുനരസ്തമമേ.'

എന്ന ശ്ലോകത്തെ സത്ഭിഷ്കാരായും കൊടുത്തു എന്നുള്ള കഥ മലയാളത്തിൽ മുഴുവനും പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. ഈ മഹാസഹൃദയനായ ഉദ്ദണ്ഡശാസ്ത്രികൾക്കും മാമുള്ള സദസ്യക്കും സാമൂതിരിപ്പാട്ടിലേയ്ക്കും കൃഷ്ണഗാഥ വായിച്ചു കേട്ടപ്പോൾ ഉണ്ടായ രസം അപരിമിതമായിരിക്കും, നിശ്ചയംതന്നെ; എന്നിട്ടും ആ പതിനെട്ടു കവികളിൽ ചിലക്കെങ്കിലും നമ്മുടെ അരക്കവിയെ വീണ്ടുടൻ മലയാളഭാഷയെ അന്നനുഗ്രഹിപ്പാൻ തോന്നാഞ്ഞതു കേവലം ഭാഷയുടെ കാലഭാഷമെന്നല്ലാതെ മറ്റൊന്നും പറയാൻ കാണുന്നില്ല.

(മംഗളോദയം)

റായിബഹദൂർ ഒ. ചന്തുമേനോൻ

ഈ മഹാപുരുഷൻ കേരളത്തിലൊട്ടുക്കുന്നല്ല പരമേശ്വരനും ഇത്രമേത്രം പ്രസിദ്ധനാവാൻമുള്ള കാരണം മര്യദിക്കാമെന്നായ ഒരു മലയാളിയാണെന്നോ കൈക്കൂലി, ശിവാൾമി മുതലായ ഉദ്യോഗമാലിനുള്ളിന്റെ സ്തംഭംപോലും ഏല്പാതെ പല താല്പരകളിലുമുള്ള ജനസാമാന്യത്തിന്റെ യോഗക്ഷേമത്തെ ആർക്കും അപ്രീതിയും അനിഷ്ടവും കൂടാതെ രക്ഷിച്ചു വളരെക്കാലം സർക്കാർവേലയിൽ നീവ്യാജം യതിച്ചു മേലധികാരികളുടെ പ്രീതി സമ്പാദിച്ചു സബ്ജസ്റ്റിയുദ്യോഗംവരെ ഉയർന്നിട്ടുണ്ടെന്നോ റായിബഹദൂർസ്ഥാനത്തിന് അർഹനായിട്ടുണ്ടെന്നോ ഉദാരശീലനാണെന്നോ സംഗീതരസികനാണെന്നോ വിനോദപ്രിയനാണെന്നോ പരിഹാസവിശ്ലേഷനാണെന്നോ പരമശുദ്ധനാണെന്നോ ഉള്ള സംഗതികളൊന്നുമാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല. മലയാളം, ഇംഗ്ലീഷ്, സംസ്കൃതം മുതലായ ഭാഷകളിലുള്ള വാണിജ്യംകൊണ്ടുമാത്രം ചന്തുമേനനുള്ള പ്രസിദ്ധി മറ്റൊരാൾക്കു കിട്ടുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. കറകളുത്തെ വൈദിഷ്യത്തിന്റെയും ലോകസംഗ്രഹജ്ഞാത്തിന്റെയും സപ്രഭാഷാസ്തംഭം

കുതിയുടെയും നിരന്തരസമ്മേളനത്തിൽനിന്നുണ്ടായ ഇ
ന്ദുലബാ, ശാരദ എന്ന രണ്ടു സന്താനങ്ങളാണ് ചന്ത
മേനവന്റെ യശസ്സാദി. ഇന്നും രക്ഷിച്ചുപോരുന്നതു്.

പദ്യകൃത്തുകളിൽ, വിശേഷിച്ചു ഭാഷാന്തരീകരണ
ത്തിൽ, മാനുസ്ഥാനം പരേതനായ സി. ചാത്തുക്കുട്ടിമ
ന്നാടിയാർ കൊടുക്കാമെങ്കിൽ, ഗദ്യകൃത്തുകളിൽ, വി
ശേഷിച്ചു ഹാസ്യരസപ്രയാഗവിശേഷത്തിൽ, ഉത്തമ
സ്ഥാനം ചന്തുമേനവനും കൊടുക്കേണ്ടതാണ്. പദ്യകാ
വ്യമുണ്ടാക്കുന്നതിനേക്കാൾ ഗദ്യകാവ്യമുണ്ടാക്കുന്നതിനു
പ്രയാസം കാര്യമെന്നു വല്ലവരും വിചാരിക്കുന്നുണ്ടെ
ങ്കിൽ അതു തെറ്റാണ്. പദ്യകാവ്യത്തിൽ വൃത്തമച
നാഭവചിത്രംകൊണ്ടും രസങ്ങൾക്കനുരൂപമായ പദ
ഘടനാപാടവംകൊണ്ടും രസസ്സൂത്രീ മതിയാവാത്ത ഘ
ട്ടങ്ങളിലും വായനക്കാരെ വശീകരിക്കുവാൻ സാധിച്ചു
വെന്നു വരാം. ഗദ്യകാവ്യത്തിൽ ആവക മാതാപ്രയാ
ഗങ്ങളൊന്നും തരമാകുന്നതല്ല. ആദ്യംമുതൽ അവസാ
നംവരെ രസപ്രധാനം ഇടമായിത്തന്നെ ഉണ്ടായിരിക്ക
ണം. നാടകാദിദൃശ്യകാവ്യങ്ങളിലെന്നപോലെ പാത്ര
ങ്ങളെ ആകൃതിക്കും പ്രകൃതിക്കും അനുരൂപമായി വകതി
രിച്ചു വായനക്കാരുടെ മനസ്സിൽ പ്രതിഷ്ഠിച്ചുകൊടുക്ക
ണം. യുക്തിഭംഗങ്ങളോ അനാവശ്യപ്രസംഗങ്ങളോ
അല്ലെങ്കിലും വന്നുപോയാൽ അതു പദ്യകാവ്യങ്ങളി
ലെന്നപോലെ ശബ്ദഭംഗിയിൽ മുങ്ങിപ്പോകുന്നതല്ല.
വേദപോലെ, താഴ്ന്നതാലും താഴാതെ പ്രത്യക്ഷത്തിൽ
പൊങ്ങിക്കിടക്കുകയേ ഉള്ളൂ. സൂക്ഷ്മമായ ലോകപരിചയ
മില്ലെങ്കിൽ ഇവക ഭോഷങ്ങൾ പറിപ്പുകാതിരിക്കാ

നും പ്രയാസംതന്നെ. വർണ്ണിക്കേണ്ടിവരുന്ന ഘട്ടങ്ങളിലും കഥയിൽ ദേശകാലങ്ങൾ മാറേണ്ടിവരുന്ന വിഷയങ്ങളിലുമല്ലാതെ കവിവാചകം പ്രയോഗിച്ചാൽ അഭംഗിയായിത്തീരാനാണ് എഴുപ്പം. സംഭാഷണങ്ങളിൽ ആദ്യം തരവും അറിഞ്ഞു പെരുമാറാത്താൽ അലങ്കരികമാവും, രസക്കുയം വന്നുകൂടും. കരുതലാമലകമ്പോലെ ലോകം കണ്ടുകൊണ്ടല്ലാതെ കരക്കുരമ്പോലും ശബ്ദിച്ചുപോയാൽ അതിന്റെ കോട്ടം വാക്കുകളെക്കൊണ്ടു മിനുക്കിയാൽ മറയുന്നതല്ല. ഈവക ദോഷങ്ങളും പൈഷമ്യങ്ങളും കഴിക്കുന്നതിലാണ് ചന്ദ്രമേനവൻ സാമത്വം കാണിച്ചിട്ടുള്ളത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിഖ്യാതിക്കുള്ള ഫേതുവും ഉത്തരനെന്നാണ്.

ഈ ചന്ദ്രമേനവനുപോലും പര്യാലോചിപ്പിക്കാതെ മാധവനെക്കൊണ്ടു പെട്ടെന്നു ദേശയാത്രചെയ്യിച്ചതിലും മതസംബന്ധമായ വാഗ്വാദം അസ്ഥാനത്തിൽ ഉപയോഗിച്ചതിലും, കാച്ചൊരു നോട്ടക്കുറവ് ഇന്ദുലേഖയിൽ പാഠിപ്പോയതു പാഠിപ്പോയതുതന്നെ. പല ജീവൽപാത്രങ്ങളെയും പേരുമാറ്റംവഴി ശാരദയിൽ അരങ്ങേറാം കഴിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു വായനക്കാർ പൊതുവിൽ പൂർത്തിയായ രസം ഉണ്ടാവുന്നതല്ലെന്നു ചിലർ ആക്ഷേപിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ആ പാത്രങ്ങളുടെ മാതൃകകളായിട്ടു പരിചയമില്ലാത്തവർ അധികരസമുണ്ടെന്നല്ലാതെ പരിചയമുള്ളവർ നോവലിനെസ്സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം രസത്തിന് ഒരു കുറവുമുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. അതിന്നു പുറമെ, നോവലിലുള്ള പാത്രങ്ങൾക്കു നേരുപകുപ്പുകളായ ജീവൽപാത്രങ്ങൾ ഉണ്ടെന്നും ഞ

ങ്ങൾക്കു തോന്നുന്നില്ല. പല ജീവൽപാത്രങ്ങളുടെയും ഗുണഭോഷങ്ങളെ അങ്ങമിങ്ങംനിന്നെടുത്തു കൂട്ടിച്ചേർത്തിണക്കി ലോകരീതിക്കനുസരിച്ചു് ഒരു പാത്രത്തെ കവി സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതുതന്നെയാണു് കവിധർമ്മം. ഇന്ദുലേഖയിലെ സ്മരിനന്ദുരിപ്പാടും ശാരദയിലെ വൈത്തിപ്പട്ടരും കുണ്ടൻമേനവനും ഏതുമാതിരി ഹാസ്യരസം പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതിനും ചന്തുമേനവനു ബഹുസാമർത്ഥമാണെന്നു വിളിച്ചു പറയുന്നുണ്ടു്. കണിയാർപണിക്കൻ, എടത്തിലച്ചൻ, കഴകക്കാരൻവാരിയർ മുതലായവർ ലോകസ്വഭാവം പ്രതിബിംബിക്കുന്ന ദൃഷ്ടിപ്പെണ്ണങ്ങളാണെന്നുതന്നെ പറയാം. അറിയേണ്ടതായ പല തത്വങ്ങളും സരസമായി പാത്രമുഖേന വായനക്കാരുടെ ഹൃദയത്തിൽ ഉറപ്പിച്ചുകൊടുക്കുന്നതിന്നു ചന്തുമേനവന്റെ സഹജമായ സാമർത്ഥ്യം സർവ്വതോമുഖമായിത്തന്നെ കാണുന്നുണ്ടു്.

ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രഥമകൃതിയായ ഇന്ദുലേഖയുടെ പുറപ്പാടു കണ്ട ഭൂമിച്ചു ഗദ്യകാവ്യനിർമ്മാണംകൊണ്ടു പ്രസിദ്ധി നേടുവാൻ എടുപ്പത്തിൽ സാധിക്കുമെന്നു കരുതി വികൃതനോവലുകൾ ഏഴതിക്കൂട്ടി സമ്പാദിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചു പേർ കളഞ്ഞു ദുഃഖമു സമ്പാദിച്ചവർ ഒന്നു രണ്ടോ?

ചന്തുമേനവന്റെ പിന്തുടർച്ചക്കാരായി മലയാളഭാഷയ്ക്കു് അനഗ്ലമായ ധനം സമ്പാദിച്ചുവെച്ചിട്ടുള്ള ആഖ്യായികാകാരന്മാർ ആകക്കൂടി നോക്കിയാൽ, ഒന്നോ രണ്ടോ!

(മംഗളോദയം)

മലയാളത്തിലെ മാസികാപ്രവർത്തനം*

മാസുകാരിയായ വിദ്യാഭ്യാസം വിമോചനപ്രധാനിയായ നായകനും വിദ്യാഭ്യാസപ്രവർത്തനം ദേശഭാവം രംഗവാസികളായ ജനങ്ങൾക്കു രസത്തെ ജനിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. അതുപോലെ മാസികാപ്രവർത്തനത്തിലും, കാടാകട്ടെ കാര്യമാകട്ടെ, വല്ലതും എഴുതിക്കൂട്ടിയാൽ വായിച്ചു സിദ്ധനാകുമെന്നുവെന്നു വന്നാൽ പത്രാധിപസ്വഭാവം അനായാസേന വഹിക്കാമായിരുന്നു. പക്ഷേ ജനങ്ങൾക്കു ഗുണദോഷപരിജ്ഞാനവും ഭാഷയ്ക്കു പരിഷ്കാരവും വളർച്ചുവരുന്ന ഇക്കാലത്തു് ഈവക മനോരാജ്യങ്ങൾക്കു അധികാരമില്ല. അഥവാ ഇങ്ങനെയുള്ള ദുരാഗ്രഹം ഫലപ്രസാദം വരുത്താത്തതന്നെ ഉദ്ദേശസീദ്ധിക്കു പ്രതികൂലമായിട്ടുള്ളതാകകൊണ്ടു സാധാരണയാൾക്കുവുമല്ല. എന്നാൽ പത്രാധിപരുടെ ജോലി സുഗമമാക്കുവാൻ ഒരു മാർഗ്ഗമുണ്ടു്. അതായതു്, സാധാരണവർഗ്ഗത്തിൽ താല്പരന്മാരായ പണ്ഡിതന്മാരുടെ സഹായത്തോടെ സമാഹരിക്കുന്നതു്. ഇതു് ഏതൊരു കാലത്താണു് ദുർല്ലഭമല്ലാതാകുന്ന

* നവവത്സരപ്രസ്താവനകളിൽനിന്നു സമാഹരിച്ചതു്.

തു്, അന്നു മലയാളഭാഷയ്ക്കു ശുക്തിദശയായി എന്നു പറയാം.

ഇംഗ്ലണ്ടു മുതലായ ഭിക്ഷകളിൽ പ്രതിദിനം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്ന പത്രങ്ങളിലെ ഗ്രന്ഥപീസ്റ്ററും മാസിക മുതലായവയിലെ വിഷയബാഹുല്യവും ചാലകചരിത്ര ഭൂമിയും കാരോരോ സന്ദർഭങ്ങളിൽ വിവരിക്കുന്ന സംഗതികളെ പ്രത്യുഷ്ണരൂപേണ കാണിക്കുന്ന ചിത്രങ്ങളുടെ സുഭിക്ഷതയും സൗഷ്ഠ്യവും മറ്റുമോഷ്ഠ്വോൾ ഇതെല്ലാം വീഴ് കൂടാതെ നടത്തുവാൻ മനുഷ്യപ്രയത്നംകൊണ്ടുതന്നെ സാധിക്കുമോ എന്നു ശങ്കിച്ചുപോയാൽ ലവലേശം അതുതമിഴ്.

ഈയൊരവസ്ഥ അനുനാട്ടുകാർക്കു ലഭിച്ചതു് അവരുടെ ജനാന്തരസൂക്തത്തിന്റെ തികച്ചോ നാഗരികത്വത്തിന്റെ തിളപ്പോ അതോ സ്ഥിരോത്സാഹത്തിന്റെ ശക്തിയോ എന്തുതന്നെയായാലും നമ്മുടെ ഭാഷയ്ക്കു് ഇങ്ങനെയൊരഭ്യേതം വന്നിട്ടില്ലാത്തതു നമ്മുടെ കർമ്മദാഷമെന്നേ പറയാനുള്ളൂ. പ്രാശ്യാതുപണ്ഡിതന്മാരിൽ പലരും അനുഭവലയിൽ പ്രവേശിക്കാതെ പുസ്തകമെഴുതിട്ടും പത്രങ്ങളിലേയ്ക്കു ലേഖനം അയച്ചിട്ടും കേവലം ഉപജീവനം കഴിക്കുന്നവരും ധനികത്വം നേടിയിട്ടുള്ളവരും ഉണ്ടു്. എന്നാൽ ഈ നാട്ടിൽ അതിനു ശ്രമിച്ചാൽ നടക്കുമോ എന്നും നടക്കുന്നതായാൽത്തന്നെ ധൈര്യത്തോടുകൂടി അരംഭശ്രോണാമല്ലാതെ പുറപ്പെടുന്നവരുണ്ടാകുമോ എന്നും ഇപ്പോഴത്തെ സ്ഥിതിക്കു വളരെ സംശയമാണു്. ഉപജീവനത്തിന്നു് ഇങ്ങനെ ശ്ലാഘനീയമായ ഒരു വഴിയുണ്ടാ

യാൽ എല്ലാംകൊണ്ടും നന്നായിരുന്നു എന്നേ ഇപ്പോൾ പറയാൻ പാടുള്ളൂ.

ഇത്രയൊക്കെ പറഞ്ഞതുകൊണ്ട് ഉത്സാഹക്കുറവില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ ഒരു നിമിഷത്തിൽ സർവ്വജ്ഞപീഠം കയറാവുമെന്നാണ് ഞങ്ങളുടെ അഭിപ്രായമെന്നു പറയാൻ ശക്തിയുണ്ടായിരുന്നത്രേ. സ്വഭാവത്തിലും സ്വഭാവശീലത്തിലും നിഷ്പക്ഷമായ സ്പെഷലിസ്റ്റായവർ താത്കാലികലാഭമെന്നും ഇല്ലാത്തതെ മാത്രമായിട്ടുള്ള ഒരു മാസികയെ അടിസ്ഥാനമാക്കി കത്തുപ്രയത്നിക്കുന്നതായാൽ, ഇന്നല്ലെങ്കിൽ ഒരു കാലത്തും, 'പിടിച്ചു കള്ളിയിൽ' കൊണ്ടുപോകുമെന്നേ ഞങ്ങൾ പറഞ്ഞതിന്നു് അർത്ഥമുള്ളൂ.

മലയാളഭാഷയുടെ ഇപ്പോഴത്തെ നില ത്രിശങ്കസ്ഥിതിയിലാണെന്നോ പരിഷ്കാരത്തിന്റെ പടിയാതില്ലാണെന്നോ, ഇങ്ങനെ വല്ലതും പറഞ്ഞാൽ ഏകദേശമൊക്കെ കത്തിരിയ്ക്കും: ഇല്ലത്തുനിന്നു പുറപ്പെടുകയും ചെയ്തു, അമ്മാത്തൊട്ടെത്തിയതുമില്ല.

അഭിരുചിയർക്കുവേണ്ടി, ശക്തൻ സാമൂതിരിപ്പാട്, കൊട്ടാരക്കരത്തമ്പുരാൻ, കടത്തനാട്ടുതമ്പുരാൻ, കോട്ടയത്തുതമ്പുരാൻ മുതലായ വിദഗ്ദ്ധരോടൊന്നിച്ച് കവിസാമ്രാജ്യമെന്നായിരുന്ന തമ്പുരാക്കന്മാരുടെ കാലം കഴിഞ്ഞതോടുകൂടി മലയാളത്തിന്റെ 'അക്ഷരലക്ഷ്യ'കാലവും അന്തമായി. ഇനി മാത്രമേയെ പോഷിപ്പിക്കേണ്ട ഭാരം ഐകമത്യത്തോടുകൂടി നാട്ടുകാരാണ് വഹിക്കേണ്ടതു്. ഇങ്ങനെ ഒരു ചുമതല ഉള്ളതാ

യി ധരിച്ചിട്ടുള്ള നാട്ടുകാർ ഇപ്പോൾ എത്രപേരുണ്ടെന്നു വിരൽ മടക്കുന്നതായാൽ വളരെ നേരം ബുദ്ധിമുട്ടേണ്ടിവരുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഗ്രന്ഥകർത്താക്കന്മാരും പത്രപ്രവർത്തകന്മാരും കേവലം യാചകന്മാരെന്നു വിചാരിക്കുന്നവരല്ലേ അധികമെന്നുകൂടി സംശയിക്കുന്നു. ആദായത്തിനുവേണ്ടി മലയാളലേഖനങ്ങൾ എഴുതുന്നതു നിത്യജ്യോതിസെന്നുകൂടി ചിലർ ഉറച്ചിട്ടുണ്ട്. സർക്കാരുദ്യോഗസ്ഥന്മാർക്കും വക്കീലന്മാർക്കും വൈദ്യന്മാർക്കും അവരവരുടെ അറിവിനെ ഉപയോഗിച്ച് ഉപജീവനം കഴിക്കാമെങ്കിൽ ലേഖകന്മാരും വിദ്യകൊണ്ടു വയറുനിറയ്ക്കുന്നതിൽ എന്തെങ്കിലും ചിന്തയുണ്ടാകുമെന്നു ഞങ്ങൾക്കു മനസ്സിലാവുന്നില്ല.

അപരിചിതനായ ഒരു ജനസംഘത്തിൽ പ്രവേശിച്ച് അപരരുടെ ദൃഷ്ടികൾക്കു പാത്രമായിത്തീരുമ്പോൾ ഒരോരുത്തർ അപരവരുടെ സമസ്പർശിചിലാസം പോലെ അവനെ സ്തുതിക്കുവാനും ദീക്ഷിക്കുവാനും തുടങ്ങുന്നതു ലോകസ്വഭാവമാണ്. ഇങ്ങനെ പ്രസംഗിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനിടയ്ക്കു കേട്ടുകേൾപ്പിച്ച് ഈ ആൾ ഒരു പ്രസിദ്ധപുരുഷനാണെന്നു പറക്കെ അറിവാൻ സംഗതിവരുമ്പോൾ ആദ്യം ദോഷങ്ങളെന്തെന്നു തോന്നിയതൊക്കെ ഗുണങ്ങളായിട്ടു പരിണമിക്കും. പേരുവെച്ചെഴുത്തവരോ അപരിചിതന്മാരോ ആയ ലേഖകന്മാരെയും ഈ വിദ്വാനെയും തമ്മിൽ സാമ്യപ്പെടുത്തുന്നതിൽ വലുതായ അബദ്ധമൊന്നും വരുവാൻ വഴിയില്ല. പേരുവെക്കുന്നതാൽ പ്രശസ്തനാണെന്നറിയുകയോ അപരിചി

തൻ വാസ്തവത്തിൽ പരിചിതനാണെന്നു വരികയാ
ചെയ്യുമ്പോൾ വാചകത്തോറും വരിതോറും സാരോപദേ
ശങ്ങളും അർത്ഥഭിത്തിയായ പദങ്ങളും നിറഞ്ഞമായി
ഉദിച്ചുതുടങ്ങും. സൂക്ഷ്മത്തിൽ ഇതിനുള്ള കാരണം ലേ
ഖനങ്ങൾ ആദ്യനാൾ ക്ഷമയോടുകൂടി ശ്രദ്ധചെച്ചു വായി
ക്കുന്നതിൽ വായനക്കാർക്കുള്ള വൈമനസ്യമാണ്.

കാരോ ലക്ഷത്തിൽ പലതരം വിഷയങ്ങൾക്കു സ്ഥ
ലം കൊടുക്കുവാൻവേണ്ടി ഒരു വിഷയത്തെ പലതവണ
യായി പ്രസിദ്ധം ചെയ്യേണ്ടിവരുന്നതതു ചിലപ്പോൾ
മനോഹരമായി വഴിയായിത്തീരുന്നതാണ്. ഇങ്ങനെ വര
ുന്ന സംഗതികളിൽ ലേഖകന്മാർക്കു അല്പമൊന്നു സ
ഹായിക്കുന്നതായാൽ വിഷയപ്രതിപാദനത്തിന്നു നൂതന
ത സംഭവിക്കാതെ ഈ ദോഷം കേവലം ചരിതരീതിയാ
കുമെന്നാണ് ഞങ്ങളുടെ അഭിപ്രായം. പത്രരംഗത്തിൽ
പുതുതായി പ്രവേശിക്കുന്ന വിദ്യാർത്ഥികളോടു ഞങ്ങൾക്കു
രണ്ടു വാക്കു പറയാനുണ്ട്. വിഷയത്തെ നല്ലപണ്ണം ശ്ര
ദ്ധിച്ചു മനോധർമ്മത്തെ ചേർത്തുവഴിക്കു തിരിച്ചു, ശബ്ദ
ത്തിനുവേണ്ടി അർത്ഥത്തെ ദൃഢിപ്പിക്കാതെ ഉപന്യാ
സമഴ്ചയുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതായാൽ അപരപക്ഷം മറ്റു
ഉള്ളവർക്കും അധികം ഉപകാരമായിത്തീരുന്നതാണ്. ഈ
വാസ്തവമായിത്തന്നെ ഉദ്ദിഷ്ട വിഷയത്തെ ചോയ്ക്കുവഴിക്കു
തെളിക്കുമ്പോഴാണ് പത്രാധിപന്മാർ കഷ്ടപ്പാടിനും
ലേഖകന്മാർക്കു മനസ്സാപത്തിനും ഇടയായിത്തീരുന്നത്.

കാലത്തിന്റെ ഗതിവേഗത്തെക്കുറിച്ചു വ്യസനി
ക്കാത്തവർ നമുലോകത്തിലുണ്ടെങ്കിൽ അതു് എത്രയോ

ഒല്ലാം. എന്നാൽ കാലദൃഢ്യം ചെയ്യാതെകണ്ടു വല്ലവരും ഉണ്ടെങ്കിൽ അതും അത്രമാത്രം അപൂർവ്വമാകുന്നു. അതുപോലെതന്നെ പരിമിതമായ പുരുഷായുസ്സു കാലചക്രംകൊണ്ടു കടഞ്ഞുകളയുമ്പോഴുണ്ടാകുന്ന മനോവേദന ദിവസത്തിൽ ഒരു തവണയെങ്കിലും അനുഭവിക്കാത്തവരുണ്ടെങ്കിൽ അവർ മനുഷ്യവർഗ്ഗത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടവരായിരിക്കുകയില്ല. എന്നാൽ ഉദിച്ച സൂര്യൻ അസ്തമിക്കേണ്ടെന്നും അസ്തമിച്ച സൂര്യൻ ഉദിക്കേണ്ടെന്നും വിചാരിക്കുന്നവരുണ്ടോ? അതും കാണുന്നില്ല. ഇങ്ങനെ പാസ്താവീര്യമുള്ളവരായ വികാരഭേദങ്ങൾ സാമാന്യജനങ്ങളിൽ പരക്കുവാൻ തക്കതായ കാരണവും ഇല്ലെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാം. ത്രികാലമധ്യത്തിൽ ഇരുന്നുകൊണ്ട് ഇരുപുറവും തിരിഞ്ഞുനോക്കുന്ന ഒരുവൻ കഴിഞ്ഞ കാലം നന്നായിട്ടും ഉള്ള കാലം അതിന്നു വിപരീതമായിട്ടും വരവൻ പോകുന്നതു സംശയഗ്രസ്തമായിട്ടും കാണുമ്പോൾ അവന്നു ഭൂതകാലത്തിൽ പ്രേമവും വർത്തമാനകാലത്തിൽ വിരക്തിയും ഭാവിയ്ക്കൽ ഉത്കണ്ഠയും ഭവേദമയത്തു തോന്നുന്നതിൽ അതുഭൂതമില്ല. ആശാഭംഗം കാലത്തിന്റെ ശീശ്മഗതിയെയും ആശാബന്ധം അതിന്റെ മന്ദഗതിയെയുമാണ് കാമപ്പെടുത്തുന്നത്. ഉദ്ദിഷ്ട കാലത്തിനിടയ്ക്കു വിചാരിച്ചതു മുഴുവൻ സാധിക്കുവാൻ കഴിയാത്തതുകൊണ്ടു കഴിഞ്ഞ കാലം ദീർഘിക്കാമായിരുന്നുവെന്നും, വിചാരിക്കുന്നതു മുഴുവനും സാധിച്ചു കാണുവാനുള്ള തിടക്കംകൊണ്ടു ഭൂതത്തിൽ മങ്ങിക്കിടക്കുന്ന കാലം വേഗത്തിൽ സമീപിച്ചാൽക്കൊള്ളാമെന്നും തോന്നുന്നതു ലോകസ്വഭാവമാണു

ല്ലോ. ഈ ചന്ദ്രത നല്ലവണ്ണം ഗ്രഹിച്ചിട്ടുള്ളവർ മാസി കാലാവസ്ഥയിലുള്ള താത്കാലികമായ ഉറക്കത്തോടെ മനസ്സിലാക്കുവാൻ വളരെ പ്രയാസമുള്ളതല്ല.

മറുഭാഷയിൽ പ്രതിപത്തിയുള്ളവർ സ്വഭാഷയിൽ വിരക്തി വേണമെന്നില്ലെന്നൊരു നിയമം സർവ്വകലാശാലയിൽനിന്നു പുറപ്പെടുകയും പത്രപ്രവർത്തകന്മാർ അവരുടെ നിരന്തരോത്സാഹംകൊണ്ടും നിവ്യാജപ്രത്തികൊണ്ടും പത്രങ്ങളുടെ ആന്തരഗുണംകൊണ്ടും പത്രബന്ധങ്ങളിൽ സ്ഥിരമായ വിശ്വാസം ജനിപ്പിക്കുവാൻ സാധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതുവരെ പത്രാധിപന്മാർക്കും മാനേജർമാർക്കും ചില, അഥവാ പല, കഷ്ടനഷ്ടങ്ങളും സംഭവിക്കേണ്ടതാണ്. പത്രങ്ങളിൽ കടന്നു കളിക്കുവാൻ കഴുകെട്ടിപ്പുറപ്പെടുന്നവർ തട്ടക്കേടവയായ വൈഷമ്യങ്ങൾ കാണാതെപോയാൽ അതുകൊണ്ടു വരുന്ന ദോഷങ്ങൾക്കു മറുത്തുവരെ കുറ്റംപറഞ്ഞിട്ടു കാര്യമില്ല. മമ്മംകണ്ടു കൊടുക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നവർ മമ്മംനോക്കി തട്ടക്കുവാനും പഠിച്ചിരിക്കണം. അതു രൂപമില്ലാത്തതുകൊണ്ടു വരുന്ന പരാജയം ഭാഗ്യക്കുറവല്ല; നോട്ടക്കുറവാണ്. എന്നാൽ 'ചാതിക്കാരം പിടിക്കേണ്ടവർ' വർഷം പിടിക്കുകയും 'ചേരിയിൽ ചേർന്നവർ' ചാഞ്ചലം തുടങ്ങുകയും മെന്നു വരുമ്പോൾ ആലോചിക്കുവാനുള്ള കാലമായി.

മാസികകളുടെ സംഖ്യ വർദ്ധിച്ചും ഭാഷാഭിമാനികളുടെ ഏകോപിച്ചുള്ള പ്രയത്നം ക്ഷയിച്ചും ഏഴുതാവുന്ന ലേഖകന്മാരുടെ എണ്ണം കുറഞ്ഞും വന്നുചേരുന്ന ലേഖനങ്ങളുടെ വണ്ണം കൂടിയും അതും അഴഞ്ഞും വാക്കു കഴ

ഞാനും ഇരിക്കുന്ന കാലംവരെ മാസികാപ്രവർത്തകനാകും മലയാളഭാഷയ്ക്കും ഈ നൂലാമാലയിൽ കിടന്നു എത്തും വിടിയും കിട്ടാതെ നട്ടംതിരിയുകയേ നിവൃത്തിയുള്ളൂ. എന്നാൽ സഹായം മുമ്പും പുഷ്പി വീമ്പും എന്ന നില വിട്ടു പരാവേഷകൂടാതെ ആത്മപ്രയത്നംകൊണ്ടു മാസികയെ പോഷിപ്പിച്ചു വരികാരെ വശീകരിക്കയും ലേഖകനാരെ കൈയഴച്ചാകർഷിക്കുകയും ചെയ്തയാകുന്നു ഈ വൈഷമ്യത്തിന്നൊരു നിവൃത്തിമാറ്റം. ധ്വജം പ്രതിഷ്ഠിച്ചശേഷം ക്ഷേത്രം പണിയുന്നതു വിഹിതമല്ലെങ്കിലും മന്ത്രവും തന്ത്രവും കാലത്തെ അനുസരിച്ചിരിക്കുന്നതാണ്.

ഇളകിക്കിടക്കുന്ന പുഴി പറപ്പിക്കുവാൻ ഒരിളംകാറുണ്ടായാൽ മതി. കൂടിക്കിടക്കുന്ന കുന്നു കൊടുങ്കാറ്റുകൊണ്ടും കുലുങ്ങുന്നതല്ല. റോപ്പെട്ടാൽ സമുദായമില്ല; ജാതിയുമില്ല; തമ്മിൽത്തമ്മിൽ ഇണക്കമില്ലെങ്കിൽ ലോകവുമില്ല. തുറന്നുണ്ടായ തേനീച്ചകളുടെ പ്രയത്നത്തിന്റെ ഫലമാണ് നാം അനുഭവിക്കുന്ന തേൻ. ഭഗീരഥൻ ഒരു ദീപസംകൊണ്ടല്ല ആകാശഗംഗയെ ഭൂതലത്തിൽ കൊണ്ടുവന്നിട്ടുള്ളതു്. യോഗബലം, ഉത്സാഹശക്തി, സ്ഥിരപ്രയത്നം—ഇവയുടെ യോഗമാണ് വിജയത്തിന്റെ ബീജം. ഈ തത്ത്വം അറിയാതെയോ അറിഞ്ഞുകൊണ്ടല്ലെങ്കിലും അനുസരിക്കാതെയോ ചെയ്യുന്ന ഉദ്യമങ്ങൾ ഫലപ്രദങ്ങളായിത്തീരുന്നതല്ല.

പ്രയത്നങ്ങൾതന്നെ ഉദ്ദേശത്തിന്റെ വ്യത്യാസം പോലെ പലവിധത്തിലുമുണ്ട്—സ്വാതന്ത്ര്യം, സ്വാതന്ത്ര്യപരാജയം, പരാജയസ്വാതന്ത്ര്യം, പരാജയം. ഇതിൽ ഒന്നാമ

ത്തേതു നികൃഷ്ടവും സുലഭവും നാലാമത്തേതു ഉത്കൃഷ്ടവും ദില്ലഭ്യമാകുന്നു. സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ മുൻനിർത്തി പരാതന്ത്ര്യമായി യത്നിക്കുന്നവരുടെ ആകത്തുക അപരപ്പെടാത്തതാണെന്നു ഉപകാരത്തിന്റെ ശക്തിയിൽ കവിഞ്ഞാണു് നില്ക്കുന്നതു്. പരാതന്ത്ര്യം പ്രധാനമാക്കി പ്രയത്നിച്ച സ്വാതന്ത്ര്യവും കൂടി കരസ്ഥമാക്കുന്നവനെയാണു് ലോകത്തിൽ ഗുണവാൻ എന്ന പേരിനു് അർഹനായി ഗണിച്ചുപോരുന്നതു്. സാധാരണലോകത്തിൽ സകലഗുണങ്ങളും തികഞ്ഞിട്ടു് എന്തെങ്കിലും ഒന്നുണ്ടെങ്കിൽ അതു് ഇതുപരമ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. പ്രാണനെ ഉപേക്ഷിച്ചു പാണ്ഡിനെ രക്ഷിച്ച ജീമൂതവാഹനനെ നാടകത്തിൽ കേട്ടിട്ടുള്ളതല്ലാതെ നാടകത്തു കണ്ടിട്ടില്ല. കായായവസ്രം ധരിച്ച മോഷണം ചെയ്യുന്ന വകക്കാമ കാട്ടിൽ കടന്നാലും കണ്ടുകിട്ടുന്നതാണു്. യശസ്സിന്റെയോ മറ്റു വല്ലതിന്റെയോ ലാഭത്തിലുള്ള ലോഭംകൊണ്ടുമാത്രം അന്യനു് ഉപകാരമായേക്കാമെന്ന നിലയിൽ നെററി ചുളിച്ച ധനവ്യയം ചെയ്യുന്ന കൂട്ടരാണു് ചേതമില്ലാത്ത ഉപകാരം ചെയ്തു ധാടിക്കൊണ്ടു ധർമ്മിഷ്ഠനായിത്തീരുന്നതു്. അന്നും കൊടുത്തു പുണും സമ്പാദിക്കുന്ന സജ്ജനങ്ങൾക്കു് അറിയാതെകണ്ടു് കമാദായമുണ്ടാകുന്നതുകൊണ്ടു് അവരുടെ ഗുണത്തിൽ കൂടുതലല്ലാതെ കുറവൊന്നും വരുന്നതല്ല. എല്ലാക്കച്ചവടവും കച്ചകുപടമായിക്കൊള്ളണമെന്നില്ല. സദഭ്യേശത്തോടുകൂടി തുടങ്ങുന്ന അപ്രകാരമുള്ള കരേപ്പാട് ജനങ്ങൾക്കു് ഉപകാരത്തെ ചെയ്തുകൊണ്ടു് രല്ല ആദായവും അനുഭവിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അതും ധ

മുഖ്യധാരയിലേക്കു ധനശേഖരം ചെയ്യുന്ന കൂട്ടത്തിലായിരിക്കും. ലേഖകന്മാരുടെ സഹായത്തോടുകൂടാത്ത മാസിക, പ്രണവത്തോടുകൂടാത്ത മന്ത്രോച്ചാരണംപോലെ, ഏതൊക്കെ നിഷ്പലമായിത്തീരുകയേ ഉള്ളൂ. മുട്ടശാന്തി നിവർത്തിപ്പാനുള്ള ലേഖനങ്ങൾ നിറഞ്ഞ മാസികകൊണ്ടുള്ള ഫലപ്രാപ്തിയും അധികാരഭേദംപോലെ ഭേദപ്പെടുന്നതാണ്.

അർദ്ധഭേദംകൂടാതെ അഭിരുചി ജനിപ്പിക്കുവാൻ വിഷയങ്ങൾ നിറഞ്ഞ ഒരു മാസിക എന്നെന്നേക്കും നിലനില്ക്കണമെങ്കിൽ, ലേഖകന്മാർ അടിമപ്പെടാതെ ഒരു നിവൃത്തിയും കാണുന്നില്ല. എടുക്കുന്ന വേല ഉപജീവനമാർഗ്ഗമായാലേ അതൊരു തൊഴിലായിത്തീരുകയുള്ളൂ. തൊഴിലായിത്തീർന്നാലേ വൃത്തിയും വെടിപ്പും പേലയ്ക്കു വരികയുള്ളൂ. മലയാളഭാഷകളിലേക്കും പത്രങ്ങളിലേക്കും ഗദ്യപദ്യങ്ങൾ എഴുതുന്നത്, മാറ്റുള്ള തൊഴിലുകളെപ്പോലെ, നല്ലൊരു തൊഴിലായി വരുന്നതുവരെ ലേഖനങ്ങളുടെ വരുതിക്കൊരു പൊരുതിയും ഉണ്ടാകുന്നതല്ല.

വിഷയത്തിനു വെടിപ്പും അർത്ഥത്തിനു തികവും വാചകത്തിനു വടിയുംകൂടിയിണങ്ങിട്ടുള്ള ലേഖനങ്ങൾക്കു തക്കതായ സംഭാവന ലേഖനങ്ങളുടെ അവസ്ഥയറിഞ്ഞു കൊടുക്കേണ്ടതാകുന്നു. പക്ഷേ പാത്രമുണ്ടെങ്കിലല്ലേ പകരുവാൻ തരമുള്ളൂ? ചോരുന്ന പാത്രം ചേരുന്നതുമല്ല. മാസികയ്ക്കു വിടപുണ്ടാക്കുന്ന ലേഖനങ്ങളെഴുതേണമെങ്കിൽ അത്രയ്ക്കുമാത്രം പഠിപ്പും പ്രയത്നവും സഹായിനത്തിലുണ്ടായിരിക്കണം. അനുജോലിക്കൊണ്ടു

കാലക്ഷേപം ചെയ്യുന്നവർക്കു പഠിപ്പുണ്ടായാലും പ്രയത്നിച്ചാൽ സമയമുണ്ടാകുന്ന കാര്യം കഷ്ടി. ഈ രണ്ടു സാമഗ്രികളും വേണ്ടതിലധികം കൈവശമുള്ളവർ നാടെങ്ങും ലേഖനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി തേടിനടക്കുന്ന പത്രപ്രവർത്തകന്മാരുടെ ശല്യം സഹിക്കുവാൻ വയ്യാഞ്ഞിട്ടോ പക്ഷഭേദം നടിക്കുവാൻ ധൈര്യമില്ലാഞ്ഞിട്ടോ മൗനം ഭീക്ഷിച്ചു പോരുന്നതായിട്ടാണ് സാധാരണ കണ്ടുവരുന്നത്. അവരുടെ കണ്ണുകൾ കനകം കണ്ടാൽ കളിച്ച്മെന്നു വിചാരിക്കുവാൻ തക്ക വകതിരിവുണ്ടോ കനകാഭിഷേകം ചെയ്യാനുള്ള വകയോ ഞങ്ങൾക്കുണ്ടെന്നു പറയാവുന്നതുമല്ല. മേല്പറഞ്ഞ തരക്കാരുടെ ലേഖനങ്ങൾ നീക്കിയാൽ 'പോരാ', 'വേണ്ടാ', 'വയ്യാ', 'അതത്' എന്നു തുടങ്ങിയുള്ള പത്രാധിപക്കുറിപ്പുകളോടുകൂടി ചവറുകൊട്ടയിൽ തള്ളിവിടേണ്ടവയാണ് ബാക്കിയുള്ള മിക്ക ലേഖനങ്ങളും. മാസികാപ്രവർത്തനത്തിൽ മലയാളഭാഷയുടെ ഈ ദുർഗ്ഗതി തീർപ്പാതെ നടത്തിപ്പോരുന്ന മാസികകൾ കരുകാലത്തും താനേ നടന്നുതുടങ്ങുന്നതല്ല.

(രസികരഞ്ജിനി, മംഗളോദയം)

ഒരു കയ്യൊങ്കളി

ഈശാനിമംഗലത്തുകൊട്ടാരത്തിനകത്തു തേവാരക്കെട്ടിൽ കഴകഞ്ചേരിത്തുപ്പൻ പുഷ്പാഞ്ജലികഴിഞ്ഞു, ഭാഗ്യസൂക്തം ജപിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അടുത്തപ്പറ്റത്തായി പെരുന്തടിച്ചോമാതിരി തലയാട്ടി ജപിച്ചു നമസ്കരിക്കുവാനൊരുങ്ങിക്കൊണ്ടു, നീട്ടിമടക്കുവാൻ ഭാവിക്കുന്ന ആനയെപ്പോലെ, നാലു കാലിന്മേൽ നടുനിവർത്തി നില്ക്കുന്നു. തേവാരക്കെട്ടിൽനിന്നു ഹോമപ്പരയിലേയ്ക്കു കടക്കുന്ന കട്ടിച്ചുയടെ ഇടത്തുപുറേയുള്ള ഹോമകണ്ഡത്തിൽ കിടന്നു നീറുന്ന തിയ്യിൽനിന്നു തിങ്ങിവിട്സിപ്പറപ്പെടുന്ന പുക പാളുവീശരിയെടുത്തു വീശി മാറിക്കൊണ്ടു പുനിലക്കാടു പുരുഷോത്തമൻനമ്പൂരി കാലുകൾ പിണച്ചു മടക്കി മാറോടു ചേർത്തണച്ചു മേല്പോട്ടു നോക്കുന്നു. ഹോമധൂമവും ഹോമഗന്ധവും ആ ദിക്കൊക്കെ വ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ജനാലകളുടെ അഴിയിടകളിലൂടെ കടക്കുന്ന സൂര്യരശ്മികൾ ചൂഴ്ന്നു കളിക്കുന്ന പുകയൽ തട്ടി വെള്ളിത്തടികൾപോലെ പ്രകാശമാനങ്ങളായി അവിടെയവിടെ നില്ക്കുന്നവന്നു പതിഞ്ഞിട്ടുള്ള കൂട്ടത്തിൽ കഴകഞ്ചേരിയുടെ കുടവസ്ത്രീയും തിലകച്ചാത്തുകൊണ്ടു കുതിരവൻ

അലങ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. പെരുന്തടിസ്സോമയാജിയെ 'ഓം സോമൻ' എന്നു വിളിച്ചുകൊണ്ടു കഴകഞ്ചേരി ഭാഗ്യസുകൃതത്തിനു മേമ്പാടി ചേർക്കുവാൻ തുടങ്ങി:

“പുനിലക്കാട് ഞാനും ആയിട്ട് ഇന്നു കടവിൽ വെച്ചു വലിയ വഴക്കു.”

ഇതിനും, “ഉം?” എന്നെന്നാണു മുളിച്ചാടിക്കുക മാത്രമേ ചോമാതിരിക്കു വേണ്ടിവന്നുള്ളൂ

“കുളക്കോഴി കരയുന്നതു ‘കപ-കപ’ എന്തെന്നാണൊൻ, അതല്ല ‘ഗപ-ഗപ’ എന്നാണെന്നു പുനിലക്കാട്. ഓ, കുറേയേറെ നേരമുണ്ടായല്ലോ പുനിലക്കാടിന്റെ ശാധം. എന്തു പറഞ്ഞാലും കൂട്ടാക്കില്ല.”

പുനിലക്കാട് കഴകഞ്ചേരി അറിയാതെ കലശൽ കൂട്ടുന്ന സമ്പ്രദായം കാത്തു പൊട്ടിച്ചിരിച്ചുകൊണ്ടു സോമയാജി,

“കേടക്കും ആർ ജയിച്ചു?” എന്നു ചോദിച്ചു.

“ഒക്കെ സ്വച്ഛായി ‘കച്ചാ—കച്ചാ’ എന്നു ഒക്കെ പിന്നെ കേട്ടു. പുനിലക്കാട് കുറേയേറെ വിഡ്ഢിയാരോ! പന്ത്രണ്ടാംമാസം. ഉണ്ണുവാൻ രുചിയുണ്ടാകുമോ എന്നുതന്നെ സംശയം.”

ഇതു കേട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന പുനിലക്കാട് പുരുഷോത്തമൻനമ്പൂരി തേവാരക്കെട്ടിലേയ്ക്കു എത്തിച്ചുനോക്കിക്കൊണ്ടു, “തുറസൻ! കച്ചാക്കുട്ടായാലും കോറക്കുട്ടായാലും വിഡ്ഢിത്തം പറയാണ്ടു തേവാരം വേഗം കഴിക്കൂ. അല്ലെങ്കിൽ പന്ത്രണ്ടാംമാസം തുറസനു കുൻ—തം. ചോമാതി

രി, എന്റെ കൈ കഴിഞ്ഞു. ചോമാതിരിക്ക കാലായാൽ പുറപ്പെടാം” എന്നു പറഞ്ഞു സമ്പാതം ആക്കിയിരിക്കുന്ന നൈഷന്മൂലമായി തേവരക്കെട്ടിൽ കടന്നു.

* * * *

“നിങ്ങൾക്കു കാലമായെങ്കിൽ പുറപ്പെട്ടേ:ല്ല. എന്റെ സപാധ്യായം കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഞാൻ പിന്നാലെ എത്തിക്കൊള്ളാം. കഴകത്തിന്റേ ആസൂരൻ അവിടെ കാണത്തല്ലിന്റേ ആദ്യവസാനവും വേണ്ടേ?” എന്നു സോമയാജി അമാന്തത്തിൽ കൂടി.

“ചിരച്ച തേങ്ങാക്കുന്നിന്മേൽ

വൃത്തമാടുന്നു മേ മനഃ

യഥാ കൈലാസശിവരേ

ഭഗവാൻ പരമേശ്വരഃ

അങ്ങിനെയല്ലേ പുന്നിലക്കാട്? എന്നാൽ ഞങ്ങൾ പോണം. സോമൻ നിത്യദാനവും വാങ്ങി വരൂ” എന്നു കഴകഞ്ചേരി മുമ്പിൽ പുറപ്പെട്ടു.

“എന്റെ മനസ്സിപ്പോൾ തേങ്ങാക്കുന്നിന്മേലൊന്നു മല്ല. നാലു പാദം കബളിക്കാണ്ടു വാരത്തിനെത്താൻ തരമുണ്ടോ എന്നു. ചോമാതിരി, സാമ്പാദം അവിടെ ഇരിക്കുന്നുണ്ടു്; മണിയനോടൊന്നു പറഞ്ഞേയ്ക്കൂ” പുന്നിലക്കാടും കഴകഞ്ചേരിയെ അനുഗമിച്ചു.

മേൽവിവരിച്ച സംവാദം നടന്ന ദിവസം ഇശശാന്തിമംഗലദേശത്തു് ഒരു വിശേഷദിവസംതന്നെയായിരുന്നു. പാപ്പിനിമിറാത്താഡൂർ അല്ലത്തു് അമ്മയുടെ പന്ത്രണ്ടാംമാസവും അതു പ്രമാണിച്ചു പതിവുള്ള

വാനയും കുടിയും; അത്യപകടമായിട്ടുള്ള ഇല്ലപ്പേര പ
 റഞ്ഞാലത്തെ മാറ്റിത്തം ശങ്കിച്ച നമ്പൂരിമാരുടെ ഇട
 യിൽ 'ആസൂൻ' എന്നും ആഭിജാത്യത്തെക്കുറിക്കുന്ന
 പേരുകൊണ്ടു മനസ്സിലാക്കിവന്നിരുന്ന കരുതലമുതലേ
 ടത്തിന്റെ വകയായി പതിപറമ്പുകാവു മൈതാന
 ത്തിൽവെച്ചു പൊടിപാറിയിട്ടുള്ള കാണത്തപ്പ്; ചെമ്പ്ര
 കുന്നത്തു ശിവക്ഷേത്രത്തിൽ പതിവിൻപടിയുള്ള ആണ്ടു
 വാരം; മാസസ്സഭ, വാസ്സഭ, സംഘക്കുടി, കൈയാക്കുടി
 ഇങ്ങനെ നാനാവർണ്ണങ്ങൾക്കും പഞ്ചേന്ദ്രിയങ്ങൾക്കും
 ആഖ്യാലവൃദ്ധം അനുഭവിപ്പാനുള്ള വട്ടങ്ങളിൽ പലതും
 ആ ഒരു ദിവസത്തിൽ കൂട്ടങ്ങിയിട്ടുണ്ടായിരുന്നു.

ആഡ്യനും ആസൂനും ആ ദേശത്തു പേരുകേട്ട പ്ര
 മാനികൾ. രണ്ടുപേരും ഒത്ത ജനികൾ. അവസ്ഥ കൂ
 ടിയ ദിക്കിൽ എമ്പതിനായിരം പാട്ടത്തിനു വസ്തു. ക
 റഞ്ഞ ദിക്കിൽ അറുപത്തഞ്ചു പാട്ടവും എമ്പതു റൊക്ക
 ളും. ആഡ്യന്റെ കാര്യസ്ഥിതി കുറച്ചുങ്ങനെയാണു്.
 ആസൂന്റെ കാര്യം കടകുട്ടി. രണ്ടുപേരും തമ്മിൽ കാഴ്ച
 യിൽ ഇണക്കും; ഉള്ളുകൊണ്ടു പിണക്കം. കണ്ടാൽ കൊ
 ണ്ടു ചിരിക്കും, കേട്ടാൽ തുറിച്ചു മിഴിക്കും. ഇരുപക്ഷത്തി
 ലും പറവും പാൾപവും കൂറുകാരും വേണ്ടുവോളമുണ്ടുതാ
 നും.

കഴകഞ്ചേരിക്കു കൂറുചൊല്ലി ഒരു പക്ഷവും ഇല്ലെ
 കിലും, വാക്കും പ്രവൃത്തിയും ആഡ്യന്റെ ഭാഗത്തേക്കു
 ചാഞ്ഞിട്ടാണു്. പന്ത്രണ്ടാംമാസത്തിന്റെ എണ്ണപറ
 ണ്ത വിഭവങ്ങൾ കന്നൊഴിയാതെ ആകണ്ഠ കടത്തി

വിട്ടു വീഴ്ത്തി നാലടി വെള്ളം നിറയ്ക്കിയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും വേഴ്ത്തലായി ആസൂത്രണം ഇല്ലത്തു്, സമുദായത്തെ ഉടനേത്തന്നെ, വിയർത്തലിച്ചു ചെന്നുകൂടി കാണത്തക്കവിധം ആദ്യവസാനത്തിൽ ചെന്നിരിക്കുന്നു.

നേരം തിരിഞ്ഞു നാലടിയും നാലു വിരലും കഴിഞ്ഞു. പതിപറമ്പിൽ അഹങ്കാരക്കോളികിരമിറങ്ങുതുടങ്ങി. കൈയാകളിക്കു കൊറു, കട്ടായി, അമ്പതള, ഈരടിരാമൻ, ആഡ്യൻറെ ചെട്ടി, ആസൂത്രൻ കട്ടപ്പട്ടൻ മുതലായ തലയാളികളൊക്കെ തികഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. ഉച്ചിക്കുട്ടമ, വിന്നിക്കുട്ടമ, ചെട്ടത്തല, മൊട്ടത്തല മുതലായ ശിരോവിശേഷങ്ങളൊക്കെ കളരിയുടെ മൂന്നു ഭാഗവും ചുറ്റിക്കെട്ടിയിരിക്കുന്ന ആചാര്യന്മാരുടെ പുറമെ തമ്മിൽ തമ്മിൽ കൂട്ടിമുട്ടിയുറപ്പിത്തുടങ്ങി. കഴിഞ്ഞ ഭാഗത്തു് കുരു വിരിവത്തലിൻറെ ചുവട്ടിൽ പുല്ലായകളിലും മെത്തപ്പായകളിലും പനമ്പുകളിലുമായി നമ്പൂരിപ്പാടന്മാരും നമ്പൂരിമാരും അദ്ധ്യക്ഷന്മാരും ഇരിക്കുന്നുണ്ടു്. സേവകന്മാരിൽ ചിലർ മുഖഭാവംകൊണ്ടുമാത്രം സർവ്വവൃത്തി പ്രകടിപ്പിച്ചും ചിലർ യജമാനന്മാരോടു് ആദരപൂർവ്വം മന്ത്രിച്ചും അധികാരികളോടു് അംഗംകാണിച്ചും മുണ്ടുമറിക്കുന്ന പാണ്ടിപ്പട്ടമെ ശാസിച്ചും അടുത്തു പിന്നിൽത്തന്നെ ആദ്യവസാനികളായി കൂടിയിരിക്കുന്നു. ശബ്ദംകൊണ്ടും ദേഹംകൊണ്ടും സർവ്വവൃത്തിയായിട്ടു കഴകുഞ്ചരിയും കൂടിയിട്ടുണ്ടു്.

തല്ലു തുടങ്ങി. ആദ്യം വടക്കെ ചേരിയിലുള്ളവർ കളരിയിൽ ഇറങ്ങി ആഞ്ഞുപിടിച്ചു ചോടുചെച്ചു കളിച്ചു.

കയറി. അതുപോലെതന്നെ തെക്കേചേരിക്കാരും ഇറങ്ങിക്കളിച്ചു പോരിനുവിളിച്ചു പിൻവാങ്ങി. അതിനുശേഷം അവിടെയവിടെ കൂട്ടംകൂട്ടമായി കുറെ ആലോചന നടന്നതിന്റെ ഫലമായിട്ട് ഇരുചേരിയിൽനിന്നും കാരോ 'ചാതിക്കാരൻ' കയറുകവെച്ചു കളത്തിൽ ചാടി അങ്ങേത്തേയ്ക്കു തിരിഞ്ഞു നീട്ടിവലിച്ചു തൊഴുതു. ഉടനെത്തന്നെ രണ്ടു ചെറുമല്ലന്മാരും ചാടിക്കടന്നു മെയ്യാപ്പിച്ച് അരങ്ങുതൊഴുതു വന്ദിച്ചു നിലംതൊട്ടു തലയിൽ വെച്ചു പോക്കുളി തുടങ്ങി. കാടിച്ചാടിനടന്നു നാലുചാൽ കളിച്ചു രണ്ടുപേരും അടുത്തുകൂടി കൈകോർത്തുപിടിച്ചു പിരിഞ്ഞുനിന്നു. ചുറ്റും മുഴങ്ങിയിരുന്ന കളകളുൾക്കൂടി തത്സമയത്തു കുറഞ്ഞൊന്നു ശമിച്ചു. എന്നാൽ കാണിക്കുളിടെ മന്ത്രസൂക്തുകൊണ്ടുണ്ടായ ഈ ശാന്തഭാവം വളരെ നേരത്തേയ്ക്കു നിലനിന്നിട്ടില്ല. ഇടത്തെ കൈപ്പടം മൂക്കിനുനേരെ വിറപ്പിച്ചുകൊണ്ടും വലത്തുകൈ തുടമേലടിച്ചു വീശിക്കൊണ്ടും നിന്ന ബാലവീരന്മാർ അടവുതടവു വിട്ട്, പിടിയും വലിയും പൊത്തിപ്പിടിയും തുടങ്ങി. പട്ടകൂറ്റന്മാരായ ചാതിക്കാർ അനന്വിമിഷംകൊണ്ടു് അവരെ വിലക്കിനിർത്തിട്ടു് ആസൂത്രൻ നേരെ നോക്കി, "പിള്ളരെ ഇനി തല്ലാൻ അനുവദിക്കണോ ആവോ," എന്നു ചോദിച്ചു.

'കുശവിശ കലശലു്. ഇനി വേണ്ടെ,' എന്നു നിരോധനക്കല്പന വിരലുകളെക്കൊണ്ടു് ആസൂത്രൻ ഏറി കൊടുത്തു. ഈരണ്ടു കട്ടിപ്പാവുമുണ്ടു സമ്മാനവും ഏറിഞ്ഞുകൊടുത്തു. ഗണപതിക്കൈ ഇങ്ങനെ കലാശിച്ചു.

രണ്ടാമതു തെക്കേ ചേരിയിൽനിന്നും ഒരു ചെറുപ്പക്കാരൻ മാപ്പിള ഇറങ്ങി കളിച്ചുതുടങ്ങിയപ്പോൾ കുടമുമ്പോട്ടു തുത്തുകെട്ടി ചിരപ്പുപോലെ വിടർത്തി ഭംഗിയാക്കിക്കൊണ്ടു വടക്കേ ചേരിയിൽനിന്നും അതേ പ്രായത്തിൽ ഒരു നായരും കടന്നുവന്നു. അടിച്ചുകേറി, തടുത്തുമാറി, കൊടുത്തുവാങ്ങി, ഒരു മുറ അപ്പർ നല്ലവണ്ണം തല്ലി. രണ്ടുപേരും ഒരു മാതിരി കിടപിടിച്ചുനിന്നുവെങ്കിലും മാപ്പിളയ്ക്കാണ് കുറച്ചുകൂട്ടം പറ്റിയത്. അവരുടെ പക്ഷപാതികൾ തമ്മിൽ കുറേനേരം വാഗ്വാദം നടന്നതിന്റെശേഷം ആഡ്യന്റെ സമ്മതപ്രകാരം അവർതന്നെ ഒരു മുറകൂടി തല്ലട്ടേ എന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തി. നായർ ചൊടിച്ചു കയത്തുകേറി തുടങ്ങിയതു കണ്ടു മാപ്പിള അടിക്കടി പിൻവാങ്ങി ചേരി മുട്ടാരായപ്പോൾ വലംകൈ വീശി മാറാന്റെ ഇടത്തെ കൈപ്പലയ്ക്കൊരു താങ്ങു താങ്ങി. നായർ വലത്തെ പള്ളയടിച്ചു നിലത്തു വീണു. തെക്കേ ചേരി മുഴുവനും സന്തോഷംകൊണ്ട് ആത്തുവിളിച്ചുതുടങ്ങിയപ്പോൾ മറുപക്ഷത്തിൽനിന്നു ദുസ്തർക്കം പുറപ്പെടുവിക്കുവാൻ തുടങ്ങുന്നതിനുമുമ്പു രണ്ടുപേർക്കും ഒരുപോലെ സമ്മാനം കൊടുത്തു വിരിച്ചു. ഇതു രണ്ടു കൂറുകാർക്കും പിടിച്ചില്ല. ഉടനെ ഇവരുടെ ഗുരുനാഥനായ അവതളയും ഇരുകിരമനരും രംഗവന്ദനം, ഗുരുമോദനം, ആടിക്കുളി, മാടിവിളി മുതലായ കയ്യൊക്കുളി മര്യാദകളൊക്കെ കഴിച്ചു തല്ലാനൊരുങ്ങിനിന്നുകഴിഞ്ഞു. തഞ്ചം നോക്കിത്തടുത്തും ആയം കണ്ടു കൊടുത്തും ദുഷ്ടി പതറാതെ നാലു മുറ ഇവർ അടിച്ചുതീർന്നപ്പോഴേക്കും

നേരം വൈകിയതുകൊണ്ടു തത്കാലം അവരുടെ തല്പം അവസാനിപ്പിച്ചു. ജയാപജയങ്ങൾ തീരുമാനിക്കുവാൻ ഇടയായില്ല. കാണികൾക്കു കണ്ട മതിയായതുമില്ല. അവർക്കുള്ള സമ്മാനം കാരോ കഴുക്കൻ മോതീരവും നന്നാലു പാവുമുണ്ടുമായിരുന്നു.

പ്രമാണികളുടെ പുറപ്പാടോടുകൂടി തല്പിന്റെ തലയും ഗുണവും മേൽക്കൂടെ വലിച്ചുതുടങ്ങിയപ്പോൾ, കൂറമത്സരം വലിച്ചു ജനങ്ങൾക്കു നിലയുറങ്ങാതായി. വൻ കിടക്കാരിൽ പിന്നെ ഇറങ്ങിയതു കൊററവും കുട്ടായിയുമായിരുന്നു. അവർക്കു പ്രായം കുറവു കടന്നതുകൊണ്ടു പ്രവൃത്തിയിലധികം നാടുമായിട്ടാണ് കഴിഞ്ഞുകൂടിയത്. പ്രസിദ്ധിക്കുത്ത സമ്മാനംകൊണ്ടു അവരെയും ബഹുമാനിച്ചു വിരിച്ചു.

“നേരം പോയി. ഇനി പോതി വരുട്ടെ” എന്നു ആസൂൻ കല്പിക്കുന്നതു കേട്ടു, ആഡൂൻ ചെട്ടിയുടെ നേരെ കണ്ണു നോക്കി. കാണികളുടെ നില പെരുവീരവിന്മേലായി. ദൃഷ്ടികളൊക്കെ വിരിവന്തലിന്റെ ഇരുപുറവും പാഞ്ഞടുത്തു. മാർവിരിഞ്ഞു, അര കുടകി, കൈകൾ മുട്ടുവരെ നീണ്ടു, വെളുത്ത പൊക്കുത്തിൽ ഒരു തികുഞ്ഞ ശരീരം പന്തലിന്റെ തെക്കേ അറ്റത്തുള്ള കാലിന്റെ അടുക്കൽനിന്നും, കറുത്തുമെലിഞ്ഞു കുള്ളനായ ഒരു വടക്കു അറ്റത്തുനിന്നും നമ്പൂതിരിമാർ ഇരിക്കുന്നതിന്റെ ഇരുവശത്തുണ്ടു അടങ്ങിയൊതുങ്ങി കൂത്തിൽ ഇറങ്ങിനിന്നു. ഇതിൽ ആദ്യത്തേവനാണ് ചെട്ടി. രണ്ടാമത്തേവനാണ് കുടപ്പട്ടൻ.

കഴകഞ്ചേരിത്തുപ്പൻ എഴുന്നേറ്റുനിന്നു—ഉണ്ണിന നൃതിരിമാർ പനമ്പൊക്കെ മമ്പക്കം വലിച്ചിട്ടു. ആ ഡ്യൂൺറ പണ്ണിയും ആസുൺറ ആസനവും ഒന്നിച്ചുകി. വേലുവും പോതിയും കളമധുത്തിൽ എത്തി. മെയ്യിൽ താഴ്ന്നുനിന്നു ബ്രാഹ്മണരെയും വലംതിരിഞ്ഞു ദിക്പാലകന്മാരെയും തൊഴുതു വന്ദിച്ചു, മുമ്പും പിമ്പും മറിഞ്ഞു, കാലും നിലവും തൊട്ടു തലയിൽവെച്ചു, അങ്കമാടിക്കേറിക്കഴിഞ്ഞു തല്ലു തുടങ്ങിയപ്പോൾ രണ്ടു നാഴിക പ്പകൽ കയ്യൊക്കളി. അടിച്ചുകീറി രണ്ടാലൊന്നു തീച്ചപ്പൊഴുത്തുവാനുള്ള തിടുക്കത്തെക്കാൾ, മമം കണ്ടു തീർത്തുകൊടുക്കുവാനുള്ള മോഹം ഇവർ കൂടിയിരുന്നതിനാൽ തല്ലിലധികം തടവായിട്ടു കറുത്തു അധികനേരം കഴിഞ്ഞു. പോതി വരാഹവടിയിൽ കാഞ്ഞിരപ്പോലെയോ ചെട്ടികമ്പത്തായത്തിൽ ഇറങ്ങി നീണ്ട കാൽ ഉന്നി മടക്കി ദേഹം പിന്നോക്കം വലിക്കും. ചെട്ടി കൈയോങ്ങുമ്പോൾ മറമ്പൻ തടുത്തു മാറിമറിഞ്ഞു നില്ക്കും. ഒരിക്കൽ തരംനോക്കി, പോതി ചെട്ടിയുടെ മുട്ടിന്മേൽ ചവുട്ടിക്കയറി 'ഇയ്യത്തട' എന്നു വിരനദേം മുഴക്കിക്കൊണ്ടു കാതിരവും കടക്കവും അടിച്ചു ഞൊടിയിടകൊണ്ടു മറിഞ്ഞു പിന്നോക്കം മാറി. ആസുൺറ കൂറുകാരായ പടക്കെച്ചേരി ആപ്പുവിലിക്കുന്നതു കേട്ടു ആഡ്യൂനും ചെട്ടിയും അന്യോന്യം ഒന്നു നോക്കി. നീണ്ട കൈകൾ രണ്ടും അയച്ചു തൂക്കിയിട്ടു 'ഇവനെത്തു നിസ്സാരൻ' എന്നു നാടുത്തിൽ ചെട്ടി എതിരളിയെ നോക്കി നില ഉറപ്പിച്ചു. കടുപ്പട്ടൻ രണ്ടാമതും അടുത്തപ്പോൾ, ചെട്ടി

ണ്ടു കൈകളും കൂട്ടി ഗതകൊണ്ടെന്നപോലെ പോതിയുടെ നിറന്തലയിൽ ബലം മുഴുവനും പ്രയോഗിച്ചു. തട്ടക്കുവാൻ ശ്രമിച്ച കൈകളും തലയിൽവെച്ചു കട്ടപ്പട്ടൻ ബോധംകെട്ടു് അവിടെ വീണു.

ആസൂന്റെ ചേരി ഇളകി കയറിന്റെ ഉള്ളിലായി. ആസൂന്റെ ചേരിയുംകൂടെക്കടന്നു. രണ്ടു ചേരികളും കലങ്ങി, തല്ലുവാനുള്ള വട്ടം കൊല്ലുവാനായിത്തീർന്നു. കളിമുത്തു കളം കലഹത്തിലായപ്പോൾ ആസൂനെ കണിക്കാണമാനില്ല. പുഷ്പാരം കിടന്നങ്ങനെ ഇരമ്പുന്ന തിനിടയ്ക്കു പല വിധത്തിലുള്ള പരുഷവാക്കുകളും കഴകഞ്ചേരി ഉച്ചത്തിൽ സംസാരിക്കുന്നതും കേൾപ്പാനുണ്ട്: “മധ്യാദൈത്യർ. ചേണ്ടാ, ചേണ്ടാ എന്നു ഞാൻ അപ്പോൾത്തന്നെ പറഞ്ഞില്ലേ? ആസൂന്റെ മാസം! ചോതിടെ പിണ്ഡവും ആസൂൻതന്നെ വെക്കൂട്ടെ. കുഷും, കുഷും! ഇതു കണ്ടുകൊണ്ടു് എനിക്കിവിടെ നില്ക്കുവേണ്ട!” എന്നു ശുദ്ധഹൃദയനായ കഴകഞ്ചേരി ‘ചിന്നികൾ’ അമർത്തിപ്പിടിച്ചു കീഴ്പ്പോട്ടു നോക്കി നില്ക്കുന്നതു കണ്ടു് അടുത്തു നിന്നിരുന്ന ഒരു ചെറുപ്പക്കാരൻ പറഞ്ഞു: “തിരുമേനി വൃശ്ചനിക്കേണ്ടാ. അടിയൻ പകരം ചോദിച്ചു ഇരിക്കട്ടെ. കയ്യുകുളിയുടെ പിന്നാലെ സംഘക്കളി.”

ആസൂൻ അപ്പോഴയ്ക്കും ഒരു വിധത്തിൽ തന്റെ കൂറുകാരെ സമാധാനപ്പെടുത്തി. “ചാരത്തിനെത്തേണ്ട? കുളിക്കുവാൻ നേരമായി വത്രു.” എന്നു പറഞ്ഞു കഴകത്തിനെയും കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി. കോലാഹലം കേൾക്കു

വാൻ പിന്നെയും കുറച്ചുനേരം വേണ്ടിവന്നു. കാൽ നാഴികപ്പകലുള്ളപ്പോൾ എല്ലാവരും വിവിഞ്ഞു തുടങ്ങി. ആ സമയത്തു്,

“ചാരണക്കരം വെന്ന തിരുത്തുട തൊഴുന്നേൻ,
വളർചെപ്പോടിടഞ്ഞീടും മുഴക്കാൽ കൈതൊഴുന്നേൻ,
കേതകീമലരൊത്ത കണക്കാൽ കൈതൊഴുന്നേൻ,
കേവലം പുറവടിവിരൽനഖം തൊഴുന്നേൻ,
മുടിതൊട്ടങ്ങടിയോളമുടൽ കണ്ടു തൊഴുന്നേൻ”

എന്നും മറ്റുമായി ആഡ്യന്റെ ഇല്ലത്തുനിന്നു സംഘക്കാർ ചെവുകൊട്ടിയാക്കുന്നു പാട്ടും കച്ചയും കേൾപ്പാറുണ്ടു്.

അതു കേട്ടു്, ‘കാണിച്ചു കൊടക്കാം’ എന്നു വിറുവിറുത്തുകൊണ്ടു് നാലഞ്ചാടുകൾ ചേന്നു് ഒരു യോഗം കടുപ്പട്ടൻചോതിയെ പതിപറമ്പിലുള്ള ഒരു ചൊട്ടക്കുളത്തിലിട്ടു വലിക്കുന്നു.

(ഭൂതരായർ)

മണിപ്രവാളശാകുന്തളം

(അവതാരിക)

സ്വകൃതമായ ഐവംശകാവ്യം കാളിദാസമഹാകവിതന്നെ ഭോജസദസ്സിൽ വായിച്ചുകേൾപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ 'നിർലാഭാനാമലഗണ്ഡഭിത്തിവന്ദുഃ സരിത്തോ ഗജ ഉന്മജ്ജ' എന്ന ശ്ലോകത്തിലെ 'സരിത്തോ' എന്ന ശബ്ദപ്രയോഗം കേട്ടു സദസ്യന്മാരായ പണ്ഡിതപ്രവരന്മാരിൽ പലരും നെറ്റിചുളിച്ചതായും അത്ഭുതപ്പെട്ട ഭംഗംപറഞ്ഞ ശബ്ദമാത്രം വേണ്ടവാഴ്ച കേൾക്കപ്പെടുത്തുവാനുള്ള ഭാരം സദസ്യന്മാരിൽത്തന്നെ കാളിദാസൻ സമർപ്പിച്ചതായും താഴെ പറയുന്നപ്രകാരം മാറ്റങ്ങൾ ചെയ്യാൻ അവർ ചെയ്ത ശ്രമം മാറ്റിത്തത്തിൽ പര്യവസാനിച്ചതായും ഒരു ഐതിഹ്യം കേട്ടിട്ടുണ്ട്.

'സരിതഃ' എന്ന പദത്തിനു പകരം 'തടിന്യാഃ' എന്ന പദമാണ് ഉപയോഗിച്ചുനോക്കിയത്. ഈ പ്രയോഗം ശ്രവണമാത്രത്തിൽ പൂർവാധികം സുഖപ്പെടുവെക്കിലും, 'ദാനനിർലാഭന'ത്തിനു മേതുളതമായ നദീവേഗത്തിന്റെ സ്തബ്ധത തടിനീശബ്ദത്തിൽനിന്നും ഉണ്ടാ

വന്നില്ലെന്നു കണ്ടിട്ടും, 'പ്രവാഹനിൽ ഊതമൊക്കുഗ
 ണ്ടോ വന്യസ്തടിന്റേ ഗജ ഉന്മജ്ജ' എന്നും ഉത്തര
 ലും മുഴുവനും ഉടച്ചുവാർത്തു. അപ്പോൾ മദാപഗമനത്തി
 നു കാരണമായ പ്രവാഹപ്രതിബന്ധത്തിന്റെ ദ്യോതക
 വും വനഗജഗാംഭീര്യത്തിന്റെ ഉദ്ബോധകവുമായ
 'ഭിത്തി'ക്കു ഭംഗംവന്നതുകൊണ്ടു് ആ കേടുവാടു പോക്ക
 ണ്ണതിനായി പൂർവ്വലാലത്തിലും കൈവെണ്ണേണ്ടിവന്നു. അ
 ണ്ണനെ പരമ്പരയാ വന്ന നൂതനതകൾ പരിചരിച്ചു പോ
 ന്നപ്പോൾ 'വാഗത്മാവിവ' എന്ന ആദിമശ്ലോകംപരെ
 ഭേദപ്പെടുത്തി കുറെ ശ്ലോകങ്ങൾ കൂട്ടിച്ചേർത്തിട്ടും സാക്ഷാ
 ത്തായ രഘുവംശത്തിന്റെ ശുദ്ധി കുറയ്ക്കുവാനല്ലാതെ കൂ
 ടുവാൻ സദസ്യന്മാർ സാധിച്ചില്ല. ഈ ഘട്ടം വന്ന
 പ്പോൾ "അതു നിങ്ങളുടെ രഘുവംശം; ഇതു് എന്റെ
 രഘുവംശം" എന്നാണത്രേ കാളിദാസൻ മറുപടി പറ
 ണ്തതു്.

ഈ ഐതിഹ്യത്തിന്റെ യാഥാർത്ഥ്യം എങ്ങനെ
 യിരുന്നാലും നീർലമായ സൂത്രത്തിൽ ചേർത്തുകൊണ്ടി
 രിക്കുന്ന സ്തടികമണികൾക്കു തുല്യമായിട്ടാണു് കാളിദാ
 സകൃതികളിൽ സുലളിതപദങ്ങൾ സൂക്ഷ്മാത്മങ്ങളോടു
 കൂട്ടിയിണക്കിട്ടുള്ളതെന്നും ഭൗഷധവും വീര്യവുംപോലെ
 യാകുന്നു അവയിലുള്ള ശബ്ദാത്മങ്ങൾ അന്യോന്യം ബ
 ങ്ഗമങ്ങളായിരിക്കുന്നതെന്നുമുള്ള സാരം പ്രകൃതകഥയിൽ
 നിന്നു ഗ്രാമ്യമായ ഒരംശമാകുന്നു.

ഇത്രയും അന്തസ്സാരം കാളിദാസകൃതികളിൽ ഒരു
 ശ്രാവ്യകാവ്യത്തിനുണ്ടെങ്കിൽ, കവിഹൃദയം പരിപാക

പരമകാഷ്ടയെ പ്രാപിച്ചതിനുശേഷം ഉണ്ടാക്കിയിരുന്ന സാധാരണദൃശ്യകാവ്യങ്ങളെക്കാൾ കാളിദാസരുടെ ശാകുന്തളം എത്രയോ പടി മേലേയായിരിക്കണം പ്രതിഷ്ഠിതമായിരിക്കുന്നത്.

സർവ്വസമ്പൽസമൃദ്ധയും കലീനയുമായ ഗൈവാണിതന്നെ സംശയിച്ചുകൊണ്ടാണു് ഈ നാടകമെടുത്തു പെരുമാറുന്നതെന്നു വരുമ്പോൾ കണ്ടതും കേട്ടതും കടംവാങ്ങി കാലം കഴിക്കുന്ന കൈരളിക്കു് ആ ത്വന്ത സ്പർശിക്കുവാൻ അർഹത എത്രത്തോളമുണ്ടാവാം? “സർവ്വമണസുന്ദരഭാവണ്ണം വേകുവ” ഇവിടെ ‘ശകുന്തലാവണ്യം’, ‘ശകുന്തളാവർണ്ണം’ എന്നീ രണ്ടത്വത്തിലും കൂടിയുള്ള ‘സുന്ദരഭാവണ്ണം’ എന്ന ശ്ലേഷവക്ത്രോക്തൃലങ്കാരപ്രയോഗം “പാവയുടെ ചന്തം നോക്കൂ” എന്നോ മറ്റോ പച്ചമലയാളത്തിൽ പകർത്തുവാൻ ശ്രമിച്ചാൽ ശാകുന്തളത്തിന്റെ ചന്തം കാണുന്നതല്ല.

ശ്ലീഷുപദങ്ങൾ ഭാഷാന്തരംചെയ്യുമ്പോൾ ഗീവാണഭാഷയെ കേരളഭാഷയ്ക്കു വശഗയാക്കുവാൻ വാദേചി വിചാരിച്ചാൽക്കൂടി വഴിപോലെ സാധിക്കുന്ന കാര്യം സംശയത്തിലാണു്. വിശേഷിച്ചു്, കരുക്കുകൊണ്ടുള്ള വലുപ്പം സംസ്കൃതത്തിനുള്ളതുപോലെ മലയാളത്തിനുണ്ടെന്നും ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നില്ല. ഭാഷാന്തരീകരണവിഷയത്തിൽ അധികാരിഭേദമനുസരിച്ചു ശബ്ദാത്മങ്ങളുടെ പ്രാധാന്യം തീരുമാനിക്കാമെന്നല്ലാതെ ശാകുന്തളംപോലെ ഉത്കൃഷ്ടമായൊരു നാടകഭാഷ പകരുമ്പോൾ വേഷം പകരാതിരിക്കണമെങ്കിൽ സംസ്കൃതാപേക്ഷ കൂടാ

തെ സാധിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. രസാസ്വാദികൾ ഉന്നതമായ കേരളീയർ * പ്രവാളസംസ്കൃതംകൊണ്ടു മണിക്കു മാലിന്യം സംഭവിക്കുമെന്നു ശങ്കിക്കുന്നവരുണ്ടെങ്കിൽ സാധുസാധുവിചാരത്തിൽനിന്നുമാത്രമേ അതിനൊരു സമാധാനം കിട്ടുകയുള്ളൂ. അതർത്ഥനൃങ്ങളാണെങ്കിലും പദങ്ങൾ ശുദ്ധകേരളീയങ്ങളായാൽ ശാകുന്തളത്തിന്റെ രസമുഴുവനും അനുഭവിപ്പാൻ സാമർത്ഥ്യമുള്ളവരോടു പച്ചഭാഷയിൽ സമാധാനം പറയാൻ സാധിക്കയില്ലെങ്കിലും മഹാകവിചമ്പനം പ്രമാണിച്ചു “വയം തത്ത്വാനുപാധാനുസൃതം ഹതാസ്ത്വം വെച്ചു കൃതി” എന്നുമാത്രം പറയാവുന്നതാണ്.

കേരളഭാഷാതപം ഇതിൽപാഠം ശാകുന്തളത്തിനു യോജിക്കുന്നതല്ലെന്നുള്ള താത്പര്യത്തിൽ ‘ഭാഷാശാകുന്തളം’ (ഭാഷയുടെ ശാകുന്തളം) എന്നു നാമകരണം ചെയ്തതിനെ ‘ഭാഷാമയശാകുന്തളം’ എന്നും അനൂപമാധരിക്കുവാനിടവന്നതുകൊണ്ടായിരിക്കാം സൗജന്യനിധിയായ കേരളകാളിദാസൻ ഭാഷാശാകുന്തളത്തെ ആധുനിക കേരളീയരുടെ ഇടയിൽ നവീകരിച്ചു “മണിപ്രവാളശാകുന്തളം” എന്ന നാമധേയത്തോടു കൂടി വീണ്ടും അവതരിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതു്. മണിപ്രവാളസ്വരൂപത്തെപ്പറ്റി വിസംവാദമുണ്ടായാലും പുതിയ നാമകരണത്തിൽനിന്നു ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെ ഉദ്ദേശം തെറ്റാറില്ലാത്തതു് ന്യായമോ അവകാശമോ ഉള്ളതായി കാണുന്നില്ല.

* പ്രവാളമെന്നാൽ സംസ്കൃതം (ലിഖിതലക്ഷം കന്നംശില്ലം)

ചമതുകാരത്തോടുകൂടിയ ഭാഷാസംസ്കൃതയോഗമാകുന്നു മണിപ്രവാളം എന്നും സംസ്കൃതപ്രാതിപദികം വിഭക്തിയോടുകൂടാതെയായാൽ ഭാഷാപ്രതീതിയാണ്. അധികം ഉണ്ടാവുന്നതെന്നും അതുകൊണ്ട് വിഭക്തിപ്രത്യയത്തോടുകൂടിയ സംസ്കൃതമേ സംസ്കൃതമായുള്ളൂ എന്നും 'ലീലാതിലകം' എന്ന പ്രാചീനഗ്രന്ഥം സപ്രമാണം സിലാന്തിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ സിലാന്തത്തെയാണ് സരിച്ച പ്രാചീനഗ്രന്ഥങ്ങളും സുലഭങ്ങളാണു്.

“പാലോടു തുല്യരചി മൗലിയിലുല്പസിക്കും
ബാലേന്ദുമന്ദമുദലസ്സീതവെൺനിലാവു്
കോലുന്ന പൂർണ്ണകരുണാകലദാഷ്ടി വാചാ-
മൂലം തെളിഞ്ഞു മമ ചേതസി തോന്നവേണം.”

ഈ ശ്ലോകത്തിലെ പദപ്രയോഗങ്ങൾ പരിശോധിച്ചു നോക്കുന്നതായാൽ പ്രാചീനമണിപ്രവാളതത്ത്വം നല്ലതുപോലെ വെളിപ്പെടുന്നതാണു്. ‘പാലോടു തുല്യരചി’ ഇത്യാദി പദങ്ങൾ വിഭക്തിയില്ലാത്ത മലയാളപദങ്ങളായിട്ടോ വിഭക്ത്യന്തങ്ങളായ സകീർണ്ണസംസ്കൃതപദങ്ങളായിട്ടോ ഗണിക്കപ്പെടാവുന്നതുകൊണ്ടു് വിശേഷണവിശേഷ്യങ്ങൾക്കു് വിഭക്തിസാമ്യം ഐച്ഛികമാണെന്നും ഭാഷാസംസ്കൃതപദങ്ങളെ ചേർത്തു കോർത്തു സമാസി കാമെന്നും മണിക്കും പ്രവാളത്തിനും സമാസത്തിൽ സ്ഥാനനിയമമില്ലെന്നും ഭാഷയിൽ അലക്സമാസവും വ്യധികരണബഹുവ്രീഹിയും സ്വീകരിക്കാവുന്നതാണെന്നും ദ്യോതിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. ‘തെളിഞ്ഞു തോന്നവേണം’ എന്നതു് പശുമലയാളം, ‘മമ ചേതസി’ എന്നതു് വിഭ

കുതൃന്തസംസ്കൃതം. “ഭദ്രേ ചരടിന്മേൽ കോത്തിരിക്കുന്ന
മാണിക്യവും പവിഴവും ഒരു മാതിരി നിറത്തോടുകൂടിയ
താകകൊണ്ടു ചേർതിരിച്ചറിയുന്നതല്ല.” പാമനോഷ്ടു
ടി രസിക്കാവുന്ന വിധത്തിൽ തെളിവുള്ള ഭാഷാപദങ്ങ
ളോടു സൂക്ഷ്മമാരങ്ങായ സംസ്കൃതപദങ്ങളെ യോജിപ്പിക്ക
ുന്നതായാൽ സംസ്കൃതം മുഴച്ചുനീല്ക്കുന്നതുമല്ല. “മാണിക്യ
ത്തിനും മുത്തിനുമൊക്കട്ടെ, പ്രവാളത്തിനും നീലത്തിനുമൊ
ക്കട്ടെ, യോഗംകൊണ്ടു ഈ ഭംഗി വരുന്നതല്ല.” ഭാഷാസം
സ്കൃതപദങ്ങൾക്കു സ്വരമുച്ചേർച്ചയാ നിറപ്പരോ പാരാ
തെവരുമ്പോഴാണ് ‘നെല്ലും മോരും ചേർത്തുപോലെ’
എന്നു വ്യവഹരിക്കുന്നതു്.

മുൻചിചരിച്ച ലക്ഷണങ്ങൾ പൂർത്തിയായിട്ടുള്ള മ
ണിപ്രവാളത്തെ ഉത്തമതേവ പ്രാചീനകോളിയന്മാർ
പരിഗണിച്ചുവന്നിരുന്നു. കാലാന്തരത്തിൽ എല്ലാറ്റി
നും പരിവർത്തനമുണ്ടാകുന്നതുപോലെ മണിപ്രവാളസം
ജ്ഞയും അത്ഭുതപരിണാമം വന്നുകൂടി; ലക്ഷണങ്ങളും
ശിഥിലങ്ങളായി. സംജ്ഞയുടെ സൂക്ഷ്മതത്തപം ഗതാനു
ഗതികതപംകൊണ്ടു് ആലോചനയ്ക്കു വിഷയമല്ലാതായി
ത്തീന്നുപോൾ ലക്ഷണങ്ങൾ മാഞ്ഞുതുടങ്ങുകയും ക്രമേ
ണ മണിപ്രവാളത്തിന്റെ വ്യവസ്ഥ കാര്യകയും ചെയ്തു.

ഉണ്ണുനീലീസന്ദേശത്തിൽ വിശേഷണവിശേഷ്യ
ങ്ങളായ മലയാളപദങ്ങൾക്കുതന്നെ വിഭക്തിപ്പെരുത്തം
വരുത്തിക്കാണുന്നുണ്ടു്.

“കണ്ടും വണ്ടിൻനിറമുടയനെക്കൈകനീടോടു തികൾ -
തുണ്ടും ചാത്തുംപാറെ വരമാതിന്നു മെയ്പാതിയോനെ

മണ്ണും മാനേച്ഛരണയരണൈകമ്പി വമ്പാക്കിയോനെ-
ക്കണ്ടേ പോവാൻ തരമവിടെ നീകണ്ടിയുർത്തമ്പിരാനെ.”

രാജരത്നാവലിയ്ക്കിൽ പലേടങ്ങളിലും മലയാളപ്ര
ത്യയവും സംസ്കൃതപ്രത്യയവും കൂട്ടിച്ചേർത്തു വിഭക്തിസാ
മ്യം സമ്പാദിച്ചിരിക്കുന്നു.

“ഭൂലീലാഭംഗികൊണ്ടു പുതുമയൊടയമേ
കാതവത്രാം തുലോം നാൾ
നാലാഴിക്കെട്ടു മൃഗം ധരണിയെ മുഴുവൻ
വാണുകൊണ്ടുണ്ടിരുന്നു.”

ഈ കൃതികളിൽ പ്രാചീനമണിപ്രവാളത്തെത്ത
ന്നെയാണു് ആവാദമൃഗം അവലംബിച്ചിട്ടുള്ളതു്. വി
ന്നിട്ടുള്ള കൃതികളിൽ, വിഭക്തിപ്പൊരുത്തവും മണിപ്ര
വാളസമാസവും ക്ഷയിച്ചുകാണുന്നുണ്ടെങ്കിലും, വിഭ
ക്ത്യന്യങ്ങളായ സംസ്കൃതപദങ്ങളുടെ പ്രയോഗം അപ്ര
മാണീകരിച്ചിട്ടില്ല. നാടോടിമലയാളപദങ്ങളെക്കൊ
ണ്ടു നാട്ടു രസിപ്പിക്കുവാൻ സന്നദ്ധനായി പൊതു ചെ
റുശ്ശേരിതന്നെ,

“കമലാകരപരിലാളിതകഴൽതന്നിണ കനിവോ-
ടമരവലിവിമലോടമ തൊഴുതീടിന സമയേ
വിവിധാഗമവചസാമവി പൊരുളാകിന ഭഗവാൻ
വിധൗശഖരനവഗമു ച മധുസൂദനസവിധേ”

എന്നു തുടങ്ങിയുള്ള പ്രയോഗങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ക
വിതയുടെ ഒഴുക്കിൽ കടത്തിവിട്ടിട്ടുണ്ടു്. ഗംഭീരാശ
യനായ തുഞ്ചത്തെഴുത്തച്ഛൻ,

“തവ സചിവനഹമിഹ തമാവിധനല്ലഹോ
ഭാസാസ്തി കോസലേന്ദ്രസു രാമസു ഞാൻ”

എന്നു ഗൈയാണീഭാസനാവാൻ അശേഷം സംശയിച്ചിട്ടില്ല. സരസ്വതിയുടെ കുലഗുരുവായ കുഞ്ചൻനമ്പ്യാർ തന്നെ, “പൂർണ്ണേ ഗഭേ.....മൂലകന്ദം മുകന്ദൻ” എന്നതു ‘മണിപ്രവാള’ത്തിൽ ചേർക്കുവാൻ മടിച്ചിട്ടില്ല. കണ്ണശ്ശപ്പണിക്കരുടെ പാരദേശികത്വവും ഉണ്ണായിവാരിയരുടെ ഉച്ഛ്വേദവും കഥകളിക്കാരുടെ പാരവശ്യവും ചെഞ്ചന്നി മഹൻനമ്പൂതിരി “ഗതിവിജിതമാമാവന്വേഴും കൊമ്പനാൻ” എന്നും അവലാതേന്തെ ആനയാക്കീട്ടുള്ളതും ഭാരതരാമായണതത്ത്വജിമകളിൽ ശുദ്ധകേരളപദങ്ങൾക്കു വരുത്തിട്ടുള്ള വിഭക്തിപ്പൊരുത്തവും മണിപ്രവാളസ്വരൂപനിർണ്ണയത്തിൽ സാധകമോ ബാധകമോ ആയിക്കരുതിട്ടുണ്ടാകാം.

മലയാളകൃതികളായി കേരളീയർ അഭിമാനിച്ചുവരുന്ന ഗ്രന്ഥചമ്പരം വഴിക്കുവഴി പരിശോധിച്ചുനോക്കുന്നതായാൽ ഭാഷയുടേതുപോലെ മണിപ്രവാളത്തിന്റെ രീതിക്കും ഏകദേശം വ്യവസ്ഥയില്ലാതെയാണു് കാണുന്നതു്. സർവ്വതാമുഖമായ ഒരു സമ്പ്രദായം സ്ഥിരപ്പെടുന്നതുവരെ ഗ്രന്ഥതാരതമ്യം നോക്കി മണിപ്രവാളരീതിയെ വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്തുവാനേ സൗകര്യമുള്ളൂ.

“പ്രതികൂലതാമുപഗതേ ഹി വിധൗ
വിമലതപമേതി ചതുസാധനതാ”

ഇത്യാദിയായി സംസ്കൃതത്തിൽ പലേടത്തും പ്രയാഗിച്ചുവരുന്ന വിഭക്തിശ്ലേഷങ്ങൾ വിഭക്തിപ്രത്യയം ഉപ

യോഗിക്കാതെ തജ്ജിമ ചെയ്യുന്നതിനും ആനയെ പിടിച്ച് അടുക്കിലാക്കുന്നതിനും ഉണ്ടാകുന്ന വൈഷമ്യത്തിൽ എന്തന്തരമാണുള്ളത്? വൈഷമ്യം കുറഞ്ഞ ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ തജ്ജിമഭാഷയിൽ മലയാളത്തിനു പ്രാധാന്യം കൊടുക്കാമെങ്കിലും, ശാകന്തളമൂലാത്മത്തിനു ധ്വാനിപരാതെ തജ്ജിമയ്ക്കു യോജിക്കുന്ന മണിപ്രവാളരീതിയിൽ പ്രാചീനതമുണ്ടെങ്കിൽ ആയത് അപരിചാര്യമെന്നു ഗണിച്ചുകൂടും.

സാധാരണനാടകങ്ങൾ എടുത്തു പെരുമാറുന്നതു പോലെ ശാകന്തളനാടകം എടുത്തു പെരുമാറുന്നതു മഹാസാഹസങ്ങളിലൊന്നായിരിക്കും. രസങ്ങളുടെ ആനഗുണവും, ആശയങ്ങളുടെ അനുസ്മൃതതവും, രചനയുടെ സൗകര്യവും, വ്യംഗ്യത്തിന്റെ മഹനീയതവും മുതലായ ഗുണങ്ങളുടെ വൈശിഷ്ട്യത്തിലുള്ള പ്രത്യയസ്വൈര്യം കൂടിക്കൂടുതുകൊണ്ടല്ല നാടകരംഭത്തിൽ ആത്മപ്രശംസയ്ക്കു് അവകാശമില്ലാതായിപ്പോകുന്നതെന്നു ശങ്കിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

വീരാദികളായ അംഗരസങ്ങളെ യഥാവസരം കമാവസ്തുവിൽ സമജമാകുംവണ്ണം സംഘടിപ്പിച്ചു് അംഗിയായ ശൃംഗാരാസവല്ലി പടർത്തിയിരിക്കുന്നതിന്റെ ഭംഗി സവിശേഷം പൂർത്തുതളിർത്ത ലതകളാൽ പ്രശാദിതമായ വസന്തത്തിന്റെ വൈഭവംപോലെ, വർണ്ണനയ്ക്കു കേവലം അവിഷയമാകുന്നു. 'എന്താ! കഥ ശരം തൊടുകിൽ'—ഇവിടെ വ്യഞ്ജിക്കുന്ന വിരരസം നായകന്റെ ഗുണവർണ്ണനാചരിയായി നായികാനുരാഗഭാ

ഗുതന്യയും നായകനു സംഗമസൗകര്യത്തെയും ഉണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടു് എപ്രകാരം അംഗീയായ ശൃംഗാരസന്തത പോഷിപ്പിക്കുന്നുവോ, അപ്രകാരംതന്നെ നാലാമങ്കത്തിലെ കരുണയും നായികയുടെ അശരണാവസ്ഥയെ പ്രബലീകരിച്ചുകൊണ്ടു് വിപ്രലംഭത്തിന്റെ തീവ്രതയെ പോഷിപ്പിക്കുന്നു. 'ചാലവേ വലിയ സിംഹിതനുടെ' ഇത്യാദി ഘട്ടങ്ങളിൽ സ്തംഭിക്കുന്ന വിസ്മയം കമരവിഷയകമായ പ്രേമത്തെയും കൗത്സുക്യത്തെയും അങ്കുരിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു് കലീനമായി കിടക്കുന്ന രതിക്കു വീണ്ടും ഉണർച്ചയുണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുന്നു. ഹാസ്യപ്രധാനനായ വിദ്വേഷകന്റെ വ്യാപാരം ഗുണകഥനാദികളെക്കൊണ്ടു് പൂർവ്വാഗത്തിന്നു പരിഭാഷയെന്നെയും അയാളുടെ യഥാശ്രുതഗ്രാഹിതപം സംഭോഗസൗകര്യത്തെയെന്നുപോലെ വിപ്രലംഭത്തിന്നൊരു കാരണാന്തരത്തെയും ജനിപ്പിക്കുന്നതിനാൽ ഹാസ്യവും ശൃംഗാരത്തിന്നു സഹായിയായി പരിണമിക്കുന്ന നായകന്റെ 'മാനോടൊത്തു ചളൻ' എന്ന കളിവചനം മാധവ്യൻ കാര്യമായിട്ടു വിശ്വസിച്ചില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ ശകുന്തളാസമാഗമത്തിൽ മൗനം അവലംബിക്കയില്ലായിരുന്നു. മാധവ്യന്റെ ഭൂതന്വധാവസരത്തിൽ ദ്യോതിക്കുന്ന ഭയാനകം രാജാവിന്റെ വീടുത്തെ ഉജ്ജ്വലിപ്പിച്ചു ദേവകാര്യം നടത്തുവാൻ ശക്തിയുണ്ടാക്കിത്തീർത്തു്, ശകുന്തളാസമാഗമത്തിന്നു വഴി കാണിച്ചുകൊണ്ടു് സംഭോഗശൃംഗാരത്തിന്നു പോഷകമായിത്തീരുന്നു. ബീഭത്സമൃത്തിയായ മുക്കുപൻ കൊണ്ടുവന്ന മോതിരമാണു് വിപ്രലംഭത്തെ ഉദ്ബോധിപ്പി

ക്കുന്നത്. ദ്വാസസ്സിന്റെ രചന കഥാവസ്തുവിന്റെ നായകവേദമാകുന്നു.

“പുററിന്നുൾപ്പാതിദേഹം മുഴുകിയൊരരവ-
 ചുട്ട പൂണുചുമായി-
 ചുറ്റിക്കെട്ടിപ്പിണഞ്ഞുള്ളൊരു പഴയ ലതാ-
 മണ്ഡലാനലകുണ്ഠ
 പററിത്തോളാൻ കൂട്ടിൻ കരുവികൾ കൂടി-
 കൊള്ളും ജടാജടമോടെ
 കുറിക്കൊപ്പം മുമ്പിറുൻ കുതിരവനെതിരാ-
 യങ്ങു നില്ക്കുന്ന ദിക്കിൽ.”

ഇവിടെ ദ്വോതിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന ശാന്തരസം നായകനു ഭക്തിയെയും കാശുപദിദിക്കുയെയും ഉത്പാദിപ്പിച്ചു കൊണ്ടു നായികാസമാഗമപരമാനന്ദത്തിനു മേതുഭൂതമായിത്തീരുന്നു.

ആരാമകത്തിലെ ‘സംഭോഗാവസരങ്ങളിൽ’ എന്ന പദം വായിക്കുമ്പോൾ ‘അത്യന്തം വേപമാനം’ എന്നതിന്റെ പ്രതിബിംബമാണെന്നും ഭംഗത്തിന്റെ നേരെ അന്നു തോന്നിയ ഹൃദയം ഹൃദയത്തിൽ ലീനമായി കിടന്നിരുന്നതു ശകുന്തളാസുന്ദരത്തോടുകൂടി വികാസത്തെ പ്രാപിച്ചതായി കവി വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നും കാക്കുന്നവരോട് ആശയങ്ങളുടെ അചിച്ഛിതഗതിയെപ്പറ്റി വിസ്തരിക്കുന്നത് അനാവശ്യമാകുന്നു. കാളിദാസന്റെ രചനാസൗകര്യം അതിരുകവിഞ്ഞുപോയാ എന്നുമാത്രമേ ശങ്കിക്കേണ്ടതുള്ളൂ. ലൗകികങ്ങളായ വൃംഗുങ്ങളെ പൂവാതാക്കുവാൻ ചർച്ചിതചർച്ചണം ചെയ്യുകഴി

ഞ്ഞിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു വ്യാഗൃത്തിന്റെ പരമകാഷ്ടയുടെ പദ്ധതി മൃണ്ടിക്കാണിക്കാനല്ലാതെ ഗത്യന്തരമൊന്നും കാണുന്നില്ല.

സൂത്രധാരൻ പേദശാസ്ത്രാദികളെ ധരിക്കുന്ന ജഗദീശ്വരൻ, 'നടതി വിശ്വകൃതം' എന്ന വ്യത്പത്തി കൊണ്ടു നടി പാർത്തി, * 'രഞ്ജയതി വിശ്വമാത്മനാ' എന്നർത്ഥത്തിൽ രാജാപ്രപഞ്ചത്തെ രഞ്ജിപ്പിക്കുന്ന പുരുഷൻ, രഥം മനനം, അശ്വങ്ങൾ ‡ ഇന്ദ്രിയങ്ങൾ, സൂതൻ ശരീരത്തെ പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്ന പ്രാണൻ, മൃഗം സംസാരഭിലാഷം, ചൈവാനസന്മാർ ജ്ഞാനോപദേഷ്ടാക്കൾ, കലപതി പരമഗുരു, ശകുന്തള പരമഹംസന്മാരാൽ ആദരിക്കപ്പെടുന്ന ആത്മചിദ്രൂപം, അനന്യയാപ്രിയംപദമാർ ശമദമാദിസാമഗ്രികൾ, വിദ്യയ്ക്കുൻ അഹങ്കാരം എന്നിങ്ങനെ നാടകപാത്രങ്ങളിലും, വിവാഹം ആത്മവിദ്യാലാഭം, വിസ്മയം വിഷയാഭിലാഷംകൊണ്ടു് അതിന്റെ അപരിസൃഷ്ടി, കശുപാശ്രത്തിൽപ്പെട്ടു ശകുന്തളാദർശനം സത്സംഗഭാരാ ആത്മചിദ്രൂപം പുനർല്ലാഭം എന്നിങ്ങനെ ഇതിവൃത്തത്തിലും ആധ്യാത്മികമായ താത്പര്യത്തെ അന്തർവിചിന്തിച്ചുകൊണ്ടു ലോകരംഗത്തിൽ നമ്മളെല്ലാവരും നടന്നുവരുന്ന തത്ത്വം ദൃശ്യമായ നാടകത്തിൽ മഹാകവി കാണിച്ചുതന്നു ലോകത്തെ അനുഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നതിൽ പുരുഷാത്മത്തിന്റെ പരമോത്കർഷവും പ്രതിഷ്ഠിതമായിരിക്കുന്നു.

* ആര്യേ എന്ന സംഖ്യയെക്കൊണ്ടു് ഈ അർത്ഥം ധ്വനിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. 'ആര്യം ദാക്ഷയണി' എന്നർത്ഥം. ‡ 'ഇന്ദ്രിയം ഹയനാഹുഃ' (കരോപനിഷത്തു്.)

കേരളഭാഷയുടെ ശ്രേയസ്സിൽ എനിക്കുണ്ടെന്നഭിമാനിക്കുന്ന ആവേശത്തിന്റെ ആധിക്യംനിമിത്തം സാഹിത്യലോകത്തിൽ കടന്നു വല്ല ഗോഷ്ടിയും ഞാൻ കാണിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതുകൊണ്ടുള്ള സങ്കോചത്തിനും എതിരായിട്ടു സത്സമാഗമംകൊണ്ടുള്ള ചാരിതാത്മ്യവും എനിക്കു സിദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ മഹാശയനായ കേരളകാളിദാസരുടെ കൃതിയിൽ കൈവെച്ചപ്പോഴുണ്ടായ സങ്കോചംപോലൊരു സങ്കോചവും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇഷ്ടത്തെ അനുസരിക്കുന്നതിലുള്ള ചാരിതാത്മ്യംപോലൊരു ചാരിതാത്മ്യവും ഇതിനുമുമ്പു ഞാൻ അനുഭവിച്ചിട്ടില്ല; മേലാൽ അനുഭവിക്കുന്നതുമല്ല. കേരളകവഗുരുവിന്റെ ഒരു കൃതിയെ അവതരിപ്പിക്കുക എന്ന സാഹസകൃത്യത്തിൽ പൂജ്യപാദനായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിയോഗശക്തിമാത്രമേ ശരണീകരണീയമായിട്ടുള്ളൂ.

(അവതാരിക—1087 മീഥുനം)

തിരപ്പാപ്പാട്

കൊച്ചിസാഹിത്യസാമാജിക*പണ്ഡിതവരേണ്യ
ന്മാരേ, നിങ്ങൾക്കു കരയേറെ വന്ദനം. ഞാൻ കവിതാ
മുന്തിയാണു്. പല യോഗത്തിലും ചേർന്നു പല വേഷവും
കെട്ടിട്ടുണ്ടു്. നിങ്ങൾ ഇഴയിടെ ഒരു യോഗം കൂടിട്ടുണ്ടെ
ന്നു കേട്ടു. അതിൽ എന്റെ തിരപ്പാപ്പാടായാൽക്കൊള്ളാ
മെന്നുണ്ടു്. വിദ്യജ്ജിഹ്വന്റെ വേഷമായിരിക്കും തത്
കാലം കെട്ടുന്നതു്. അതു കണ്ടിട്ടു നിങ്ങൾ ചിരിച്ചാലും
കുറഞ്ഞാലും വേണ്ടില്ല. ശുണിക്കിക്കുകമാത്രം അരുതു്.

അരുവയർമണിയാളാം മാമലൊപ്പതലാളെ-
ത്തിരുമടിയിലണച്ചിട്ടോമനിക്കും പൂരാരേ!
പുരുറ്റിതതമസ്സോമാന്തിശാന്തിക്കു മൃതാ-
ലൊരു മിഴിയടിയങ്കൽച്ചേർക്കുകിൽച്ചേതമുണ്ടോ?

മടിയിലണക്കുന്നതു് അത്ര ഭംഗിയാണെന്നുള്ള പ
ക്ഷമില്ല. 'മടിയിലിരുത്തി' എന്നു തോന്നാക്കുമല്ല. ഒഴ
ക്കമാത്രമേ ദീക്ഷിച്ചിട്ടുള്ളു. ആ ഒഴക്കത്തിൽ അത്ഥം ഒ
ലിച്ചുപോയാലും അസു.

* 60 കൊല്ലങ്ങൾക്കുമുമ്പ് തൃശ്ശിവപേരൂരിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ഒരു
സാഹിത്യസംഘമേ.

കുഞ്ജബാണമിപ്പു കാട്ടു കരോരി-
 കുഞ്ജരാകൃതി ധരിച്ചു ദശായാം
 മഞ്ജുഭാംഗി മലമാതിലുദിച്ചു-
 കുന്തിനുള്ള കുടവസ്ത്രീ സമാധാനം.

ദേവനാരോടു നേരമ്പോക്കുപായു നന്തു ഭക്തിക്കു
 വിടിച്ചതല്ലെങ്കിലും ശീലപാളിനും പെണ്മന്നിയും മേ
 ലോട്ടുപായിട്ടുണ്ടല്ലോ. ദോഷം വല്ലതുമുണ്ടെങ്കിൽ അപ
 രുടെ തലയ്ക്കിരിക്കട്ടെ.

മാടൻകൊടിമടവാദം,
 കാടും പടലും വിടിച്ചു മുടിയോൻ,
 ഉടു കിടപ്പാനൊരു വഴി-
 തടിവിടിയോ പേരു ചൊല്ലി മുറിച്ചിടിയോ?

ഇതു പശുവലയാളമായാൽ ഞാൻ ജയിച്ചു. അത്
 മുണ്ടെങ്കിലും, മനസ്സിലായേ കഴിയൂ എന്നു ഞാൻ കരു
 തിട്ടില്ല. (ചു) മാടൻകൊടിമടവാദം=ഗിരീന്ദ്രകന്യ.
 കാടും.....മുടിയോൻ=ജടാധരൻ. ഉടു=തത്തപം.
 തടിവിടി=പാദഭജനം. പേരു ചൊല്ലി മുറിച്ചി=നാ
 മോച്ചാരണം.

വായിക്കയാം തൊഴിലവരക്കിഹ സുന്ദരശ്ലോ-
 ണരയിട്ടലിച്ചതു തമാസി തദീയചിന്തം
 സ്ഥായിക്കു കോട്ടമിയലാതെ വരുന്നമട്ടി-
 ലായിക്കൊടുത്തു ബത ക്കു പെരുത്തു ഭോഷൻ.

ഇഹ=ശ്ലോകം ഉണ്ടാക്കിയ ദിക്കിൽ. അനപചം ഇവിടെ
 കഴിഞ്ഞു. ശേ=മേല്പാട്ടാണ്. *വായി, ഞായി, സ്ഥാ

യി, ലായി ഇതുകൊണ്ടു നാലു പദമായി. ഞായ്, ഇട്ടലി
ച്ച എന്നു പദമേറ്റം. പെരുത്തു —കാകാക്ഷിന്യായന
പെരുത്തുകൂറ, പെരുത്തുഭോഷൻ.*

കാത്തുട്ടിനാത്തകളുക്കത്തൊട്ടു വിപ്ര പറ്റാ
തീത്തൊരു പായസമതിനതിലജ്ജ നല്ലം
കോൽത്തേനെഴുംമൊഴി, സുരേശഗജേന്ദ്രയാണ!
ചീന്താത്തി തീത്തു പുലരാതഥ ഞ ശുഭമുണ്ടു.

സാരം—ഉണ്ടു. ചീന്താത്തിതീത്തു=പിശപ്പു മാറി. പു
ലരാൻ=പളരാൻ, അല്ലാതെ സുരസദിക്കാനല്ല.

ഏറ്റത്തിലേറു കര പാറി വളഞ്ഞുകുത്തി-
ട്ടാറിൽ തരത്തിലൊളിപ്പാടിന മത്സ്യന്മാരേ!
കൂറ്റത്തമാണ്ട കുരുപുംഗവനിഗ്രഹത്തി-
നേറുകാരമോടനടുത്തിതു ഭീമസേനൻ.

ഭീമസേനന്റെ പരാക്രമം പെണ്ണിന്റെ തലയിൽ പെ
ച്ചുകെട്ടിയതു കവിയുടെ കൈപ്പിഴയാണു്, അല്ലാതെ
മനഃപൂർവ്വമില്ല.

‘ചിതത്തൊടൊന്നുമിയിച്ചിട്ടു കുത്തി-
ച്ചതച്ച പച്ചപ്പുളിചാരവകുടേ!’
‘കുത്തും കോപേന പാപ്പാതൊട്ടു പടപൊരുതി-
ത്തട്ടിയിട്ടിട്ടു ചാടി-
ക്കത്തൊന്നെത്തു ന മത്തദിവിദവരഗത!’

(കുരു കരകണ്ട കവി)

* പെരുത്തു എന്നതു് രണ്ടു പദങ്ങളിലേയ്ക്കും ചേർക്കണം.

ഇവിടെ 'ചാരുവകത്രേ', 'ദേശഭവഗതേ!' എന്ന
 വടപ്രയോഗത്തിന്റെ സാരമുത്തറിൽ മുഖത്തിന്റെ പൂ
 ജിപ്പും കാട്ടത്തിന്റെ ത്രുടിപ്പും കളിച്ചുപോകേണ്ടതാണ്.

മരുമകനൊരു കൊച്ചുവെക്കനും
 മകളൊരു പെണ്ണുമെന്തൊതു വേല കാണാൻ
 കളിയിലൊരു മരം കരേറിരിക്കേ
 തടയിതിയടുത്തൊരവിട്ടു-ടട്ടടരേ!

പ്രാസവുമില്ല, വാസനയുമില്ല. രണ്ടില്ലായ് കൂട
 നോൾ കണ്ടാവണം. അതു ശ്ലോകം. ഉദാ—അരവു
 അരവു കൂടിയാൽ കിനരം.

ലീലാവേലാവലീപല്ലവമുദിച്ചിതാ-
 ലാവകുതുമാലാർദ്ര-
 ശ്രീലാസ്യത്തിനരമസ്യം പുതുമയിലവനി-
 തട്ടിലൊക്കെപ്പരസ്യം
 കാലാതാതിക്കിടാവീൻകടവയർ തടവു
 വാടുകൂടമ്പളോടും
 ചേലേ ചാഞ്ചല്യമാലാവിഗളിതമധുഃപാൽ
 ഫല്ലമായുല്പസിച്ചു.

പ്രാസം മാത്രമേ ദിക്കിച്ചിട്ടുള്ളൂ. അത്ഥം വേണമെ
 ന്ന വിചാരിച്ചിട്ടില്ല. മാറിധരിച്ചു കണ്ണിക്കുകയും വേ
 ണാം.

കയ്ത്താൻ പുഞ്ചിപ്പതിനായ് മുതിരുമളവമോ
 കോവലം താലവൃത്തം
 മുറും വീശിപ്പരക്കും ഇതചമനവരതൻ-
 ചുറ്റുമേറുമുജ്ജ്വലിക്കും,

സ്തിശാലോക്ത്തിൽനിന്നിട്ടധികകചിതമാം
നാണരാഗം സ്രവിക്കും
മെത്തും നീലഭൂവിട്ടിട്ടൊരു കുടിലത പെ-
ട്ടന്നു താഴേ പതിക്കും.

ഇതു പ്രണയകലഹത്തിലെ അവസ്ഥ വർണ്ണിച്ചിരിക്കു
യാണ്. ആ സ്ത്രീയെ ശീമയിൽ നിന്നു ദത്തെടുത്തിട്ടുള്ള
താകകൊണ്ടു ഭാഷാസാഹിത്യസത്തന്മാർക്കു് അത്ര പിടി
ക്കില്ലായിരിക്കാം. അതിനെ മലയാളവേഷം കെട്ടിപ്പൂ
ഈ വികാരങ്ങൾതന്നെ കൊടുത്താൽ വേണ്ടില്ലെന്നും വ
ന്നേക്കാം.

ചിത്തം രക്ഷാ മിഴി ചുവന്നധികം ചുളിച്ചു
തൻചില്ലിയാൽ മദനചാപമൊടിച്ചിട്ടന്നു.

മേരിയമ്മ മുഷിഞ്ഞാലോ മാതു അമ്മ മുഷിഞ്ഞാലോ അ
ധികം രസമെന്നു സാമാജികന്മാർതന്നെ തീർച്ചയാക്കട്ടെ.

പവനപൂരിതപോളകുണക്കു തീർ-
പ്പു പനയേ കവനത്തെയിട്ടച്ചു കോ-
പവനഭാവമടക്കിയൊതുക്കി വൻ-
പവനമേവനുമേകണമംബികേ.

വദന്തേഭം:—പവനപൂരിതപോള—കുണക്കു തീർപ്പു
വൻ—അയേ—കവനത്തെ—ഇളച്ചു—കോപവനഭാ
വം—അടക്കി—ഒതുക്കി—വമ്പ്—അവനം—ഏ പനം
—ഏകണം—അംബികേ.

കാലു മുറിഞ്ഞ വേദന സാധാരണ പവനകോപ
ത്തിനു കണ്ടുപരാമുള്ളതാണ്. എന്നാൽ നടുമുറിഞ്ഞ വേ

ഒന്നു വികൃതികളിൽ ഒന്നാണു്. അതു സാധാരണമല്ല. അതുകൂടി കണ്ടുതുടങ്ങിയാൽ അതു ചരമലക്ഷണമായി വിചാരിച്ചു വൈദ്യനെക്കൂടി അന്വേഷിക്കേണ്ടതില്ല. അതല്ല, വേറെ കുറച്ചു വല്ല സുഖക്കൂടും അധികമാകുന്നതായാൽ അറിയിച്ചാൽ മതി, അപ്പോൾ വന്നുകൊള്ളാം.

(മംഗളോദയം)

സമസൃഷ്ടികൾ

ജനങ്ങളുടെ ബുദ്ധിയുടെ അപകടം നോക്കൂ, ലോകത്തിൽ എത്രയോ ജാതി സൃഷ്ടികളുണ്ട്; പക്ഷി, മൃഗം, വൃക്ഷം, ലത, നദി, നീരദം, നാട്, കാട്, മല, മരുഭൂമി, കായല്, കടല് എന്നുവേണ്ടാ, 'സൃഷ്ടിക്കൂട്ടങ്ങളിലൊന്നു വയിതിലണയാത്തുള്ളത്' വേണ്ടുവോളം വാരിവിതറിട്ടുള്ളപ്പോൾ അസുഭാദികളായ മനുഷ്യർക്കുമാത്രം എന്താണുവോ വിശേഷം? ബ്രഹ്മാവു പടച്ചുവിടുന്നതൊക്കെ ആർക്കുവേണ്ടിയാണെന്നു മനുഷ്യകീടങ്ങൾ സംശയിച്ചിട്ടേ ഇല്ല. മനുഷ്യർക്കുവേണ്ടി, അപകട സുഖത്തിനുമാത്രം; എന്താണതിൽ ശങ്കിക്കാനുള്ളത്? ദുരക്കുഷിക്കു മോഹമുള്ളവർ കാടവെട്ടിത്തെളിച്ചോളൂ. പുഴ നികത്തിക്കോളൂ. പാൽ വേണോ പശുവിനെ കറക്കാൻ വിരോധമില്ല. പക്ഷേ കുട്ടിയെ തോല്പിച്ചുവേണം. നടക്കാൻ വയ്ക്കുകിൽ കഴുത വേണോ കഴുത, കുതിര വേണോ കുതിര. കരിവലിക്കാൻ കണ്ണിക്കേണ്ടോ, കന്നാലിയുണ്ട്; തീരകൊടുക്കണമെന്നുമില്ല. എല്ലു പുറത്തേയ്ക്കു പൊട്ടിപ്പൊങ്ങാതെ തോലു സൂക്ഷിച്ചുകൊള്ളും. പ്രാണനെമാത്രം അടച്ചുവിട്ടിട്ടാൽ മതി. വെറുതെയാണോ വായ അടച്ചുകെട്ടുന്ന

ത്ത്? ഏഴനിലമാളികയ്ക്കു മരത്തിനുവേണ്ടി ബുദ്ധിമുട്ടരു
 ത്ത്. കാട്ടു വെട്ടിത്തെളിക്കാമല്ലോ! പക്ഷികളോ മൃഗങ്ങ
 ലോ വല്ലതുമുണ്ടെങ്കിൽ എവിടെയെങ്കിലും പോയി ചാ
 വട്ടെ. ആരുമറിയാതെ കാട്ടിൽ കുളിച്ചിറിക്കാണെന്താ?
 മാംസത്തിനു രുചിയുള്ളവരൊക്കെ കാട്ടിലേയ്ക്കു കടക്കാം.
 സകലതും അവിടെ തയ്യാറുണ്ട്. ചെന്ന വിചരം വെ
 ടിപൊട്ടിച്ചറിവുകൊടുത്താൽ വേണ്ടതൊക്കെ ചാടിയോ
 ടി വന്നു കാല്പുൽ വീണുകൊള്ളും. മാൻപേടയുണ്ടെങ്കിൽ
 വിട്ടയയ്ക്കരുതേ! കണ്ടാലും നന്നു്, തിന്നാനും കൊള്ളാം,
 ഉപദ്രവമൊട്ടില്ലതാനും. ആനയാണെങ്കിൽ ചേനയുടെ
 മാതിരി വേണം. കുഴി കുത്തി മൂടണം. കൊള്ളരുതേ പ
 ണി? കാട്ടു മനുഷ്യരുടെ തോട്ടുമാ കലവറയോ എന്നു മ
 നസ്സിലാവുന്നില്ല. കാട്ടുകോൻ ചേടിയുള്ളവരോ തോ
 ക്കെടുത്തു ശീലമില്ലാത്തവരോ ഉണ്ടെങ്കിൽ അത്യാവശ്യ
 മൊക്കെ നാട്ടിലും ശേഖരിച്ചിട്ടുണ്ട്. പൂവൻകോഴിയുടെ
 പൂവു പൂജയ്ക്കു കൊള്ളിപ്പെട്ടിൽ തൊപ്പിക്കായിക്കോട്ടെ.
 വെട്ടിപ്പിന്നെഴുന്നേറ്റു 'കൊക്കരക്കോൽ' എന്നു പ്രാർത്ഥിച്ചു
 തുകൊണ്ടായില്ല, അരക്കോൽ നീളമെങ്കിലും കൊക്കിനു
 ണ്ടെങ്കിൽ ഒന്നു പൊരുതിക്കുളയാമെന്നായിരിക്കാം. അ
 തൊന്നും പഠിപ്പില്ല. താറാവിന്റെ കൊക്കിനു നീളം പോ
 രാഞ്ഞിട്ടാണോ? ചിറകു ഭംഗിക്കുമാത്രം ആയാൽ പോരാ,
 പാക്കാൻ ശീലം വേണം. ആടുകൾ തൊണ്ട ഇടറിക്കൊ
 ണ്ടു് 'ഇമ്പേ' എന്നു നിലവിളിക്കുന്നതിന്റെ അർത്ഥം
 ആരെങ്കിലും കാക്കുന്നുണ്ടോ? സമസ്യകളിൽ 'ഇച്ചും'
 വേണേ എന്നു പറയുവാൻ. അതു് 'ഇമ്പേയ്ക്കു' 'ഇ

ഉന്മേഷം എന്നു ചേർത്തു വിരമിക്കാൻ പഴയ ഭാഷ സംസാരിക്കാൻ യേശുത്തോടുകൂടി 'ഇപ്പോൾ' എന്നു പറഞ്ഞാൽ ഭേദമുണ്ടായെന്നു പക്ഷം ഇപ്പോൾ ഭേദിക്കാനാകുമോ എന്നു സംശയമുള്ളു. ചെമ്മരിയാടിനു പുറത്തു കമ്പിളിഭാരമൊക്കെ പുറത്തു പുറത്തു എന്നൊരു യേശുമാണ്. ആ അഭിമാനം വേണ്ട. മേൽ ക്ഷമ കഴിച്ചല്ലാതെ കഴിയിൽ കത്തിയെത്തില്ല. പ്രേമദീപത്തിനു പ്രത്യേകിച്ചൊരു പ്രത്യേകതയും കണ്ടുപിടിച്ചിരിക്കുന്നു. എലിവയം പലവട്ടമായിട്ടു കഴിച്ചാൽ മതി. ഇതുകൊണ്ടായിരിക്കാം കൊളംകോരികൾക്ക് എലിച്ചാരിത്ര പത്മമായത്.

'അഹിംസാ പരമാധർമ്മഃ' എന്നതു മുക്കുറും ചിലത്തിക്കഴിഞ്ഞാൽ കൂടാതെ നിവൃത്തിയില്ലെങ്കിൽ കുറച്ചു നേരം ജപിക്കാം. അമ്പി മനുഷ്യരുടെ സ്വാർത്ഥം! അവർക്കുള്ളൊരുമയോ! അല്ലയോ മൊളഞ്ഞാസനകസൃഷ്ടികളെ, ഈ വർത്തമാനമെങ്ങാനും ബ്രഹ്മാവിനോടു കേട്ടാൽ അന്നു കഴിഞ്ഞു നിങ്ങളുടെ കഥ. കുറെ കൂർത്ത മുഖവും വാലും വെച്ചു നാലുകാലിന്മേൽ നടക്കുകയെ പിന്നെത്തരമുള്ളു. കരഞ്ഞാരിൽനിന്നാണ് മനുഷ്യരുണ്ടായെന്നു പറയുന്നവർ മനുഷ്യർ കരഞ്ഞാലാവുന്നതു കാണാറുണ്ട്. കുറമാണോ മനുഷ്യർ ശ്വാസം വലിക്കുമ്പോൾ കൂടി കാലക്ഷാശി വന്നിരുന്നു 'കത്തിച്ചു കത്തിച്ചു' എന്നു പറയുന്നതു? എങ്ങനെയാണ് ഇങ്ങനെയുള്ളവരുടെ നേരെ വെറുക്കാതിരിക്കുക?

മനുഷ്യമെപ്പോലെ സുഖവും ദുഃഖവും കോപവും സ്നേഹവും മറ്റുള്ള ജീവികൾക്കുമുണ്ട്. ഇവരെയും പഠിപ്പി

മുണ്ടോ? ഓ, അതുമുണ്ട്. ആന ഭാഷ പഠിക്കുന്നതും തൃപ്പുതിക്കാട്ടു സമ്മാനം തൃപ്പിയാടാൽ തല കണ്ടുക്കുന്നതും കാക്കാലന്മാർ പാമ്പിനെ ആടിക്കുന്നതും തല്ലിപ്പിരിച്ചിട്ടായിരിക്കാം. കാക്ക വിണ്ഡം കൊത്താൻ വരുന്നതു തല്ലിശ്ശീലിപ്പിച്ചിട്ടോ കൈ കൊട്ടുന്ന രീതി കേട്ടു പഠിച്ചിട്ടോ?

ഏട്ടുകാലൻ വല വീശി ഭക്ഷണം സമ്പാദിക്കുന്നതു് ആരെങ്കിലും മനസ്സിലാക്കി നോക്കിട്ടുണ്ടോ? ആദ്യം തന്നെ ഇച്ച, കൊതു മുതലായ ചെറുപ്രാണികൾ ധാരാളം സഞ്ചരിക്കുന്ന ദിക്കു നോക്കി തിരഞ്ഞെടുക്കും. അവിടെ വട്ടത്തിലോ നീളത്തിലോ ഏക്കോണിച്ചോ, സൗകര്യംപോലെ, വല തൂപ്പി വീശിത്തുടങ്ങും. ആളുകൾ വല്ലവരും നോക്കി നില്ക്കുന്നുണ്ടെന്നു സംശയം തോന്നിയാൽ മതി, പണി നിറുത്തി കളിച്ചുകഴിഞ്ഞു. അവകാശം രജിസ്റ്റർ ചെയ്തവൻ നിവൃത്തിയില്ലാത്തതായിരിക്കണം, ഇത്ര സൂക്ഷിക്കുന്നതു്. പക്ഷേ സൂക്ഷ്മദൃഷ്ടിക്കാരനായതുകൊണ്ടു് എല്ലായ്പ്പോഴും കണ്ടുവെന്നുവരില്ല. ആതരം നോക്കിയാണു് മനുഷ്യർ നെയ്ത്തിന്റെ സൂത്രം കൈക്കലാക്കിയതു്. എന്നാൽ അവർ നല്ല ബുദ്ധി തോന്നി, പറന്നു നടക്കുന്ന കൂട്ടരിൽ ഇച്ച തൊട്ടുള്ള കീഴ്ജാതികളെ മനുഷ്യർ ഭക്ഷിക്കയില്ലെന്നു കരാറു ചെയ്തു. കൊതുക്കളെ കരാറിൽനിന്നു ഒഴിവാക്കാമായിരുന്നുവെന്നു് ഇപ്പോൾ തോന്നിത്തുടങ്ങിട്ടുണ്ടു്. ഇനി വിചാരിച്ചിട്ടു ഫലമില്ലല്ലോ.

ഓ, പറഞ്ഞു പറഞ്ഞു വഴി തെറ്റിപ്പോയി. ഒരു ദിവസം ഞാൻ രോട്ടത്തിൽ ഇറങ്ങി നടക്കുമ്പോൾ എ

നോക്കൂ മൃകിനേൽ തടഞ്ഞു—നോക്കിയപ്പോൾ എ
ട്ടുകാലന്റെ വലയാണ്. അവന്റെ പണി മുഴുവനായി
ട്ടില്ല. രണ്ടാമത്ത് ഒരു വലകൂടി അടുത്ത മുകളിൽത്തന്നെ
വീശുകയാണ്—പണിയുടെ തിരക്കുകൊണ്ട് എന്നെ
ക്കണ്ടതേ ഇല്ല. തുപ്പിത്തുപ്പി എറങ്ങി വന്നു നൂലും ഒരു
കൊമ്പിനേൽ ഉറപ്പിക്കും. ഏതു മാറ്റത്തിലൂടെയാണ്
തുപ്പുന്നതെന്നു ഞാൻ കണ്ടിട്ടില്ലേ! അതിനേലൂടെത്ത
ന്നെ മേലോട്ടു കയറും. എന്നിട്ട് കാവർസിയർമാരെപ്പോ
ലെ അങ്ങോട്ടോടും, ഇങ്ങോട്ടോടും, നൂലു കെട്ടും, അള
വെടുക്കും, കന്നു വട്ടത്തിലാടും, എന്നതിനു പറയുന്നു, പ
റഞ്ഞ നിമിഷംകൊണ്ട് പണി തീർത്തു. ഈ അംശംകൊ
ണ്ട് കാവർസിയർമാരെപ്പോലെയല്ലേ! ഇങ്ങനെ വേല
വേഗത്തിൽ കറുക്കി വട്ടം വീശിട്ടുള്ള വലയുടെ നടുക്കു
വന്നിരിപ്പായി. അവിടെമാത്രം ഇടതുത്തു നെയ്തിട്ടുണ്ട്.
അങ്ങനെ ഇരിക്കുമ്പോൾ ഒരു പൊന്നിച്ചു—സാമാന്യം
വലുതാണ്—‘എന്നെപ്പോലെ ആരാണുള്ളത്’ എന്ന
നാട്യത്തിൽ ‘ഇം’ എന്നു മുളിക്കൊണ്ട് ഒരു ചില്ല
ക്കൊമ്പിനേൽ വന്നിരുന്നു. മുഖം മിനുക്കി ചിറകുകളി
ലെ പൊടി തട്ടി ഇംകാരംത്താടുകൂടി അവിടെ നിന്നു
യന്നപ്പോൾ രോമംപോലെയുള്ള കാലുകൾ വലയിൽ
കുട്ടിപ്പിടിച്ചു. കിടന്നു വിടച്ചു തുടങ്ങി. അന്നാണ് അ
വനു സൂക്ഷ്മദൃഷ്ടിയുണ്ടെന്നു ഞാൻ തീർച്ചയാക്കിയത്. അ
ങ്ങനെ നോക്കിനോക്കി ഒരു നൂലിനേൽ അധികം കന്നം
തുങ്ങുന്നുണ്ടെന്നു തോന്നി. ആ നേരെ വലുടിച്ചു. അടു
ത്തു ചെന്നപ്പോൾ കുറെ അധികം വലുതാണെന്നു കണ്ടു

വിന്നോക്കം മാറി. എങ്കിലും ഉപേക്ഷിച്ചില്ല. കിടന്നു വിടയുന്ന പൊന്നിച്ചയെ വളരെ അടുത്തു ചെല്ലാതെ തന്നെ നുലുകൊണ്ടു വരിഞ്ഞുകെട്ടി അനങ്ങു പാൻ വയ്ക്കാതെയാക്കി. 'പൊന്നായാലും ചെള്ളിയായാലും ഞാൻ കൂസുമോ' എന്നു കണ്ണുരുട്ടി മിഴിച്ചുകൊണ്ടു പഴയ സ്ഥാനത്തുതന്നെ വന്നിരുന്നു. ഇതു വാസനയോ വിശേഷബുദ്ധിയോ എന്തെങ്കിലുമാകട്ടെ. മനുഷ്യരുടെ വാസനയെക്കാൾ ഭേദമാണു്, നിശ്ചയംതന്നെ.

ഈ കൂട്ടരിൽ 'മണ്ണാൻ' തുടങ്ങി ഏഴു ജാതിക്കാരണു്. ഇതിൽ ഒരു ജാതി ക്ഷേത്രഗണിതത്തിൽ വിരതനാണു്. ശാസ്ത്രപ്രകാരം കോണം കള്ളിയുമൊപ്പിച്ചുല്ലാതെ വല വീശില്ല. പിന്നെയൊന്നിനു് അയഞ്ഞു ക്രിമമില്ലാത്ത വല വീശുവാൻ വശമുള്ളു. മൂന്നാമതൊന്നു പട്ടുറുലോടിച്ചിട്ടുള്ള പഴുതുകളിലുതാമസിക്കുള്ളു. അവനൊരു സുഖിയുനാണു്. നാലാംപരിഷ്ക്കൃത കിളിവാതലുകളിലേ വല വീശിക്കൂട്ടു. പഞ്ചമൻ പുരകളിൽ പാറിയിരുന്നു പാറകളെ തെക്കിക്കൊന്നു കാലക്ഷേപം കഴിക്കണം. ആറാം വല വീശുവാൻ അധികാരമില്ല. ആറാമൻ നായാട്ടുകാരനാണു്. പുല്ലിലും ചുള്ളിക്കാടുകളിലും നടന്നു് ഉപജീവനം കഴിച്ചുകൂട്ടും. ഏഴാമന്റെ ചാട്ടം വിശേഷമാണു്. കണ്ണു തെറ്റിയാൽ കാണില്ല. ഇവനാണു് മണ്ണാൻ.

സപ്തചർണ്ണങ്ങളിൽ ത്രിചർണ്ണങ്ങളുടെ സങ്കരമാണു് ഉദാമുചി എന്ന പ്രസിദ്ധമായിട്ടുള്ളവൻ. വിദൂപിതാമഹപ്രപിതാമഹന്മാരുടെ നടപ്പുദാഹംകൊണ്ടു

വരുന്ന 'ജാതി സങ്കര'മല്ല! ചുമപ്പതൊട്ടേഴു നിറങ്ങളുള്ളതിൽ മൂന്നു നിറങ്ങളുടെ കലർച്ചമാത്രമാണ്. (ചിറകുകൂടാതെ രണ്ടു കാലിന്മേൽ നടക്കുന്ന വകയെപ്പറ്റി പറയുമ്പോൾ വർണ്ണസങ്കരത്തിനു മറ്റൊരു അർത്ഥം ധരിച്ചാലും വിരോധമില്ല.) ചുവന്നും പച്ചപ്പുമുള്ള രോമക്കുപ്പായത്തിൽ ഇറങ്ങിപ്പോകാതെ ഇവനെ ഞാൻ കണ്ടിട്ടില്ല. ഹൈക്കോടതി വിധി കൂടാതെതന്നെ ഇവനെ സ്വജാതികളെ തുക്കിക്കൊല്ലുവാൻ അധികാരമുണ്ടത്രേ. വലിയ പപ്പടത്തോളം വലുപ്പമുള്ളതിനെ ഞാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. കടയോളം വേഗമെന്നു കൂടെയുണ്ടെന്നാണ് അഹസ്സനന്യമിയുടെ പക്ഷം. വിഷത്തിന്റെ കാര്യം തീർച്ചതന്നെ. ആളെ കൊല്ലുവാനൊക്കെ മതി.

“ഉഷ്ണതകൊണ്ടു വരട്ടിച്ചുമച്ചങ്ങു
 ഗ്രീഷ്മമായുള്ളോരു കാലം വന്നു.
 താപംകൊണ്ടെല്ലാതും വേവുറുകാവില്ലും
 വാപികൾ തീരത്തുമായ്ത്തുടങ്ങി.”

ആളുകളുടെ ബഹളത്തിൽനിന്നൊഴിഞ്ഞു ഒരു പേരാലിന്റെ തണലിൽ ചെന്നു ഞാനും കാലുനീട്ടി. ആ സ്ഥലം കണ്ടു വർണ്ണിക്കാൻ നോക്കട്ടെ. രണ്ടു മൂന്നു പഴയ ആലും, ചോട്ടിലൊക്കെ ആനയുടെ മുതുകെല്ല്പോലെ പൊന്തി നില്ക്കുന്ന ചേർ. ചേരകൊണ്ടുതന്നെ കൊമ്പുകൾ കൊണ്ടു തൂണു. പ്രായംചെന്നു കൊമ്പുകളിലൊക്കെ കീശയിലടച്ചു തണലും. അടുത്തൊരു പൊട്ടക്കുളം, അല്പം ദൂരെ ഇടിഞ്ഞുപൊളിഞ്ഞ മതിൽ. അതിന്റെയുള്ളിൽ ജീർണ്ണംവന്നുപോയൊരമ്പലം. കാരമാണോ തവസവി

കുറു ആലിൻ പുഴയിൽ ചെന്നിരിക്കുന്നത്. അരയാലി
 നെക്കാൾ വേരായിട്ടു പ്രാധാന്യംകിട്ടുവാൻ കാരണം
 എന്താണോ? ഞാൻ അന്നു വടവരശയനൻ
 മാത്രമല്ല ആയുക്കു. പേരുകൊണ്ടൊരു തലയിണയും സ
 ന്യാദിച്ചു. ഞാൻ അവിടെ ചെന്നുകൂടിയത് ഒരു വിദ്വാ
 നു പിടിച്ചില്ല. അടുത്തു വന്ന് എഴുത്താണിവാൽ വളച്ചു
 തല പൊന്തിച്ചു നോക്കി. എന്തെങ്കണ്ടല്ലോ മുഖമൊ
 ക്കെത്തുടുത്തു. അതൊരു പച്ചിലയോടായിരുന്നു. എനി
 ക്കു കല്ലുപലിച്ചെറിയുചാനല്ല അപ്പോൾ തോന്നിയത്,
 അനന്താതെ കിടക്കുവാനാണ്. അപരനും രസിച്ചില്ല.
 മുഖം വീഴ്ത്തിച്ചുകൊണ്ടു പോയി. മുഖം വീഴ്ത്തിക്കാത്ത സമ
 യം ചുരുങ്ങും. വല്ല ദിക്കിലും കളിച്ചുനിന്നു ശകാരിക്കുന്നു
 ഞരോയിരിക്കാം, ആയിക്കോട്ടെ. ഞാൻ കാരണമെന്തു ക
 ണ്ടു. അങ്ങനെയിരിക്കുമ്പോൾ ഒരുണ്ണാറുണ്ണൻ കൂട്ടുകാര
 നെ പറിച്ചു എന്താണു തട്ടിക്കൊണ്ടു പോന്നു. വൃദ്ധമാ
 രമായി. ഞെടുപയംകൂടി മരഞ്ഞടിയുടെ ചുറ്റും കാടി
 തുടങ്ങി. കള്ളൻ ഉപായത്തിൽ കളിച്ചുമാറി ഒരു വേ
 റിന്റെ മറവിലിരുന്നു എന്താ രണ്ടു കൈകൊണ്ടും മുറു
 കെപ്പിടിച്ചു തെരുതെരു തിന്നുന്നതു ഞാൻ കണ്ടു. മ
 രോവൻ ഇളിഭ്യനായിട്ടിരുന്നു 'മേര, മേര' എന്നു പറ
 ണ്ണു ചേലിട്ടു തല്ലിത്തുടങ്ങി. അതുകൊണ്ടു കാര്യമായോ?
 കള്ളൻ കിട്ടിയതു വയറിലാക്കിക്കഴിഞ്ഞു.

ചില അത്യാന്തികൾ ആലിന്റെ ഇല കൊണ്ടുപി
 ടിച്ചു നക്കുന്നതു കാണാറുണ്ട്. ഇപ്പോഴല്ലേ കാര്യം മന
 സ്സിലായുള്ളൂ. ഇലയുടെ നടുത്തമ്പിനടുത്തു് ഒരുമാതിരി

വാലു കിട്ടും. അത് അപകൃതമാണ്. അവർ പശുവിൻ വാലാവശ്യമേയില്ല. മഞ്ഞക്കിട്ടി, തത്ത, കാക്ക, കുയിൽ മുതലായ പല കൂട്ടരും എന്റെ തലയ്ക്കുമീതെ തന്നെ ഇരുന്നു തമ്മിൽത്തല്ലുന്നുണ്ട്, തിന്നുന്നുണ്ട്, പാടുന്നുണ്ട്—പരമാനന്ദം തന്നെ. ചിലരുടെ പ്രണയകലഹം കാണാനാണ് ബഹുരൂപം. കാക്കയും കുയിലും തമ്മിൽ കണ്ടാൽ കണ്ടാമണ്ടിയായി. കാക്കയ്ക്കു കാച്ചുനരം തണലത്തിരുന്നാൽ കൊള്ളാമെന്നുണ്ട്. കുയിലിന്റെ ഞെട്ടുകൊണ്ടിട്ട് കരു വെ പരവുമില്ല. ഇതു കണ്ടു, മറ്റൊരാളായതുകൂടി ആത്തുതുടങ്ങി. കാക്ക മുഷിഞ്ഞു 'കാകാ' എന്നു കാപ്പിച്ചു തുപ്പിക്കൊണ്ടു പറന്നുപോയി. കാട്ടക്കണ്ണിട്ടു ചെരിഞ്ഞുനോക്കി ചാടിച്ചാടിവന്നു എന്റെ വപ്പടം കബളിച്ചുകൊണ്ടുപോകുമ്പോൾ എനിക്കു ശുശ്രൂഷമാറുണ്ട്. ഏകിലും ആ സാധുവിന്റെ പേരിൽ അന്നെനിക്കു ദയയാണ് തോന്നിയത്.

അന്തിമനരത്തു 'മന്ദസമീരണൻ ഉന്മേഷംവൃണ്ടോരു നെമ്മേനിപ്പുവിലെ നന്മണമെങ്ങും പരത്തി' മന്ദിരം തോറും സഞ്ചരിച്ചുതുടങ്ങിയപ്പോൾ ആലിന്റെ കൊമ്പുകളിൽ കക്കു വാലുകൾ ഞാനുതുങ്ങിക്കിടന്നു, വൃദ്ധനാരെപ്പോലെ, കലപല എന്നു പറഞ്ഞു ചവച്ചുതുപ്പുവാൻ തുടങ്ങി. എന്റെ തലയും വായയും അവരുടെ കോളാമ്പിയാക്കുവാൻ മടിച്ചിട്ടു ഞാനും പോന്നു.

“ജീവനദാതാ നീയിതി

ഭാവം ലോകത്തിലുള്ളവക്കാർക്കും;

ജീവനഹന്താവായി-

ദേവം ചമയുന്നതെന്തി, നയ്യോ, നി?”

മനുഷ്യർക്കുമാത്രമേ ഈ വിചാരമുള്ളൂ. എത്ര ജീവികൾ കത്തുകൂടി മേഘത്തിനോടു നന്ദിപറയുന്നുണ്ട്.

“കേതകുപ്പുവിലെ നന്മണംകൊണ്ടെങ്ങും
കേശിച്ചു പാമ്പരെ വെല്ലും കാലം,
കാർമുകിലായൊരു നീലപ്പടംകൊണ്ടു
തുമകലൻ വിതാനിച്ചെങ്ങും,
ആകുമിയന്ന വലാകകളാകിന
പൂക്കല മേളത്തിൽത്തൂക്കിച്ചെമ്മേ,
ശോഭകലനോരു തുമിന്നലായുള്ള
ദീപങ്ങളെങ്ങും കൊളുത്തി മേന്മേൽ,
വാഴിടിയായൊരു ഭേരിയുമെങ്ങുമേ
പാരം മുഴങ്ങിച്ചു വന്നു പിന്നെ.”

ഇയ്യോമ്പാറം, ഞാഞ്ഞൂട്ടി, തവള മുതലായ ജന്തുക്കളെ ഇളക്കിപ്പറപ്പിടിവിടുന്ന വർഷാകാലത്തെ ആരാണു് ആദരിക്കാത്തതു്? എന്തെല്ലാം നേരമ്പോക്കുകൾക്കു് അപ്പോൾ വകയുണ്ടു്? ഇതൊന്നും കണ്ടുസിക്കാതെ മനുഷ്യർ അഹംഭാവംകൊണ്ടും സ്വാത്മംകൊണ്ടും കാലംകഴിക്കുന്നുവല്ലോ; കഷ്ടംതന്നെ.

(മസികരഞ്ജിനി)

ഒരു വനസങ്കേതം

ആകാശം മുട്ടിനില്ക്കുന്ന കാട്ടുമരങ്ങളുടെ കൊമ്പുകളും ചില്ലുകളും വലവീശിയപ്പോലെ കൂടിപ്പിണഞ്ഞു മേൽഭാഗം മുഴുവനും ഇലകളെക്കൊണ്ടു മൂടി മേഞ്ഞിരിക്കുന്നതിനാൽ നാട്ടുവെളിച്ചംകൂടി ആ കടുംകാട്ടിൽ കടക്കുന്നില്ല. നിത്യപരിചയമില്ലാത്ത പക്ഷ് എടുത്ത കാൽ ഉഴന്നുവാൻ ധൈര്യമുറയ്ക്കാത്ത ഇരുട്ടറയിൽ വീല്ലാളിമുമ്പനായ ആ ചെറുപ്പക്കാരൻ കുലച്ചു വീല്പും തൊടുത്ത അമ്പുമായി കണ്ണടച്ചു സഞ്ചരിക്കുവാൻ യാതൊരു കൂസലും കാണാനില്ല. അങ്ങനെ കുറെദൂരം പോയപ്പോൾ വൃക്ഷക്കൂട്ടത്തിൽനിന്നു പുറത്തു കടന്നു് ഒരു മലയുടെ ചെരുവിൽ ചെന്നുചേർന്നു. അവിടം ആളെക്കരത്തിൽ നില്ക്കുന്ന പുല്ലുക്കൊണ്ടു തിങ്ങിനിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അതിന്നിടയിൽ മൃഗങ്ങൾ സഞ്ചരിച്ചു പുല്ലുകൾ ചവിട്ടിയമൺകിടക്കുന്ന ചാൺപഴിനോക്കി വളഞ്ഞും പിരിഞ്ഞും നടന്നു മൈതാനംപോലെ പച്ചപിടിച്ചു വരുന്നകിടക്കുന്ന മലത്തണ്ടിൻമുകളിൽ ചെന്നുകയറി. ആ തണ്ടിന്റെ അറ്റത്തുള്ള കൂമ്പന്റെ നിറുകയിൽ എത്തിച്ചേർന്നപ്പോൾ, അവിടെ അടിച്ചുതുളച്ചിട്ടുള്ള കുളിർത്ത കാറ്റോറുകൊണ്ടു

കറച്ചുനേരം നിന്നു്, ആകാശത്തെയ്യൊന്നു നോക്കി. ഏകദേശം അഞ്ചുനാഴിക രാവെണിയിരിക്കുന്നു. പരിഭ്രമിച്ച ശരം തൂണിയിൽ തിരുകി കുലവില്ല കഴുത്തിലൂടെ പൂണിട്ടു് ആ കൂമ്പൻമുടിയുടെ മുൻപാത്തു്, വരയാടിനുചാലും കാൽ വഴുതാവുന്ന കുത്തിറക്കത്തിൽ, കമിഴ്ന്നുകിടന്നു കൈകാലുകൾ ഉറപ്പിച്ചുനി വിടിച്ചുവിടിച്ചു നിരങ്ങിയിറങ്ങിത്തുടങ്ങി.

പത്തുനൂറു വില്ലാട കീഴ്പ്പോട്ടു ചെന്നപ്പോൾ ഏഴുനേരം തിരിഞ്ഞു നിന്നു. അവിടമുതൽ ഭ്രമിച്ചാട സമ്പ്രദായമൊക്കെ മാറി; ഇറക്കിന്റെ കുഞ്ഞൊക്കെ തീർന്ന കുമത്തിലായി. പല്ലരപ്പു്, കുറിക്കാട്ടു്, മാക്കുട്ടം, വള്ളിക്കുടിലുകൾ, ഉത്തുപ്പിന്റെ ആകൃതിയിൽ വളന്നു വരുന്ന തിക്കിത്തിരക്കുന്ന മുട്ടമ്പട്ടിലുകളുടെ സങ്കേതസ്ഥാനം, ഇന്ത്യൻ, അമ, ചുരുൾ മുതലായ തൂണവൃക്ഷങ്ങൾ നിറഞ്ഞ മണൽപ്രദേശം—ഇങ്ങനെ ഒന്നൊടൊന്നു തൊട്ടുകൂടിക്കലൻ്റെ ആ മലയിറമ്പു പുഴയിറമ്പിൽ ചെന്നുചേരുന്നു. ഗുഡസഞ്ചാരം ചെയ്യുന്ന നമ്മുടെ യുവാവു് ഈ ഘട്ടങ്ങളെല്ലാം കടന്നു പുഴവക്കത്തെത്തി.

ഇക്കരെയുള്ളതുപോലെതന്നെ പുഴയുടെ അക്കരെയും നീണ്ടുകിടക്കുന്ന മലത്തണ്ടു് ഒരു കൊടുമുടിയിലാണു് ചെന്നുകൂടുന്നതു്. തണ്ടുകളുടെ അറ്റത്തു മാഞ്ഞാണു മുടികളെന്നു പറഞ്ഞുവന്നിരുന്ന ഈ കൊടുമുടികൾ—താരങ്ങൾ മുടിയിൽ അണിഞ്ഞു ബ്രഹ്മാണുചക്രവർത്തിയുടെ കോട്ടയ്ക്കുള്ള ഗോപുരങ്ങൾ എന്നുപോലെ, ഏതു പ്രകാരത്തിലുള്ള ആകൃമണങ്ങളെയും തട്ടക്കുവാൻ ഒരുങ്ങി

കൊണ്ടു നികന്നെഴുന്ന തള്ളിനില്ക്കുന്നു. ഇരുപുറത്തുമുള്ള പൂർവ്വതനിരകൾ ആ ഗോപുരപാദാന്തരികൽനിന്നു് ഇടത്തോട്ടു വളഞ്ഞുപോകുന്നതിനാൽ വില്ലാളി നില്ക്കുന്ന സ്ഥലത്തു നിന്നു നോക്കിയാൽ കടകപ്രാന്തങ്ങളിൽ പരന്നിരിക്കുന്ന കാടുകളുടെ അന്തരാളത്തിൽ ഇരുളടഞ്ഞ ഒരു തുറവല്ലാതെ അതിനപ്പുറമൊന്നും ഭ്രഷ്ടിയിൽപ്പെട്ടിരുന്നില്ല. ചെങ്കാളിമലകളെന്ന പ്രസിദ്ധപ്പെട്ട ഈ പൂർവ്വതനിരകളുടെ മധ്യതടത്തിലൂടെ ഒഴുകുന്ന ചെങ്കാളിപ്പുഴ മാന്താണുമുടികളുടെ അടിവാരത്തിൽ അടുക്കുമ്പോൾ തടം വിരിഞ്ഞു്, മുഴച്ചു പാറയിൽ തട്ടിമാറിത്തു്, വിരിച്ചു പാറയിൽ പരന്നൊലിച്ചു്, അഞ്ഞൂറടി ആഴമുള്ള ഒരു ചെങ്കുത്തിൽ ചെന്നുചാടുന്നു.

ഈ വെള്ളച്ചാട്ടത്തിന്റെ മേൽഭാഗത്തു ജരച്ചു നരച്ച കൊമ്പുകളെക്കൊണ്ടു നിറഞ്ഞു പുഴയിലേയ്ക്കു ചാഞ്ഞു നില്ക്കുന്ന ഒരു കാട്ടുമരത്തിന്റെ ചുവട്ടിൽ പൊട്ടി മറിഞ്ഞു വീണുകിടക്കുന്ന ഒരു ചെരുമ്പാറപ്പാത്താണു് നമ്മുടെ വില്ലാളിചീരൻ വിശ്രമിക്കുന്നതു്. കലിവെള്ളം വന്നുവീണു ചുഴിഞ്ഞു ചുഴിഞ്ഞു കാലാന്തരംകൊണ്ടുണ്ടായിട്ടുള്ള കൂപങ്ങൾ ഈ പുഴവാരത്തിലുള്ള പാറകളുടെ ഇടയ്ക്കു് അങ്ങമിങ്ങും കിടപ്പുണ്ടു്. വരക്കുഴികൾ എന്നു പറഞ്ഞുപരന്ന ഇമ്മാതിരി കിണറുകളിൽ അത്യഗാധമായിട്ടുള്ള ഒന്നിന്റെ അടുത്താണു് ആ പുരുഷപുംഗവൻ ഇരിക്കുന്ന പാറ കിടക്കുന്നതു്. കിണറിന്റെ പുറമുള്ള പാറകളുടെ വിടവുകളിലൂടെ കലിക്കുന്ന പുഴവെള്ളം കുണ്ടിൽ വന്നുചീഴുന്നതുമാത്രം കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന വി

ല്ലാളി ആ വെള്ളം എടുത്തു, അടവുകളിൽ നടക്കുന്ന സമയം ദോഷത്തിൽ പറ്റിപ്പിടിച്ചു തുടങ്ങിക്കിടക്കുന്ന പഴുക്കും കലിക്കുന്ന ചോരയും കഴുകിക്കളവാൻ തുടങ്ങി.

ആ സമയത്തു, കൂരിരുട്ടത്തു, അതിഭയങ്കരമായ കാട്ടുപ്രദേശത്തു, വെള്ളച്ചാട്ടത്തിന്റെ ഇരമ്പലല്ലാതെ മറ്റൊരു ശബ്ദവും കേൾക്കാത്ത ഒരു ദിക്കിൽ ഈ വില്ലാളിവിരൻ എപരെത്തേടിയാണോ വന്നതു്, അവർ, ആ സമയത്തു, മുന്തറടിതാഴത്തു, എഴുന്നിലമാളികയുടെ ഭിത്തിപോലെ നില്ക്കുന്ന കുത്തുപാറയ്ക്കു നെറ്റിപ്പട്ടം കെട്ടിയ കൂട്ടത്തിൽ പരന്നു കൂമ്പാളപോലെ വിരിഞ്ഞു കത്തിച്ചാടുന്ന ജലപ്രവാഹമാകുന്ന യവനികയുടെ ഉള്ളിൽ മറഞ്ഞുകിടക്കുന്ന ഒരു ഗുമായിൽ ഇരുന്നു വിമരിക്കുകയായിരുന്നു.

ഇരുമ്പുകിടൻപോലെ ഉറച്ചു മുഴച്ച മാംസപേശികളോടും കരികുട്ടപോലെ കുറുത്തിരുണ്ട ദോഷത്തോടും കൈപ്പലകവരെ മിടഞ്ഞു തൂക്കിയിരിക്കുന്ന ചെഞ്ചിടാഭാരത്തോടും ചെറുനെറ്റിയും തുറകണ്ണും പതിമൂക്കും കനത്ത ചുണ്ടും പലകുപ്പല്ലും കൂർത്ത മുഖവുമായി കരിയിലമാലകളെക്കൊണ്ടു് അരയും മറച്ചു് ഇറച്ചിയും കിഴങ്ങും ചുട്ടുതിന്നുകൊണ്ടു തീയിന്റെ ചുറ്റും കൂടിയിരിക്കുന്ന കൂടിന്മാരാകുന്നു, കാവുതിക്കുടുവയുടെ കൂട്ടുകാരായ പന്ത്രണ്ടലികൾ. കുറച്ചുകലെ മറുളളവരിൽനിന്നു വിശേഷവിധിയായി പുലിനഖമോതിരം കഴുത്തിലിട്ടു തണുപ്പിന്റെ കണ്ണികൾ കോർത്തു കാതിൽ തൂക്കി പന്നിത്തോറയും മുളളന്റെ മുളളും മയിൽപീലിയും ഇടകല

ത്തിച്ചേർത്തു തൊടുത്ത മാലകൊണ്ടു നെററിപ്പട്ടവും കെട്ടി ചാരുവടിപോലെയുള്ള പാറ ചാരി തിനയും തിന്നത്തേനും കുടിച്ചു കാൽനീട്ടി ഇരിക്കുന്ന ദീർഘകായനാകുന്നു കാവുതിക്കടുവയെന്നു പറക്കെ പേരു കേട്ട കാവുതിക്കുണ്ണൻ. ഇവർ മാവിലെന്നും മകതെന്നും കാട്ടാളരെന്നും പറഞ്ഞുവരുന്ന കാടരും വേടരുമാകുന്നു. കാവുതിക്കുണ്ണൻ ചാരിയിരിക്കുന്ന പാറയുടെ പിന്നിലായിട്ടാണ് മുകളിലിരിക്കുന്ന വില്ലാളിയുടെ മുമ്പിലുള്ള വരക്കുഴി വന്നു തുറക്കുന്നതും അതിലൂടെ വരുന്ന വെള്ളം കലിച്ചുപോകുന്നതും. ആ വെള്ളം കുറച്ചു കൈയിൽ കോരിയെടുത്തു കൂട്ടരിൽ ഒരാളുടെ മുമ്പത്തെറിഞ്ഞുകൊണ്ടു്,

“എടാ കടിമാടാ, നോക്കു്, ചീനക്കോടൻ കടുവയുടെ അകത്തോളെ മറന്നുട്ടോ? ¹ഉഴുപ്പു് അപ്പിടി തിന്നുട്ടോ? ²ഇച്ചിരി വച്ചുടല്ലടാ! തേനടോലം ഇഞ്ഞുടുത്തുട്ടു്,” എന്നു കാവുതിക്കുണ്ണൻ കല്പിക്കുന്നതു കേട്ടു് കടിമാടൻ ചീനക്കോടന്റെ താടിക്കു വിടിച്ചു കുലുക്കിക്കൊണ്ടു്,

“കാന്റെ ³എകിറു നോക്കു്, കാന്റെ അമ്മിട്ടം നോക്കു്. കാൻ ⁴ഉഴുപ്പന്നു തിന്നുട്ടോടാ? എന്തുടാ എകിറിച്ചിരിക്കുന്നേ? അണ്ണൻ ⁵വാവിട്ടതു കേട്ടുടാ?

1 അകത്തോൾ	= ഒരൂ
2 ഉഴുപ്പു്	= മരംനം
3 ഇച്ചിരി	= ഇത്തിരി
4 എകിറു്	= പല്ലു്
5 അമ്മിട്ടം	= മുണ്ടു്
6 ഉഴുപ്പന്നി	= പോക്കു്
7 വാവിട്ടതു്	= കല്പിച്ചതു്

ഉപ്പുള്ളി 1 മുപ്പാട്ടിക്ക് 2 അകത്തഴിവച്ചു മേച്ചാരം തി
നന്തടാ?" എന്നു ചോദിച്ചപ്പോൾ

“എക്കച്ചാലടാ. അക്കച്ചെ പിടിച്ചുട്ടു, അപ്പേ
ലെ ഇട്ടുട്ടടാ, അക്കീലെ ചുട്ടുട്ടടാ, അച്ചിരി ഇച്ചിരി,
അകട്ട വികട്ട മേം,” എന്നു പൂവമ്പിക്കൊണ്ടു കടിമാ
ടനെ കാലുകൊണ്ടൊരു ചവിട്ടു കൊടുത്തു. കൂട്ടരെ ഇങ്ങ
നെ കളിപ്പിച്ചു. അതു കണ്ട കാടരുടെ മൂപ്പൻ ചിരിച്ചു
കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ,

“കാടും മേടും തേടിനേടും—തിന

തേനോലും തുതയിലാക്കി,

ചാഞ്ചാടി താനാഞ്ഞെന്തിന—ധിത്തെ

ചാടിത്തോടി വാടാ വേടാ!”

എന്നു കഴലിലൂടെ വീയ ചയ്യയും കുർണ്ണപുടങ്ങളിൽ പ
കരുന്നതുപോലെ അതിമധുരമായ ഒരു ഗാനം വരക്കി
ണറീന്റെ ഉള്ളിലൂടെ കേട്ടുതുടങ്ങി.

“അച്ചോ! എന്തു ചേതം! കയ്യർ വന്തട്ടടാ.
തിനത്തുതെടുത്തുട്ടു, വരത്തേനെടുത്തുട്ടു.”

“മണ്ണിനടയോരെനെണ്ണം—മന്നർ

വെണ്ണിറാകുന്നതുമെണ്ണി,

വിണ്ണിനടയോരെ നണ്ണി—തിണ്ണം

കണ്ണിലുണ്ണി, കാടി വാടാ!”

1 മുപ്പാട്ടി	= യജമാനത്തി
2 അകത്തഴി	= ക്ഷണസംധാനം
3 മേച്ചാരം	= എല്ലാദിനം
4 അക്കച്ച	= കക്കം
5 അപ്പ	= വെള്ളം
6 അക്കി	= നീ

“എക്കൂട്ടാ 1800, കടുവാക്കാ 800! മാട, കോട, മണിയ, തിഞ്ഞെ, നീർമുച്ചാലം ഏറുട്ടാ?” എന്നു വേടക്കു മൃഗവും എഴുന്നേറ്റു.

‘കയ്യരിൽ-ഈ കയ്യരിൽ-കണ്ണമിണക്കി-വെക്കം
കൈയും മെയ്യും വടിവാക്കി,
ആടിപ്പാടിക്കൂട്ടോടും—കൂടി
ചാടിയോടി വാടാ വേട!—വെക്കം
ചാടിയോടി വാടാ വേടാ!’

കാവുതിക്കടുവയുടെ ചുറ്റും പന്ത്രണ്ടലികളും വന്നു നിരന്നു എല്ലാവരും ഒത്തു്,

‘ലാലാല-ലാലാല-ലാലാല-ലാലാ
ലാലാലാല-ലാലാലാല-ലാലാലാല-ലാ’

എന്നു് ആടിപ്പാടിക്കൊണ്ടു് തേനും തിനയും കായ്ക്കും കനികളും കുങ്ങേളിലാക്കി തോളത്തു തൂക്കി, കത്തിയും വടിയുമായി, ഗുഹയിൽനിന്നു പുറത്തിറങ്ങി ഓരണി നിരന്നു വെള്ളച്ചാട്ടത്തിന്റെ ചിന്നിലുള്ള വരമ്പത്തു് മലയോരത്തിൽ ചെന്നുകയറി. പല്ലവി പാടുന്നതു കേട്ടു വില്ലാളി കത്തുപാറയുടെ വക്കത്തു വന്നു കീഴ്പോട്ടു നോക്കിക്കൊണ്ടു കുറച്ചുനേരം നിന്നപ്പോഴേയ്ക്കും വേടനും കൂട്ടരും പാറയുടെ മുക്കുപാറി മലയിറമ്പിലൂടെ തെരുതെരെ വരയാടുകളെപ്പോലെ നാലു കാലും കുത്തി കയറി വരുന്നതു കണ്ടു. ചേടനും വില്ലനും കൂടിക്കണ്ടു് എന്തൊക്കെയോ പറഞ്ഞു്, എല്ലാവരും കൂടി അചിടെനിന്നു ചാടിയോടിപ്പോയി.

(ഭൂതമായർ)

സാഹിത്യകൗതുകം

“ഏകോഭ്യുന്നളിനാത്തതസ്തു പുളിനാ-

ദപലീകതശ്ചാപരഃ

തേ ഏവ പ്രഥിതാഃ കവീന്ദ്രശിവ-

സ്തേഭ്യോ നമസ്തമ്ഹേ.”

പ്രശാന്തഗംഭീരമായ മൗനമഹാശക്തിയോഗം കൊണ്ടു തുന്ദുമായ ഒരു മഹാകാവ്യത്തെ പുരാണകവി നിർമ്മിച്ചു “സർവ്വം ജാനാതി; സർവ്വം വർണ്ണയതി; സർവ്വം സർവ്വതോ ഗച്ഛതി” എന്നു കവനശബ്ദത്തെ സാത്മകമാക്കി പേരു കൂടാതെ പെരുമ പുലർത്തി പരമപദാത്മകമായ പരമാനന്ദത്തിൽ ലയിച്ചു, അനിർവ്വചനീയമായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുഭവൈകദേശമായ കാവ്യരസത്തെ അനുസ്മരിച്ച ബ്രഹ്മാക്ഷരത്തിൽ ആദികവി ഒരു മഹാകാവ്യം വിരചിച്ചു പ്രാവഞ്ചികപുരാവ്യാനത്തോടു കൂടി വേദവിത്തുകളിൽ സമർപ്പിച്ചു. ധ്യാനമഹാമുനി പരമ്പരയാ സിദ്ധിച്ച പദ്മജന്റെ ആധ്യാത്മികകാവ്യത്തെ ലോകാനുഗ്രഹത്തിനായി വിശകലനം ചെയ്

യ്ക്കും, വ്യാവഹാരികസംഭവങ്ങളെക്കൊണ്ടു വിശദീകരിച്ചും, നിഗൂഢസാരങ്ങളെ അനുഭവഗോചരമാക്കി. വാല്മീകീമഹർഷിയാകട്ടെ, കേവലലൗകികരീതിയെ ആസ്പദമാക്കി വാക്യനിർമ്മാണം ചെയ്തും, പൈഷയികാസാന്ദ്രതിയിൽത്തന്നെ ചതുർപ്പുരുഷന്റെയും സാധിക്കുവാനുള്ള വഴികാട്ടിത്തന്നു. അതുകൊണ്ടുതന്നെ പിന്നീടുണ്ടായ ലൗകികകാവ്യകാരന്മാരുടെ പിതൃസ്ഥാനവും അദ്ദേഹത്തിനു ലഭിച്ചു. കുറുമല്ല, നളിനപ്പുളിനവല്ലികജാതനാരായ അപൂർവ്വപൂർവ്വകവികൾ കവീന്ദ്രകലശലപട്ടത്തിനു ശാശ്വതാചകാശികളായിത്തീർന്നു.

പുരാണകവിയുടെ പ്രഥമശിഷ്യനായ 'നാനാമുഖ' കവിയുടെ പ്രപഞ്ചകാവ്യത്തിലുള്ളതിൽ കവിഞ്ഞ ഒരു കാവ്യരസം അനുഭവിക്കേണമെങ്കിൽ മഹത്തുക്കളിൽ മഹിയാനം അണക്കളിൽ അണിയാനും അനുശാസിതാവും അനന്തരൂപനും സർവാധാരഭൂതനും സർവ്വപ്രകാശകനുമായ ആ വിരാട് കവിയുടെ നാദാത്മകമായ ഏകാക്ഷരകാവ്യത്തിൽ ലയിക്കേതെന്നു വേണം. പ്രകൃതിയുടെ യോഗനാളത്തിലാണ് ആ കാവ്യധ്വനി അനുരണനം ചെയ്യുന്നത്. മൃഗപ്രകൃതിയുടെ വികൃതിയാണ് അതിനെ വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നത്. അതിന്റെ പ്രസ്താവപിസ്താവമാണ് കവികളുടെ ഹൃദയശംഖങ്ങളിൽ പൂടപൂഴങ്ങുന്നത്. ഹൃദയപത്മങ്ങളെ വികാസോല്പന്നത്തുക്കളാക്കുന്നത് അതിന്റെ ഭവ്യദിവ്യപ്രകാശമാണ്. സകല്പശക്തിയെ ഉത്തേജിപ്പിക്കുന്നതും അതുതന്നെയാകുന്നു. ഗായകന്റെ കണ്ഠനാളത്തിൽ നദിക്കുന്നതും ചിത്രകാര

ന്റെ തുലികയിൽ തുളുന്നതും കലകളിൽ കളിയാടുന്നതും ആ ദിവ്യകാവ്യധ്വനിയുടെ പ്രകാരവികാരഭേദങ്ങളാണ്. ആനന്ദകന്ദവും അതുതന്നെയാകുന്നു. വീണാവേണമൃദംഗപടഹധ്വാനങ്ങളും ആ ധ്വനിയുടെ പ്രതിധ്വനികളല്ലാതെ മറ്റൊന്നുമല്ല.

“ന ചലസി ന വദസ്യദാരബുദ്ധേ!

ക്ഷിതിധര, ചിന്തയസേ മഹാന്തമത്ഥം

അവി ബത ഹസ്യഭവനനസ്രിം

വ്യയമിവ കാമയസേ സ്തനൈർവ്വിധത്തും”

എന്ന ശ്രീകൃഷ്ണപ്രണയിനികളുടെ പ്രലാപത്തിൽ പങ്കുകൊള്ളത്തക്കവണ്ണം പ്രകൃതിഭേദിയെപ്പോലും പ്രലോഭിപ്പിച്ച ആ കോടക്കാർവർണ്ണന്റെ കാടക്കുഴൽവിളി ആ ദിവ്യകാവ്യതത്ത്വത്തിന്റെ മഹിമയെ പുകഴ്ത്തുകയല്ലാതെ മറ്റൊന്നുമല്ല ചെയ്യുന്നത്. പുരണകവിയുടെ സ്ഥൂലശരീരത്തിൽ അന്തർഭൂതമായ യോഗനാളമാകുന്നു കണ്ണന്റെ കരകമലത്തിൽ കാണുന്ന മുരളി. നിതാന്തശാന്തമധുരമായ ആ മുരളിയുടെ നാദമാണ് കവിയുടെ ഹൃദയം. കവിയുടെ പ്രാണൻ, കവിയുടെ ജീവൻ, കവിശരീരം കേവലവേണമാത്രം. ഉപാധി നശിച്ചാലും ഉപാദേയം നശിക്കുന്നതല്ല; കാവുകാരൻ നശിച്ചാലും കാവ്യസാരം നശിക്കുകയില്ല. സരസകാവ്യസമ്പത്തിലാണ് കവി എന്നും ജീവിച്ചിരിക്കുന്നത്. അല്ലാതെ നിസ്സാരവും നശപരവുമായ ശരീരോപാധിയിലല്ല. അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണു കവിയെ ആത്മാരാമനെന്നും ജീവനുക്തനെന്നും നിത്യാനന്ദാനുഭൂതിയിൽ സുഖിക്കുന്നവനെന്നും നാദബ്രഹ്മത്തിൽ ലയിച്ചുവെന്നും വ്യവഹരിക്കുന്നത്?

ഈ ഒരു തത്ത്വചിന്താകീർത്തനം 'സാഹിത്യകുതുകം'കാരൻ 'കാടക്കുഴലിൽ' ഒന്നാമതായി ഉത്തുവാൻ തുടങ്ങിയതു് ഉചിതംതന്നെ. ആ മുരളീഗാനം കവിക്കോകിലത്തിന്റെ കളക്ടജിതമായി പരിണമിക്കുന്നതാകുന്ന 'കയിൽ.' ഇതു് 'കാടക്കുഴലി'ന്റെ അനുപല്ലവമാണെന്നതന്നെ പറയാം.

“ജീവിതപ്പോരിൽ തോറു
തോറുള്ളം കീറികീറി-
മേവിടും സമോദര-
നാമിലാക്കാനും, പക്ഷേ,
ആനന്ദഗാനം ചെയ്യാൻ
ശക്തമായേക്കാമെന്റെ
ഗാനം; ഞാനതിക്കുറ്റ-
പക്ഷിയായിരുന്നോട്ടേ.”

എന്നു വിനയാചരനായ കവി യഥാശക്തി പരോപകാരത്തിനൊരുങ്ങി ആത്മാർപ്പണമായി കോകിലമാകുന്ന ഉപാധിയിൽ കാടക്കുഴലിനോടു ശ്രുതിചേർന്നു് ആ പത്തിച്ചു പട്ടെന്നു. 'തല്ലയം'തന്നെയാണു് 'തപസ്സം' എന്നും സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

'അനന്തമഹിമാവേതു'ന്ന സ്രഷ്ടിവർഗ്ഗത്തിൽ വ്യാപിച്ചു കിടക്കുന്ന ഈശ്വരചൈതന്യത്തെ ആരായുന്ന കവി അബലാജനത്തെ ആധാരമാക്കി ഭാരതീയദാമ്പത്യദർശനത്തെയും ധർമ്മനിഷ്ഠയുടെ പരമകാഷ്ഠയെയും ത്യാഗശക്തിയുടെ കൗതുകാഷ്ഠയെയും ഉത്തമജീവിതമാതു

കയ്യെയും നിശ്ചലം വെളിച്ചവും യഥാവിധി സംഘടിപ്പിച്ചു വിചിത്രവർണ്ണങ്ങളിൽ കുറിച്ചു വാർണ്ണീഷ്' ഇട്ടു മിനുക്കിയ ഒരു നൂതനപടമാണ് ഈ ഖണ്ഡകാവ്യ ചിത്രശാലയിൽ കാണുന്ന 'സ്രീ'.

“യുദ്ധത്തിൽ ജയമാർന്നതില്ല; തരണി-

ത്തയ്യത്ര കാണിച്ചതാ-

മദ്ധ്യമന്തരിതൻസഹായമൊടുക്കൽ

സ്വപ്നത്തിലെത്തി ഭടൻ;

ഇലവ്യാതികുലൻ തല്ലുചകടി-

ത്തിൽ പതിപ്പു വധു-

ശുദ്ധപ്രേമസുഗന്ധിജീവിതസുഖം

നൈരാശ്യവാതാഹതം.”

ഈ ചരമപദ്യം പ്രസ്തുതചിത്രത്തിന്റെ പരിസരവിധാനവും പ്രകൃതവിഷയത്തിന്റെ പട്ടുകുറിപ്പുമായി പ്രശോഭിക്കുന്നു. അതു കവിയുടെ ഐകാഗ്ര്യനിഷ്ഠയുടെ ഒരു പ്രത്യക്ഷലക്ഷ്യവുമാകുന്നു.

“നിയതിതൻ മുട്ടനിമ്ലഹാസം” കണ്ടു പ്രസാദ സമുഖിയായ മുല്ലമലർ ചെങ്കൊടി കൺമിഴിച്ചു നോക്കിയപ്പോൾ ദിനമണിഭഗവാനെ പുരോഭാഗത്തു കണ്ടു സമുചിതമായ അതീഥിസത്കാരത്തിൽ ഉത്സുകയെങ്കിലും അല്പതയ്ക്കൽ അപശയായി ‘ഹിമകുണ്ഡ’ശുക്കൾ പൊഴിച്ചു സ്തുതിപ്പുളം പാമശുദ്ധഃ പ്രമസമ്പൂർണ്ണമായ തന്റെ കാൾ തുരക്കുന്ന ഒരു കൺകുളിരും കാഴ്ചയാണ് ‘പുഷ്പഗീതി.’

പേരാറിൻമണൽത്തിട്ടിൽ മറഞ്ഞു കിടക്കുന്ന
മാമാങ്കമയോത്സവമഹിമയെ പുനർജീവിപ്പിച്ചു സ്വരാ
ജ്യസ്തേഹദീപം കൊളുത്തിയും 'സത്യമേ സൗന്ദര്യം' എ
ന്നു ലോകോപദേശം ചെയ്തും,

‘അലസപവനലോല മുല്ല വെൺ-
മലർനിര തുകിയിരുന്നൊരത്തറ
ജലകണജഡമാക്കിയെൻതടാ-
വലയിതമാം ഫതമായ ലോചനം’

എന്നു പരേതനായ താതനെയോർത്തു വിലപിച്ചും,

‘വിലക്കിടന്നോ നീ മതി മതി ദഹിക്കുന്നു മനമെ,-
ന്നുലഞ്ഞീടും കൊമ്പാൽ സഹജ പരനോടോതുകിലേ
ജപലൽദുഃഖാവേശം കുറയുമതിനാലാത്തിവശഗൻ
പുലമ്പിപ്പോയ്’; നേരാം ജനകനു പദം നിത്യസുഖദം’
എന്നു സമാധാനിച്ചും കവി ‘സാഹിത്യകൗതുക’ത്തെ ന
യിക്കുന്നതു ‘പ്രേമഭിഷ്ഠി’യിൽ ചെല്ലുമ്പോൾ പുതിയൊ
രു രൂപകപ്രസ്ഥാനവും കൂടിയായി വികസിക്കുന്നു.

ഇപ്രകാരം ഈ ഖണ്ഡകൃതിയിൽ ഒരക്കിയിരിക്കു
ന്ന വിഷയങ്ങളുടെ വൈശിഷ്ട്യത്തേയും കല്പനാചാതുരി
യേയും ആശയമാധുരിയേയും പ്രകൃതാനുപ്രകൃതമായി
പ്രത്യേകമെടുത്തു ചർച്ചചെയ്യാനുള്ള കൗതുകകൃതിയെ
ഇതില്ലാത്ത പ്രവർത്തിപ്പാൻ അവകാശം നൽകുന്നത് അനു
ചിതമായിരിക്കും.

“കവിഃ കരോതി പദ്യാനി ലാഭയത്യുത്തമാ ജനഃ
തരഃ പ്രസൂത പുഷ്പാണി മരുഭാമതി സൗരഭം”

ഈ സജ്ജനകാര്യം ഇടകിട്ടുടുവാൻ വിശദിയെടുത്തു ഞാനെന്നു ചീശിയെന്നെയുള്ളു. പ്രഭോചനമാണല്ലോ ഹലശ്രുതിയുടെ പ്രയോജനം. അതുതന്നെയായിരിക്കാം അവതാരികയുടെ ആവശ്യവും.

(സാഹിത്യകൗതുകം നാലാഭാഗം—അവതാരിക)

ആത്മദമനം

മനുഷ്യചക്രത്തിൽ ലൗകികനാരായിട്ടുള്ളവർ പരോപദ്രവം ചെയ്യാതെകൂടും പരന്മാരിൽനിന്നും ഉപദ്രവം അനുഭവിക്കാതെകൂടും ഏകദേശമെങ്കിലും പരസമ്മതനെയും ലോകത്തിൽ കഴിഞ്ഞുകൂടണമെങ്കിൽ മൂന്നു പ്രധാനഗുണങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ആയവ പ്രാധാന്യക്രമേണ ആത്മദമനം, ആത്മാവബോധം, ആത്മബഹുമാതി എന്നിവയാകുന്നു. ഇവിടെ ആത്മബഹുമാതി എന്നതിന്നു ഭരണിമാനമെന്നോ അനാവശ്യമായ 'താൻപ്രമാണി'മെന്നോ അർത്ഥം തെറ്റിദ്ധരിച്ചു പോകരുത്. യാതൊരുവസ്ഥയിലും തന്റെ വിചരം, വാക്ക്, പ്രവൃത്തി എന്നിവയെ നീചമാർഗ്ഗത്തിലൂടെ സഞ്ചരിക്കുവാൻ അനുവദിക്കാതിരിക്കുന്നതിന്നു ചേണ്ട ശക്തിതന്നെയാണെന്നു വിശ്വാസംമൂലം അവനവനെ കുറിച്ചുണ്ടാകേണ്ട ബഹുമാനമെന്നാണ് മേല്പറഞ്ഞ പദത്തിന്റെ താത്പര്യം. ഈ ആത്മബഹുമാതിതന്നെയാണ് ഉത്കൃഷ്ടപദവിയിലേയ്ക്കു മാർഗ്ഗദർശിയായ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ മൂലവും. ആത്മബോധമെന്നെങ്കിലും സ്വസ്വഭാവത്തെക്കുറിച്ചുള്ള സൂക്ഷ്മതത്വജ്ഞാനംതന്നെ. അ

തായത്, അവനവനുള്ള ഗുണഭോഷങ്ങളെ അവനവനു തന്നെ വഴിപോലെ അറിയാറാകുക. ആത്മദമനമെന്നതു കാമക്രോധലോഭമോഹാദികളിൽനിന്നും അനായാസേന മനസ്സിനെ പിൻവലിക്കുവാനുള്ള ശക്തി. ഈ ഗുണരൂപത്തിൽ സർവ്വാതംകർഷണ വർത്തിക്കുന്ന ആത്മദമനമെന്ന ഗുണത്തെയാണ് പ്രകൃതമായിട്ടു സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്.

മദോന്മത്തനായിരിക്കുന്ന ഗജത്തിന് അങ്കുശമെന്നപോലെയും കതുക്കുവും വണക്കുമില്ലാത്ത കുതിരയ്ക്കു കടിഞ്ഞാണെന്നപോലെയും കോളിമ്പകപ്പെട്ടപ്പൂവുന്ന തോണിക്ക് കരിക്കുലും തെറ്റാത്ത അമരംപോലെയും രാഗഭേദാദി ചിത്തവൃത്തികൾക്കു പരമാധീനനായ മനുഷ്യക്ക് ആത്മദമനം കേവലമൊരു ഗുണമെന്നുമാത്രം പറഞ്ഞാൽപോരും; അതിന്റെ അഭാവം ഏറ്റവും ആവതംകരമെന്നതന്നെ പറയണം. മദംകൊണ്ടു ഗവ്വപ്പൂവായ കൊലകൊമ്പനെ കതുക്കിനിട്ടു പാൻ ആയുധമില്ലെന്നവനാൽ അന്യന്മാർക്കുണ്ടാകുന്ന കഷ്ടനഷ്ടങ്ങൾക്കു കൈയും കണക്കുമില്ലാത്തതാണ്. ഏറ്റവും ചൊടിയോടുകൂടിയ മേയ്യും പാഞ്ഞുനടക്കുന്ന കുതിര ഉപകരിക്കത്തക്കതാകേണമെങ്കിൽ അതിനെ വേണ്ടുവഴിക്കു കൊണ്ടുനടത്താവണം. ആയതിനു കടിഞ്ഞാണിന്റെ സഹായം കൂടാതെ സാധിക്കുന്നതുമല്ല. അനേകം ദുഃഖങ്ങളെക്കൊണ്ടു ദുസ്സരമായ മഹാർണ്ണവത്തിലൂടെ തോണിയെ ഉദ്ദിഷ്ടസ്ഥാനത്തേയ്ക്കു വഴിതിരിയ്ക്കണമെങ്കിൽ അമരത്തിന്റെ ബലംകൊണ്ടല്ലാതെ മറ്റൊന്നുകൊണ്ടും ഫലിക്ക

നതല്ല. അപ്രകാരംതന്നെ അവനവന്റെ മനോവൃത്തികളെ വഴിക്കുവഴി നിയമനം ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ടു സാമാന്യേന മൃണവിധത്തിലുള്ള പ്രയാജനമുണ്ടു്. അപാകതകൊണ്ടു് അന്യനു ശല്യമായിത്തീരാത്ത, തന്റെ ജീവകാലം പരോപകാരത്തിനായി ഭവിക്കുക, അസത്തുകൾ ചെയ്യുന്ന ഉപദ്രവത്തിൽനിന്നു രക്ഷപ്പെടുക—ഇപ്രകാരം ഗുണഭൂയിഷ്ഠമായ ആത്മദമനത്തിന്റെ ഫലമാകുന്ന ശക്തന്മാക്കും അശക്തന്മാക്കും ഒരുപോലെ ഭൂഷണമായ ക്ഷമാബലം.

ആദ്യംതന്നെ സിദ്ധിക്കുന്നതല്ലാതെ ക്ഷമാഗുണം ക്ഷണസാധ്യമായിട്ടുള്ളതല്ല. അല്പമാകട്ടെ അനല്പമാകട്ടെ, സകലസംഗതികളിലും ഒരുപോലെ ക്ഷമ ശീലിച്ചെങ്കിലും ഈ ഗുണം സ്വഭാവത്തോടുകൂടി ഇണങ്ങുകയുള്ളൂ. അറിഞ്ഞിട്ടും അറിയാതെകണ്ടും നിത്യവും ക്ഷമ ശീലിക്കുന്നവരാണ് മിക്ക ജനങ്ങളും. യുക്തിയും മനസ്സാക്ഷിയും ഒരുവിധം ചെയ്യേണമെന്നു നമ്മളോടുപദേശിക്കുമ്പോൾ മറ്റൊരു വിധത്തിലായെങ്കിലും മോഹം നമ്മളെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതു്. ദിനസമീപമാകാൻ നിവൃത്തിയില്ലാതെ അതതു ജോലികളെ നിവൃത്തിച്ചു പോരുന്നുണ്ടു്. നട്ടുവെച്ചിട്ടുള്ള പുട്ടുപഴുത്തു കിടക്കുന്ന പാടത്തുനിന്നു കിട്ടിയ പാൻ ഒരുവനും ആഗ്രഹമുണ്ടാവുന്നതല്ല. എന്നാൽ ഈപക ദണ്ഡങ്ങൾ അനുഭവിച്ചു് ഉപജീവനത്തിന്നു ചേണ്ടി അധ്വാനിക്കുന്നതും സഹനശ

കുതി ശീലിക്കുന്നതിൽ ഒരു വകഭേദമാണ്. അനേകം സംഗതികളിൽ എതിർപ്പാൻ ശക്തിയില്ലാത്തതിട്ട് അടങ്ങേണ്ടിവരുന്നുണ്ട്. അതും ക്ഷമാബലത്തിന്റെ വൈഭവംതന്നെയാണ്. എന്നാൽ അടക്കവും കയ്യടക്കവും അറിഞ്ഞു ശീലിച്ചെങ്കിലേ ആയവയ്ക്കു സൈപായും ദോഷവും മതിയാവുകയുള്ളൂ. അറിഞ്ഞു പ്രവർത്തിക്കുവാൻ അറിവുള്ളവർക്ക് സാധിക്കുകയുള്ളൂ. ഇതുതന്നെയാണ് വിദ്വാന്മാരുടെ ക്ഷമയ്ക്കും ദുഃശന്മാരുടെ ക്ഷമയ്ക്കും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം.

ആത്മദമനത്തിന്റെ ഉപാംഗങ്ങളായ വിനയവും വിവേകവും ദുഃശന്മാർക്കു ചില സമയങ്ങളിൽ ഉണ്ടായേക്കാമെങ്കിലും ആയവ അവരിൽ സ്ഥിരമായിട്ടു പ്രകാശിക്കുന്ന ഗുണങ്ങളല്ല. വിദ്വാന്മാർക്കു കേട്ടു വേണമെങ്കിൽ ആയവയ്ക്കു ഹാനിപരമായ സൂക്ഷിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതാണ്. മദ്യപാനികളാണെന്നു പൂർണ്ണബോധമുണ്ടെങ്കിലും അവരുടെ ശകാരപാശകൾ കേട്ടു പരിഭയിച്ചു മാനനഷ്ടത്തിനു കോടതികയറുന്നതും മലകളിളകിച്ചും മമാജനങ്ങൾക്കു ഇളക്കം തട്ടാത്തതും ഈ വിവേകരതിന്റെ പ്രകാശഭേദംകൊണ്ടുതന്നെയാണ്. അതു മേതുവായിട്ടു സകലഗുണങ്ങളുടേയും മേൽക്കാഴ്ചസ്ഥാനം വഹിക്കുന്ന ആത്മദമനത്തെ സകലജനങ്ങളും സദാസമയത്തും യഥാശക്തി ലഭിച്ചു പോഷിപ്പിക്കേണ്ടതാണെന്നു യുക്തിയും അനുഭവവും കരുപോലെ നമ്മെ ശാസിക്കുന്നതാണ്.

(മസീകരഞ്ജിനി)

ചിന്താതരംഗിണി

ആഴമുള്ള പുഴയുടെ അടിത്തട്ടിൽ ഒരു പ്രക്ഷോഭം—ക
രായേഗം; അതിൽനിന്നുയർന്നു ഒരു നെടുചീപ്പ്; അതിൽ
നിന്നു ചിചാരത്തിന്റെ 'തിര'പ്പാപ്പാട്, അതിനെ തുട
ന്നു ചിന്താനദിയിൽ ഉരുണ്ടുകൂടുന്ന കല്ലോലപാമ്പും; ത
ടം തട്ടിത്തകർത്തുകൊണ്ടുള്ള പ്രവാഹകലവി; തടസ്ഥങ്ങ
ളിൽ തട്ടിമാറിത്തു പുറംഗിത്തിരിഞ്ഞുള്ള ഗതി; നദീമുഖ
ത്തു തങ്ങിക്കൂടുന്ന നരയും പതയും; ആഴിയോടുള്ള സമാ
ഗമം; അപാരപാരാവാപ്പാപ്പിൽ ചെന്നുചേർന്നുള്ള വി
ശ്രാന്തി—വിഷയാഭോഗം, ക്ലേശാഭവം, അനുഭവവിര
ക്തി, ജിജ്ഞാസ, ചോധം, നിരവദം, ശാന്തി—ഇതാ
ണ് "ചിന്താതരംഗിണി." നോക്കുക,

“കഴിഞ്ഞൊരൻ ജീവിതമെങ്ങു?”

എന്ന് ഉള്ളുവെത്തു ചിന്തകൻ ദീർഘനിശ്വാസംകൊ
ള്ളുന്നു. താൻ എത്തിച്ചേർന്ന ദിക്കിൽനിന്നു മേൽപ്പഴനോ
ക്കിക്കാണുവാൻ ബലാത്കാരേണ പ്രേരിതനായി. അരി
യായതെ കടന്നുപോന്ന 'ജീവിതാധിപതി' പിൻതി
രിഞ്ഞൊന്നുനോക്കിയപ്പോൾ കല്ലും മുളയും വളവും പിരി
വുമല്ലാതെ കാലദിക്കുള്ളൊന്നും പതിഞ്ഞുകാണുന്നില്ല. പ

ശ്വാന്താപത്തിൽ പതിച്ച വിചാരവിമി സ്വയംകൃതാന-
തർത്തിലേയ്ക്കു തിരിഞ്ഞു. അവിടെക്കിടന്നു ചുറ്റിത്തിരി-
ഞ്ഞു പശംകെട്ട്,

“വിശ്രാന്തിഗേഹങ്ങളുമില്ല, കൂട്ട-

കാരം ചതിപ്പാൻ വഴി നോക്കി നില്പാൻ.”

എന്ന നിർവ്വേദത്തിലേയ്ക്കു കടന്നു. അവിടെനിന്നുകൊ-
ണ്ടു ഭക്തിമാഗ്ഗ്ത്തിലും സകാമകർമ്മങ്ങളിലും സ്മാന്താചാ-
രങ്ങളിലും മെല്ലെയെന്നു കണ്ണോടിച്ചു. അവിടങ്ങളിൽ
കരീടത്തും വിശ്രമത്തിനുള്ള സുഖസൗകര്യങ്ങൾ ക-
ണ്ടില്ല.

“പരന്നൊരംഭേദധി കുളത്തിലാക്കാൻ

ശ്രമിച്ചിടുന്നോരു പുരോഹിതന്മാർ

വിധിച്ചിടും സ്വാതന്ത്ര്യപരങ്ങളായ

മാഗ്ഗ്ങ്ങൾകൊണ്ടെന്നു ഫലം വരുന്ന!”

എന്നു വീണ്ടും കഴപ്പത്തിൽത്തന്നെ പെട്ടു. നിശ്വാസ-
ത്തിനു പൂർണ്ണവിരാമമിട്ടവാൻ ചെയ്തിടത്തോളം ശ്രമം
ഉച്ഛ്വാസത്തിനു് ആയാമം വലിപ്പിക്കുകമാത്രമായി പ-
രിണമിച്ചു. മര്യാദക്കാരിയായ സത്കീർത്തിക്കുപോലും
അപകീർത്തി കല്പിച്ചു കീർത്തി എന്ന പേരുകൂടി വെറു-
ത്തുപോയി.

“പണത്തിലതൃപ്തി വലക്കുമാത്രം

വിടതപമോ മൃഡജനത്തിൽമാത്രം

സത്കീർത്തിയിങ്കൽ കൊതിയോ, ജഗത്തി-

ലതൃന്നതന്മാരുടെ ദോഷമല്ലോ.”

ശരി; പേരു കേൾക്കുവാനുള്ള മോഹം മഹത്തുക്കളുടെ കഴിയാബാധകളിൽ ഒന്നാണു്—അവസാനംവരെ പഠിക്കുവാൻ കരവശതയാണു്. പക്ഷേ രാജസന്യാസനായിത്തീർന്നവരിൽക്കൂടിയും അനാസക്തമെങ്കിലും ആത്മാർത്ഥമായ സ്വകൃത്യനിർവ്വഹണത്തെ നിശ്ചലനപോലെ പഠിക്കുന്ന യശസ്സിനു സ്വഭാവമുള്ളതായി ചിന്തകനും വിശ്വേദമുള്ളതായി വിചാരിച്ചുകൂടാ. അല്ലെങ്കിൽ, “സിക്കന്ദർ, വിരാഗ്രണി സീസർ, ഉഗ്രൻ ചെംഗീസ്”.....” മുതലായ രണ്ടോലതന്മാരെ മാത്രം യശോഭിലാഷികളിൽ പരിഗണിക്കുവാൻ കാരണമില്ല.

കീർത്യാഭാസത്തിന്റെ ദൃഷ്ട്യക്ഷിതങ്ങളിൽനിന്നു സഹചാരിയായ അഹംഭാവത്തിന്റെ നേരെയായി ചിന്തയുടെ പരപ്പുഗതി; ജഗദീശപരന്റെ നാനാഭാവമായ സൃഷ്ടിപ്രപഞ്ചത്തിൽ ഒരോ ജാതി വസ്തുവിനും ഒരോ പ്രത്യേകഗുണം കല്പിച്ചിരിക്കെ,

“സാധിപ്പതോ വാദമിതിജ്ഞാതം—

നന്ദാഞ്ചലൈഃ നരനേകിയെന്നായ്?”

എന്ന സമഭാവനയാകുന്ന ദ്വാരമാർഗ്ഗത്തിലൂടെ വിവേകദർശനത്തിൽ രക്ഷനേടി. രാഗാദികളാൽ ഇളയ്ക്കപ്പെട്ട കിടന്നിരുന്ന സ്മൃതിപഥം തെളിഞ്ഞു; ചിന്തകൻ സ്വസ്ഥചിത്തനായി, വിചാരഗതി സുഖവഴിക്കായി.

“വിടൻ നില്ക്കുന്നൊരു പൂക്കൾ തമ്മിൽ

ചിരിച്ച രാഗം വിതറിക്കളിച്ചു

ഫലങ്ങളാൽ ചാഞ്ഞൊരു വൃക്ഷവൃന്ദം,
മന്ത്രിച്ചു തമ്മിൽ സുഖവാന്തയെല്ലാം.”

ഇങ്ങനെ ആത്മാഭാസനായി പരമാനന്ദത്തിന്റെ പടി
വാതില്ലിൽ എത്തിയപ്പോൾ സന്ദേശത്തിന്റെ അസ്ഥി
രത വഴിതടുത്തു.

“സംഹാരസൃഷ്ടിസ്ഥിതിയെന്നു മൂന്നും
നടപ്പിന്തേ മന്ത്രിനിൽ മാത്രതോറും
ഇന്നാശയാദിഗണങ്ങൾ ദേഹ-

സ്തായുക്കളെപ്പോൽ ക്ഷണഭംഗങ്ങൾ”

എന്നു സന്ദേശത്തിൽ കണ്ട സ്ഥിതിയില്ലായ്മ കാലദേ
ശവസ്തുഭേദമെന്നിയേ സർവ്വവ്യാപിയായിക്കണ്ടു. കാണു
ന്നതു സർവ്വവും ക്ഷണഭംഗം, അനിതും, ഭ്രമം! അ
പ്പോൾ സുഖമെന്നാലെന്ത്? അതു ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ
അപഗ്രഥനത്തിനു വിഷയമല്ല; അതു സ്വതന്ത്രയുമല്ല.
ഇങ്ങനെ ആത്മപ്രശ്നത്തിനുള്ള സമാധാനം നിഷേധ
ത്തിൽ കലാശിച്ചു.

നശപരവും ഭ്രമാത്മകവും അസ്വതന്ത്രയുമായ ജീവി
തത്തിൽ എന്തു ഗതിയുണ്ട്? പിന്തെയുള്ളത്?

“ഉദ്ദേശമില്ലാത്ത കുളിക്കുവേണ്ടി
നിർമ്മിച്ചതോ ലോകമനന്തനീശൻ?
പരന്നെഴും മായയിൽ മുങ്ങി നീന്തി-
കുളിക്കയോ നാമൊരു ലക്ഷ്യമെന്നേ?”

എന്നു് അധ്യാത്മചിന്തയ്ക്കു വശഗതയെപ്പോൾ നിത്യസു
ഖമാകുന്ന പരമപദത്തിലേയ്ക്കു വിജ്ഞാനദീപം വഴി കാ
ണിച്ചു.

“സ്വധർമ്മശാസ്ത്രങ്ങൾ ധരിച്ചു യുദ്ധം
നടത്തുവാൻ ശാന്തിയണഞ്ഞിട്ടുണ്ട്”

എന്നു സ്വധർമ്മത്തെ സ്വയം പരീക്ഷിച്ചറിഞ്ഞു സ്വൈര
മുത്തോടും ധൈര്യത്തോടും കൂടി സ്വകൃത്യം നടത്തുന്നതാ
ണ് ജീവിതത്തിന്റെ പരമപ്രയോജനമെന്നും,

“സുഖാസുഖത്തിൽ കവിയുന്ന ശാന്തി
ലഭിച്ചതേ വാസ്തവമായ സുഖവും”

എന്നും കർമ്മകാണ്ഡത്തിലൂടെയേ പരമാനന്ദലബ്ധിയുണ്ടാ
കയുള്ളുവെന്നും, അല്ലാതെ,

“കളിച്ചു പാഞ്ഞെന്തിനികപാശബന്ധം
മുറിക്കുവാൻ മന്ത്രുനു സാധ്യമല്ല”

എന്നും, അതിനു ശ്രമിക്കുന്നുവെങ്കിൽ.

“ഭീരുത്വമാണായതു; ജീവിതപ്പോർ-
ക്കളത്തെ വിട്ടോടിയൊളിച്ചിരുന്നാൽ
ലഭിച്ചിടം ശാന്തി മുതിക്കു ചേൻ
മൗനത്തിനോടൊക്കുമതത്രമാത്രം”

എന്നും പ്രമാണപ്രസിദ്ധമായ പരമതത്ത്വത്തെ ശരണം
പ്രാപിച്ച ചിന്തകന്റെ മനസ്സു ശാന്തി അടയുകയും വി
ചാരഗതിക്കു വിരാമമിടുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ കവി
അവിടെ നിന്നില്ല. സങ്കല്പശക്തികൊണ്ട് ഒരു സഖാ
വീനെ സൃഷ്ടിച്ചു സ്വാന്തര്യവേദസഹജമായ തത്ത്വതത്ത്വത്തെ
വിനയത്താൽ അന്യോധീനപ്പെടുത്തി.

“ആടിത്തീന്നൊരു ജീവിതകവുമുദാ—

രാദിൾദിവാങ്കരം

പാടേ കത്തിയെരിഞ്ഞതും, ബത, നിന—

ച്ചാടൽപ്പെടാ, ഏൻസവേ!”

എന്ന ശിഷ്യാപദേശം ചെയ്ത് ആശയത്തിനു ഗുരുത്വം നേടിയതിനു ശേഷമേ നിഷ്കരിച്ചുള്ളൂ.

ആധുനികമായ ഈ വണ്ഡകാവ്യപ്രസ്ഥാനത്തിനു വിദേശസാഹിത്യകോടിയിൽ എതിർത്തേടേണ്ട ആവശ്യമില്ല. ഇതു ഭാരതീയരുടെ പൂർവ്വജ്ജിതമാണ്; അവരുടെ പാരമ്പര്യസംസ്കാരത്തിനു പ്രത്യേകം ശ്രുതിചേരുന്ന വിശിഷ്ടവിഷയവുമാണ്.

ഒരു വാക്കുകൂടി: കൈരളിഷ് ഈ കവിയിലുള്ള കടാക്ഷത്തിന് അനുയുക്തമായ ആനുകൂല്യം കാര്യാന്തരവ്യഗ്രനായ കവിഷ് കൈരളിയുടെ ചേരിലും ഉണ്ടായിരുന്നവെങ്കിൽ—എത്ര നന്നായിരുന്നു.

(അവതരിക 1122 ഇടവം)

നായാട്ടവിധി

ഏറിയപക്ഷം ഉന്നതങ്ങളായ പദ്മതങ്ങളാലും വി
സ്മൃതകളായ നദികളാലും പരിപൂർണ്ണമായി ഹിമവൽ
സേതുപര്യന്തം വ്യാപിച്ചുകിടക്കുന്ന ഭൂഖണ്ഡത്തിലെ
പുരാതനനിവാസികൾക്കും ഇദാനീനനന്മാരായ അവരു
ടെ സന്താനങ്ങൾക്കും സാമാന്യമായൊരു സ്വഭാവവി
ശേഷം പാശ്ചാത്യശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ അല്പകാലമായിട്ടു ക
ണ്ടുപിടിച്ചു സമത്ഥിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈയൊരു സ്വഭാവവി
ശേഷം ആധുനികന്മാരിൽ അവസ്ഥാന്തരങ്ങളെക്കൊണ്ടു
വളരെ വളരെ വ്യത്യാസപ്പെട്ടുപോയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, നി
മ്നലമായ നഭോമണ്ഡലത്തിൽ പ്രകാശിച്ചുകൊണ്ടി
രുന്ന ചന്ദ്രബിംബം മേഘപടലത്തിൽ മറഞ്ഞാൽ എ
ങ്ങനെയോ, അപ്രകാരംതന്നെ പൂർവ്വികന്മാരുടെ നിഷ്കു
ക്ഷമായ ഹൃദയമണ്ഡലത്തിൽ പ്രത്യക്ഷമായി വീളുങ്ങി
ക്കൊണ്ടിരുന്ന വാസനാവിഭവം—അതായത്, ഐഹി
കസുഖാനുഭവവൃത്തികളിൽ പ്രകൃതിസിദ്ധമായ അനാ
സ്ഥ, പരമാത്മധ്യാനത്തിൽ അന്തരാത്മാവിനുള്ള അ
ഭിനിവേശം—അനുജാതിക്കാരുടെ സംസർഗ്ഗംകൊണ്ടു
ജനിച്ചിട്ടുള്ള മോഹപരമ്പരയിൽ മറഞ്ഞു ഭാരതീയന്മാ

യുടെ മനോഭംഗലത്തിൽ ഇന്നും ലയിച്ചുകിടക്കുന്നുണ്ട്. സ്വഭാവവശാൽ ഹിന്ദുക്കൾക്കു പ്രവർത്തിമാർഗ്ഗം വെടിഞ്ഞു നിവൃത്തിമാർഗ്ഗമെന്നവാനാണ്. മോഹമെന്നതു സാധിക്കുവാൻ പ്രത്യേകിച്ചു ലക്ഷ്യങ്ങൾ വേണമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ആവശ്യമുള്ളപക്ഷം ആയവയ്ക്കു ക്ഷാമവുമില്ല.

ഇതിനുള്ള കാരണം ഹിമചാന്റെ ഗാംഭീര്യമെന്നും വിന്ധ്യന്റെ സാന്നിധ്യമെന്നും മാറ്റം ആംഗ്ലേയവണ്ഡിതന്മാർ പറയുന്നത് ഗിരിശിഖരങ്ങൾ പിരുകൾക്കു വെച്ചുപോരുന്ന പിണ്ഡങ്ങളെന്നും നദീജലം പിണ്ഡോദികമെന്നും ഹിന്ദുക്കൾ വിചാരിച്ചിട്ടാണെന്നു പറയുന്നതിനോടു തുല്യമാണെന്നു ചിലർ സിദ്ധാന്തിച്ചേയ്ക്കാമെങ്കിലും, കാര്യത്തെക്കുറിച്ചു വിതർക്കമുണ്ടാകുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഇന്ത്യാസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ നാലതിരിന്നുള്ളിൽ ബ്രാഹ്മണൻമുതൽ പറയൻവരെ സാമാന്യേന ഏതൊരു ജാതിയാണു് സകലതും ഈശ്വരധീനമെന്നു വിശ്വസിച്ചുപോരാത്തതു്? ഏതൊരു ഹിന്ദുവാണ് ഐഹികവിഷയങ്ങളിൽ പ്രവേശിക്കുമ്പോൾ, ഭാഗ്യം, ഈശ്വരേച്ഛ, ദൈവഗതി എന്നെല്ലാം പറയുന്ന 'ബ്രഹ്മവിധി'ക്കു 'താൻ പാതികൂടി' അടിയറവെച്ചു കീഴടങ്ങാത്തതു്? ഹിന്ദുക്കളുടെ കരാചാരമെങ്കിലും മതത്തോടുകൂടി ബന്ധിപ്പിക്കാത്തതുണ്ടോ? ഒരു പ്രവൃത്തിയെങ്കിലും ഒരു ദേവനോടുകൂടി ബന്ധിപ്പിക്കാത്തതുണ്ടോ? വെളിപ്പിനെഴുന്നേറ്റു ദേശഭേദംപോലെ കാലം മുഖവും കഴുകിയോകുളിച്ചോ വന്ന രാമായണം പുസ്തകമെടുത്തു കിഴക്കോട്ടു തിരിഞ്ഞിരുന്നു സദ്യേശ്വരനെ ധ്യാനിച്ചുകൊണ്ടു മലർത്തി

നോക്കുമ്പോൾ വലത്തു പുറത്തു് ആദ്യത്തെ ശ്ലോകം ശുഭസൂചകമാണെങ്കിൽ ആ ദിനം സുദിനമെന്നതിനു വാദമില്ല. വിഷദിവസം നാളികേരമുരുട്ടി സംവത്സരഫലം അറിയുന്നതിനുള്ള ക്രമവും അതിന്റെ ഫലങ്ങളും സുപ്രസിദ്ധങ്ങളാണല്ലോ. മലയാളത്തിലും പാദേശത്തും വൃതസം കൂടാതെ 'ചീണ്ടാചേണമുടംഗശംഖപടര ധ്വാനാ'ദികളും 'മദ്യം പച്ചയിറച്ചി മണ്ണു ശവം' മുതലായവയും യാത്രാമുഖത്തിങ്കൽ ശോഭനങ്ങളും 'വെണ്ണീറും വിറകെണ്ണയും ചൂഷം മുറവും' മറ്റും നിന്ദിതങ്ങളാകുന്നുവെന്നുമാത്രമല്ല, മൊട്ടച്ചികളുടെ ദർശനം കൂടി മലയാളത്തിലെപ്പോലെത്തന്നെ പാദേശത്തും അശുഭമെന്നു വിചാരിക്കപ്പെട്ടുവരുന്നു. ഇങ്ങനെ ഭാഗ്യപരീക്ഷകളെ പരിശോധിക്കുന്നതായാൽ ആദിയുദ്ധവസാനവുമില്ലാതെ പരന്നുകിടക്കുന്നുവെന്നു പറഞ്ഞുകൂട്ട. ആചാരങ്ങളുടെയും മതത്തിന്റെയും ബന്ധത്തെക്കുറിച്ചു പര്യാലോചിക്കുന്നതും അപാരമായ സംഗതിതന്നെ.

ഇനി സാധാരണമായുള്ള കാരോരോ പ്രവൃത്തികളെക്കുറിച്ച് അലോചിച്ചു നോക്കുക അവിടെയും ഇഴശപഥധീനതപം പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നതാണ്. ഒട്ടുമിക്കാലും കാര്യങ്ങൾക്കു് കാരോരോ അധിഷ്ഠാനദേവതകളുണ്ടു്. ആചാരനിഷ്ഠയുള്ളവർ അതതു കാര്യത്തിൽ പ്രവേശിക്കുമ്പോൾ അതതു ദേവതകളെ ധ്യാനിക്കുകയോ സ്തുതിക്കുകയോ ചെയ്യാതിരിക്കയില്ലെന്നു നമ്മൾക്കു കണ്ടും കേട്ടും അനുഭവിച്ചും പരിചയമില്ലേ? കിടക്കുന്ന സമയം 'ശ്രീമാധവായ നമഃ,' എഴുന്നേല്ക്കുമ്പോൾ 'ഹരേ കേ

ശവായ നമഃ;’ തേച്ചുകുളിക്കുന്ന സമയം രണ്ടു തുള്ളി എണ്ണയെങ്കിലും ഭൂമിദേവിക്ക് കൊടുക്കാതിരിക്കയില്ല. പതിവായിട്ട് ഉണ്ണുന്ന സമയം ഗണപതിക്ക് വെണ്ണേണ്ടതാണ്. അതില്ലാത്തപക്ഷം വിശേഷദിവസം കൂടാതെ കഴിയുകയില്ല. വായിക്കുവാൻ തുടങ്ങുന്നതു വാണിയെയും ഗണനായകനെയും ധ്യാനിച്ചു ഗ്രന്ഥമോ പുസ്തകമോ തൊട്ടു തലയിൽ വെച്ചിട്ടുവേണം. ഈ ജാതി വിശ്വാസങ്ങളും നിഷ്ഠകളും ഹിന്ദുക്കളുടെ എന്നപോലെ മറ്റൊരു ജാതികളുടെയും ഇടയിൽ അത്ര സ്ഥിരമായി നിന്നിട്ടുമില്ല, നിലുത്തുമില്ല. പ്രത്യേകിച്ചു, കേരളീയ ജനസാമാന്യത്തിന്റെയിടയിൽ അതിനു വിശേഷമുണ്ട്. സകലതും ദൈവപരമായി സങ്കല്പിച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട് ഫേടംതൊട്ടു വടക്കൻപാട്ടുവരെ മുഖത്തിൽനിന്നു മുഖത്തേയ്ക്കു പകരുന്നതല്ലാതെ കാലയിലോ കടലാസ്സിലോ പകർത്തിപ്പോയാൽ ആയതിന് അശുദ്ധി ബാധിക്കുമെന്നത്ര സത്തന്മാരുടെ സദ്വദേശം. അഥവാ ഗ്രന്ഥത്തിൽപ്പെടുത്തേണ്ടതായി വന്നുപോയാൽ പിന്നത്തെ ഉപദേശം ‘ബുധജനമിതു ബഹുജനത്തിനു കാട്ടിപ്പോകയുമരുത്’ എന്നായിരിക്കും. ഈ കടുവിലുള്ള വാചകം ഏകദേശം കരിന്റേറുകൊല്ലത്തിപ്പരം പഴക്കമുള്ള ഒരു ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ അപസാനത്തിൽ ഞാൻ കണ്ടതാണ്. ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ആദ്യം എടുത്തുനോക്കിയപ്പോൾ ‘കനു കാട്ടിൽ ചാടി, കനു നീറിയിൽ ചാടി’ എന്നും മറ്റും ചില പൊട്ടും പൊടികളും കണ്ട് കനം മനസ്സിലാവാതെ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ പേര് കടുവിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടാ

യിരിക്കാമെന്നു കരുതി അവിടം മറിച്ചു നോക്കിയ സമയമാണു് മേല്പറഞ്ഞ ഉപദേശവാചകം കണ്ടെത്തിയതു്. അതുതന്നെ ആ ഗ്രന്ഥം മുഴുവനും എന്തെങ്കൊണ്ടു വായിപ്പിക്കുവാൻ ഒരുദിവസമായിട്ടു കലാശിച്ചു. വായനയുടെ ഫലമായിട്ടു പണ്ടത്തെ നായാട്ടനടവടിയിലെ അറിവു ചിലതൊക്കെ അറിയുവാൻ എനിക്കു സംഗതിയായെങ്കിലും ഗ്രന്ഥമഴുത്തുകാരന്റെ ഉപദേശം തൊറ്റി നടക്കുവാൻ ഒരു വാസന ഈ ലേഖകനുള്ളതുകൊണ്ടു് മരധികപ്രസംഗം പ്രയോഗിക്കുവാനാണു് ഇപ്പോൾ ആരംഭിക്കുന്നതു്. പഴയ നായാട്ടവിധി ബഹുജനത്തിന്നു കാട്ടിപ്പോയതുകൊണ്ടു് ഉപദേഷ്ടാവു കോപ്പിക്കുവാൻ ഭാവമുണ്ടെങ്കിൽ ഒരു സമാധാനം ഞാൻ കരുതിട്ടുണ്ടു്. ബുദ്ധജനത്തിനല്ലേ ഉപദേശം ബാധകമാവുകയുള്ളൂ!

തോക്കെടുത്തു കാട്ടുകേറീട്ടുള്ളവരെക്കൊണ്ടു നായട്ടെന്നു കേട്ടാൽ ചെവി വട്ടംപിടിക്കാതിരിക്കയില്ല. അപകടത്തിന്നു വഴിയുണ്ടെങ്കിലേ ഉത്സാഹത്തിന്നും സേത്തിന്നും തള്ളിച്ചു മതിയാവുള്ളൂ. പോത്തിനെ വെടിവെച്ചതും ആനയായിട്ടു മുട്ടിയെത്തിയതും പുലിയായിട്ടു നേരിട്ടതും രാത്രിമുഴുവനും ഒരു മരത്തിന്റെ മുകളിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടിയതും മാറും നായാട്ടഭ്രാന്തന്മാർ വർണ്ണിച്ചു പറയുമ്പോൾ കേൾക്കുന്നവർക്കുടി ഉത്സാഹം തോന്നിപ്പോകും. ഒരുതവണ നായാട്ടായിട്ടുള്ളവർ പിന്നെ നായാട്ടില്ലെന്നുവെന്ന ആവേശം ഇന്നപ്രകാരമെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാം. നായാട്ടിൽ ഭ്രമം കാണുമ്പോൾ കാലം ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടോ എന്നും സംശയമാ

ണം. എന്നാൽ മലയാളത്തിൽ നായന്മാർ പോക്കു
ത്തിൽനിന്നു പിരിഞ്ഞു് ആയുധങ്ങൾ ഇടുവെപ്പിൽ
കെട്ടിവെച്ചതോടുകൂടി നായാട്ടിനുള്ള മോഹവും മുക്കാല
മുണ്ടാണിയും കെട്ടിവെച്ചുവെന്നാണു് വിചാരിക്കേണ്ട
തു്. 'ചാത്തുപ്പണിക്കരും നാലു ശിഷ്യരുമായി വാളും പ
രിചയമെടുത്തു് പുലിയുടെ മടയിൽ ചെന്നു് അങ്കംവെ
ട്ടിയ കാലമെവിടെക്കിടക്കുന്നു? ഇരട്ടക്കുഴൽതോക്കുകൊ
ണ്ടു പന്നിയുടെ മുമ്പിൽ മലൻവീണ കാലമെവിടെക്കി
ടക്കുന്നു? 'പണ്ടേൻനായുടെ പല്ലിനു ശശവും പണ്ടേപ്പോ
ലെ ഫലിക്കുന്നില്ല' എന്നു നമ്പ്യാർ നിലവിളിക്കുന്നതി
ലെന്നാണു് അതുകേൾ? കാട്ടുപാത്തും കാഞ്ഞിപ്പോത്തും
തമ്മിലുള്ള വൃത്യാസം അറിയുന്ന വീരന്മാർ ഇപ്പോൾ
എത്രവേരണ്ടാവും, ആയോ! ഇനീ നമ്മുടെ നല്ലകാല
ത്തെ നായാട്ടൊന്നു പരിശോധിക്കുകതന്നെ. നായാട്ടു
നാലു പ്രകാരമെന്നും ആറു പ്രകാരമെന്നും രണ്ടുപക്ഷം.
൧ 'അയ്യൻപടികുറിച്ചനായാട്ടു്', ൨ 'അജ്ഞാൻപ
ടിവിളിച്ചനായാട്ടു്', ൩ 'വേടൻപഴികൂറൻനോക്കു
കു്', ൪ 'കാട്ടാളൻപഴികൂട്ടിൽ (?) പന്നി കൊല്ലുക'—ഇ
ങ്ങനെ നാലെന്നും ൧ 'കുറിച്ചനായാട്ടു്', ൨ 'വിളിച്ചനായാ
ട്ടു്', ൩ 'പള്ളിവേട്ടനായാട്ടു്', ൪ 'കൂടിയതുംവെറുമ്പ
റം', ൫ 'കണ്ടതും കാമ്മിക്കു്', ൬ 'ഇളകിയതും'—ഇങ്ങ
നെ ആറെന്നും രണ്ടുപിധം പറയുന്നു. ഇതിൽ ആദ്യത്തെ
നാലുപിധം നായാട്ടുകൾ ഉണ്ടാകുവാനുള്ള കാരണത്തെ
പ്പറ്റി ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

൧. അയ്യൻപടികുറിച്ചനായാട്ടു്—നാഗസ്ത്രീകൾ
നാഗലോകത്തുനിന്നു്, 'അമൃതവാങ്ങി വെള്ളിക്കിണ്ണ

ത്തിൽവെച്ചു പൊന്നംകിണ്ണംകൊണ്ടു മുടി, വിഷ്ണുഗേ
 വാനു തിരുമുല്കാശ്ചൈവപ്പാനായി? ദേവലോകത്തേയ്ക്കു പോ
 കുംവഴി 'മഹാമേരു' പർവ്വതത്തിന്റെ താഴ്വരയിങ്കൽ നാ
 ലു ബിംബംകണ്ടു. അവർ അവയെ എടുത്തുകൊണ്ടു വി
 ണ്ടും പുറപ്പെട്ടപ്പോൾ 'ഒന്നു കാട്ടിൽ ചാടി, ഒന്നു നീ
 റിയിൽ ചാടി, ഒന്നു ഊരിൽ ചാടിപ്പോയി, ഒന്നു താഴെ
 വീണുപോയി'. നാഗസ്രീകൾ അമൃതം കിണ്ണവും വിഷ്ണു
 ഗേവാന്റെ തൃക്കുഴലിൽ വെച്ചു വർത്തമാനങ്ങളും ഉണ
 ത്തിച്ചാരെ വിഷ്ണുഗേവാൻ അവ നാലിന്നും നാലു പേരു
 മീട്ടു: കാട്ടിൽ ചാടിയതു ചെന്നായ, നീറിയിൽ ചാടിയ
 ത്ത് നീർനായ, ഊരിൽ ചാടിയത് 'ഉഴുപ്പട്ടി', താഴെ വീ
 ണ്തു കുറുക്കൻ. പേരിട്ടശേഷം ശ്രീനാരായണൻ അവ
 യെ അയച്ചപ്പൻ ദാനവുംചെയ്തു. "അയയ്ക്കുകൊണ്ടുത്ര അ
 യച്ചൻ നായാട്ടുപരദേവതയായത് എന്നറിക." 'അയച്ച
 പൻ മലയാളത്തിൽ ചമ്രപട്ടത്തും വല കുചുകുളിപ്പും
 അധിവസിച്ചു.' അതിനു ശേഷം നാലു നായ്ക്കളെയും ത
 ന്റെ 'ചകവ'ക്കു (സേവകക്കു) സമ്മാനം കൊടുത്തു.
 'അയയ്ക്കുകൊണ്ടുത്ര നായാട്ടു നടത്തുന്നതു.' അയച്ചകൽ
 നിന്നു നായ്ക്കളെ സ്വീകരിക്കുകകൊണ്ടുത്ര 'നായന്മാരെ'
 നു വിളിച്ചുവരുന്നതും.

൨. 'അയച്ചൻ പടിവിളിച്ചു നായാട്ടു' — അയച്ച
 നൻ' 'ഇളിനായയെ നായാട്ടിനു കൊണ്ടുനടന്ന മുതല
 ്ത്ര' ഇങ്ങനെയൊരു നായാട്ടുണ്ടായത്. വീല്ലാളിചിരനാ
 യ അയച്ചനനു ഇങ്ങനെയൊരു നായയെ കിട്ടിയത് എ
 ന്നാണെന്നും എങ്ങനെയെന്നെന്നും എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ.

വണ്ടു് അയ്യൻപടികുറിച്ചു നായാട്ടാണു് അധികം നടപ്പുണ്ടായിരുന്നതെന്നു തോന്നുന്നു. 'അജ്ഞാനൻ പടി വിളിച്ചു നായാട്ടു്' അപൂർവ്വമായിരുന്നു.

൩. 'വേടൻ വഴികൂരൻ നോക്കുക'—“അജ്ഞാനൻ വാശുപതാസ്രം വങ്ങുചാൻ ശ്രീപരമേശ്വരനെ തവസ്സു ചെയ്ത കാലം പരമേശ്വരൻ തന്തിരുവടി അജ്ഞാനന്റെ മടത്തെപ്പോക്കി അസ്രംകൊടുക്കേണമെന്നു കല്പിച്ചു നിശ്ചയിച്ചു വേടരൂപം ധരിച്ചു യുദ്ധം ചെയ്തു. അജ്ഞാനന്റെ മടത്തെ പോക്കി അസ്രവും കൊടുത്തു. അന്നു വേടനു 'കുടി പതിനൊന്നാക്കിക്കൊൾക' എന്ന വരം കൊടുത്തതുമൂലം പതിനൊന്നു ജാതി വേടരുണ്ടായി. അന്നു മുതൽക്കുത്രേ വേടനായാട്ടു തുടങ്ങിയതു്.”

൪. 'കാട്ടാളൻവഴികൂട്ടിൽ പന്നികൊല്ലുക'—“രാവണൻ വന്നു ശ്രീകൈലാസം പിടിച്ചു് ഇളക്കിയ നേരം പാവതിക്കു് ഏറവും ഭയമുണ്ടായി. ശ്രീപരമേശ്വരൻ അതാരാണെന്നറിവാൻ 'തന്നെ തേജസ്സിനെ പിടിച്ചു കാട്ടിൽ ഏറിഞ്ഞു. അതു ചെയ്ത പന്നിനേരത്തു് ഒരു വാനരനായി, ഇങ്ങുവന്നതുമില്ല. അപ്പോൾ രണ്ടാമതുമെറിഞ്ഞു. അതു കാട്ടിലെ ആളായി. ഇങ്ങു പന്നതു 'രാവണരാക്കുസൻ' എന്നു് ഉണർത്തക്കേട്ട ഭഗവാൻ അരുളിച്ചെയ്തു. “നീ കാട്ടിലെ ആളായിരുന്നു ദുഷ്ടമൃഗങ്ങളെ നിഗ്രഹിച്ച ഭക്ഷിച്ചുകൊൾക' എന്നു്.” അന്നു തുടങ്ങി കാട്ടാളനായാട്ടുണ്ടായി.

പതിനെട്ടു നായാട്ടാചാരങ്ങളുള്ളതിൽ പ്രധാനങ്ങളായ 'കുന്നാചാരം', 'വലുതാചാരം' (അതായതു ഗുരുകു

നായുടെ ആചാരം) ഇങ്ങനെ രണ്ടാചാരങ്ങളുടെ പേരുകൾമാത്രമേ പറഞ്ഞുകാണുന്നുള്ളൂ. നായാട്ടുകന്നിന് 18 വാതിലെന്നും 18 ചോലയെന്നും നിയമിച്ചിരിക്കുന്നു. കിഴക്കു വാതിൽ ഒന്ന്, തെക്കുവാതിൽ ആറു, പടിഞ്ഞാറെ വാതിൽ അഞ്ച്, വടക്കുവാതിൽ ആറു—ഇങ്ങനെ പതിനെട്ടു വാതിലുകൾ ഉള്ളതിൽ ഒരോന്നിനും ഒരോ ചോലയും ഉണ്ടു്. നായാട്ടുനായകൻ പതിനെട്ടാചാരങ്ങളും പത്തവസ്ഥകളും അറിഞ്ഞിരിക്കണം. പത്തവസ്ഥകൾ ഏതെല്ലാമെന്നാൽ ൧. 'ആണയും പൂരയും നായക്കാരനു ചങ്ങാതി' എന്നും; ൨. 'നാലു് അമ്പെടിക്കാരൻ, ഒരു വില്ലൊടിക്കാരൻ, രണ്ടു പരിഷയിൽ നായാടികൾ' ഇവർ നായകന്റെ 'കയ്യരികെ' നില്ക്കും ചങ്ങാതികൾ എന്നും അറിക; ൩. 'നായയെ കുന്നിന്റെ കിഴക്കുവശത്തു കയറാണമെന്നറിക'; ൪. നായയെ കയറുന്ന സമയം അയ്യപ്പനെയും പരദേവതമാരെയും ധ്യാനിക്കുക; ൫. 'തനിക്കും തന്റെ നായയ്ക്കും ചങ്ങാതികൾക്കും ദോഷമരുതെന്നറിക'; ൬. 'നായ കാക്കന്നേരം (മനസ്സിരുത്തിത്തുടങ്ങുമ്പോൾ) കയററി, വാതുക്കൽ ആക്കിക്കൊൾക'; ൭. 'അറിഞ്ഞു് അറിയിക്ക'; ൮. 'ചെന്നു ചെല്ലിക്ക'; ൯. 'കൊന്നു കൊല്ലിക്ക'; ൧൦. 'കൊടുത്തു കൊടുപ്പിക്ക'.

കുന്നാചാരപ്രകാരം 'വിളി, തെളി, തെട്ടം, തെക' ഇങ്ങനെ നാലു സമ്പ്രദായങ്ങളുണ്ടു്. ഈ വാക്കുകൾ തെളിക്കുന്നതിന്റെയും വിളിക്കുന്നതിന്റെയും ഏറ്റവും വിളിക്കുന്നതിന്റെയും മൃഗങ്ങളെ ഫിംസിക്കുന്നതിന്റെയും

സങ്കേതശബ്ദങ്ങളാണു്. സാധാരണ എൻപത്തിയെട്ടു വിളിക്കു മുപ്പത്താറു തെക്കയെന്നാണു് ശബ്ദം. അതിനടുത്ത തെളിയും തെട്ടവും എന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

‘അയ്യരിയോ, അരിയോ, എത്തോ, എത്തോ, എത്തോ, തിരോ, തിരോ, തിരോ, അരിയത്തെത്തോ, ചായോ, എത്തോ, അയ്യത്തയെത്തോ, ഗതോ, എത്തോ!’ ഇത്രയും ആരംഭത്തിലെ ഗണപതിക്കു യാണു്. ഇതിന്റെ അർത്ഥം ശാസ്ത്രാക്കുശാരുടെ ‘മാച്ചാനേ, മാച്ചാനേ, മരൊരു വേഷം മാച്ചാനേ’ എന്നതിന്റെതിൽ പതിനടങ്ങു ദിത്രഹമാണു്. ‘മാച്ചാനേ’ എന്നതു ‘മാജാനേ’ എന്നതിന്റെ പ്രാകൃതമെന്നും ആ വാക്യം ‘സർവ്വം പിണ്ണമയം ജഗൽ’ എന്നതിന്റെ മായയെന്നുമാണു് പറയുന്നതു്. പ്രകൃതത്തിലെ പൊടിവാചകങ്ങളെ ഗ്രന്ഥത്തിൽ വ്യാഖ്യാനിച്ചിരിക്കുന്നതു താഴെ പറയുംപ്രകാരമാകുന്നു.

‘അയ്യരിയോ’ എന്നു് അയ്യപ്പനെയും ‘അരിയോ’ എന്നു് വനദേവതമാനെയും അരിയിക്കുന്നു. ‘എത്തോ (എത്തുക) എന്നു മുപ്പു് അയ്യപ്പനോടു്, പിന്നെ നായയോടു്, പിന്നെ നായരോടു്. ‘തിരോ’ (തിരിയുക) എന്നു ഗുഹത്തോടു് (തിരിയുക) എന്നു നായയോടു് നായരോടു് പറയുന്നു. ‘അരിയത്തെത്തോ’ എന്നു നായയോടു്, ‘ചായോ’ എന്നു ഗുഹത്തോടു്, പിന്നെയും ‘എത്തോ’ എന്നു നായരോടു്. ‘അയ്യത്തയെത്തോ’ എന്നു മുപ്പരോടു് (അയ്യപ്പൻ, നായ, നായരും.) ഗതോ (ഗമിക്കുക) എന്നു ഗുളിക്കനോടു്, എത്തോ’ എന്നു പി

നെയ്യും അയ്യപ്പനോടു പ്രാർത്ഥിച്ചിട്ട് ഗണപതിക്കെ കലാശിക്കുക. ഈ കോലാഹലം 'നായാട്ടിനുമുമ്പു കുന്ന റിയിക്കേണ്ടതും മദ്ധ്യമാകുന്നു.'

കാട്ടു 'തെളി'ക്കുവാൻ തുടങ്ങുമ്പോൾ ഒരു കൂട്ടക്കാർ 'വിളി'ക്കേണ്ടുന്നതു്, 'എത്തോ, എത്തോ, അറിയത്തെത്തോ, വാ, എത്തോ, എത്തിപ്പോയ്' എന്നാകുന്നു. ഇതിന്റെ 'തെട്ടം', അതായതു് മറ്റൊക്കുട്ടർ പകരം വിളിക്കേണ്ടതു്, 'ഉള്ളതു്, ഉള്ളതു്, ഉള്ളതു്, എത്തിപ്പോയ്, ഉള്ളതു്' എന്നും, "ഇളകിയാൽ 'അയ്യോ തെക്കു തെക്കു' എത്ത എത്ത, എത്തോ എത്തോ, വടിയടട്ടോ, അടോ, അടടടോ, അടോ, അയ്യോ കൂകുക കൂകുക.... കളിയൻ വായിത്തോ, വാസ്തിടിയാൻ അയ്യൻനാട്ടിൽ കൊണ്ടു കൊല്ലയോ' എന്ന് എരുട്ടി കൂട്ടിവിളിക്കുന്നു" എന്നും 'വേട്ടകുമാ'ത്തിൽ വിധിച്ചിരിക്കുന്നു.

പന്നി, പന്നിക്കൂട്ടം, പന്നിച്ചോര—ഇവയുടെ വിവരണത്തിലുള്ള നിഷ്കർഷകൾ പന്നിനായാട്ടായിരുന്നു പ്രധാനമെന്നു തോന്നും. പന്നിക്കും പന്നിക്കൂട്ടങ്ങൾക്കുമുള്ള പോലെ തന്നെ മറ്റു മൃഗങ്ങൾക്കും വിശേഷാൽ പേരുകളുണ്ടു്.

കറുപ്പന്നിക്കു 'വാസ്തിടിയാൻ' എന്നും തള്ളയ്ക്കും തന്തയ്ക്കുംകൂടി 'വാസ്തിടിയാൻ തോണിപ്പരിയാവൻ' എന്നും പേരുകൾ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു. രണ്ടാ മൂന്നോ കറകൾ കൂടിച്ചു കൂടിയാലും 'വാസ്തിടിയാൻ' എന്നുമാത്രമേ പറയാറുള്ളൂ. അതിൽകൂടിയാൽ കൂട്ടപ്പേരുകളായി 1. 'തോ

ണിപ്പെരിയക്കുട്ടം.' 2. 'നെലമ്പെരിയക്കുട്ടം.' 3. 'അനമ്പെരിയക്കുട്ടം.' 4. 'വലമ്പെരിയക്കുട്ടം.' 5. 'വലമ്പെരിയതിൽ ഇളമ്പെരിയക്കുട്ടം.' 6. 'ഇളമ്പെരിയതിൽ വലമ്പെരിയക്കുട്ടം.' 7. 'തേർക്കുട്ടം.' പന്തിക്കു 'മുറിയച്ചോര, വഴിയച്ചോര, പടിയച്ചോര' എന്നിങ്ങനെ മൂന്നു തരം ചോരയുണ്ടത്രേ. വീര്യത്തിനു വിരളച്ചോരയെന്നും പറയുന്നു.

മുയൽ = കാലച്ചെവിയൻ

കീരി = പെരുവാലൻ

കൂരൻ = ചെറുകുളമ്പൻ

കുറുക്കൻ = ആട്ടിക്കുടിയൻ

മാൻ = വല്ലപ്പോത്തു്

മുള്ളൻ = കുല്ലെടക്കൊറൻ

ഉടുമ്പു് = മങ്കുഴിമാൻ

മെരു = കാമനക്കൊടിയൻ

പയ്യു് = കൊമ്പുകുളമ്പൻ

പാമ്പു് = ഉഴത്തിനു വാഴ്സിടിയൻ

ചേര = എഴുത്താണിവാലൻ

ആന = കൊടച്ചെവിയൻ

കുല = ചേനക്കൊമ്പൻ

കുടി = വല്ലാനപ്പോത്തു്

പുലി ഇളകിയാൽ പുളിപ്പുലിയെന്നും അല്ലാത്ത പക്ഷം വളിപ്പുലിയെന്നും ഉപമാക്കേണംപോൽ. 'വൻവരിയൻ' (വരിയൻപുലി) ഇളകിയാൽ 'നാലുപുറമുച്ചോ, തെക്കുമുച്ചോ, വടക്കുമുച്ചോ, വില്ലും കടവുമു

ച്ചോ,' എന്നും മറ്റും വിളിച്ചു നിലവിളിക്കണം. തമ്മിൽ ചതിപ്പെട്ടു പോയാലും ഇപ്രകാരംതന്നെയാണു് വിളിച്ചു പറയേണ്ടതു്. 'ചതിപ്പെട്ടേപ്പോവേ! എന്നുകൂടി കൂട്ടിവിട്ടേയ്ക്കണം. ഇനിയും അനേകവിധം വിളികളുണ്ടു്. മൃഗത്തിനു് ഒരു കുത്തുകൊണ്ടാൽ ചോരയ്ക്കു വിളി, രണ്ടു കുത്തുകൊണ്ടാൽ മറ്റൊരുവിധം വിളി, വില്ലൊടിക്കാൻ ഒന്നു അമ്പുനട്ടാൽ അമ്പുകാണു വിളിക്കേണ്ടുന്ന മാതിരി, മറുകന്നിനു കടന്നാൽ നായ്ക്കാണു വിളിക്കേണ്ടുന്നതു്—ഇവയെല്ലാം എടുത്തു വിലക്കുന്നതായാൽ വായനക്കാർ ക്ഷമിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. അവസാനത്തെ 'വിളിച്ചുകൂട്ടോ, വിളിച്ചുകൂട്ടോ, എന്നറിയക്കേളോ' എന്നതിനോടുകൂടി വിളിയുടെ ഭാരം കലാശിച്ചു. ഈ വിളികളൊക്കെ 'അയ്യപ്പൻപടിക്കുറിച്ചു'നായാട്ടിനെപ്പറഞ്ഞുവന്നിട്ടുണ്ടാണു്. 'അർജ്ജുനൻപടിവിളിച്ചുനായാട്ടിൽ' കുന്തറിയിക്കുന്നതു്, 'വിളി ഉറച്ചു നില്പോ, വില്ലുറച്ചു നില്പോ, കടവുറച്ചു നില്പോ' എന്നാണു്. അതിന്റെ 'തെട്ടു' അതു് ഉള്ളതു്, അതു് ഉള്ളതു്, എത്തോ, എത്തോ, പൂപ്പൂ' എന്നുമാകുന്നു. ഇളകിക്കൂടിയാൽ എല്ലാം പണ്ടത്തെപ്പോലെതന്നെ.

വെട്ടോ കുത്തോ വെടിയോ ഏയ്ത്തോ എന്നു ചോദിക്കുന്നതിനുപകരം 'തേപ്പോ തൂളിപ്പോ കാലോ തലയോ' എന്നാണു് ചോദിക്കുക. വെട്ടേറാൽ 'തേപ്പു', 'ചാട്ടു' (?) കൊണ്ടാൽ 'തൂളിപ്പു' വെടികൊണ്ടാൽ 'കാലു', അമ്പുനട്ടാൽ 'തല.' പ്രയാഗിച്ച ആയുധത്തിന്റെ വിവരം പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞാൽ കൊമ്പിൽനിന്നോ

കൊളമ്പിൽനിന്നോ കണ്ണിൽനിന്നോ തോലിൽനിന്നോ 'ചേകവം' ചെയ്തുവെന്നും കൊല കഴിഞ്ഞുവെന്നും പറയണം. 'കൊമ്പെന്നു പറയുന്നത് 'മറുകണം', 'കൊളമ്പെന്നാൽ ഇളകിയ പിണ്ഡം', 'കണ്ണ' കുത്തിന്റെ 'മുഖാന്തരം', 'തോലു' നായാട്ടുകുന്നതന്നെ. 'ചേകവം ചെയ്യുക' എന്നാൽ ആയുധം വിളയാടുകതന്നെ. പ്രാണൻ പോയാൽ 'കൊല കഴിഞ്ഞു.' 'ചിളിച്ചു നായാട്ടിനു വിളിച്ചു നായാടിയാൽ വീര്യം കുത്തിയാൽ കുന്തം കാട്ടി തികക്കണം' എന്നൊരു വിധി കാണുന്നുണ്ട്. * ഇതിന്റെ അർത്ഥം മനസ്സിലായില്ല. അതു വായനക്കാരടെ മനോധർമ്മത്തിനു് ഉഴിഞ്ഞിട്ടിരിക്കുന്നു.

നായാട്ടു കഴിഞ്ഞാൽ 'അരികെയിരിക്കും ചെങ്ങാതി, വീല്ലൊടിക്കാരൻ, അയലൊ(അമ്പൊ?)ടിക്കാരൻ പിന്നെ വെറുമ്പറം നിലക്കുന്നവർ, നായ്ക്കാരൻ, ചാക്കം തലയ്ക്കൽ എത്തിയവർ, സ്ഥലത്തെടുത്തു മണ്ടുന്നവർ (ചുമട്ടുകാർ), വിൽപ്പിൽ കാരർ, ഇവർകൂടിയ സഭയിൽ വെച്ചേറെ അറിയിച്ചാൽ ഉഴപ്പം ഉഴരയും വഴിപോലെ കീട്ടും.' കൂട്ടരിൽ ചിലർ 'അലഞ്ഞുപോയാൽ തികഞ്ഞടുത്തേ കൊടുത്തു കൂട്ട.' അല്ലെങ്കിൽ ഭാഗിക്കുവാൻ പരിഷ്കയിൽ ചങ്ങാതികൾ ചേണം.

വേട്ടയാടുന്നതു കാട്ടാളരുടെ തൊഴിലാകുന്നു. അതു 'വീട്ടാളരുടെ' തൊഴിലെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. ചില ദിക്കിൽ കാടർ വലകെട്ടി നായാടും. 'കരിമ്പാലനാഥം'

‘മുത്തോറമ്മാഭം’ നായാട്ടന്നതുകൊണ്ട് അവരെ നായാടികൾ എന്നു പറയുന്നു. ശുഭ്രരുടെ നായാട്ടമര്യം ‘കൂലി ചേലുകമര്യം’യാകുന്നു, അന്യരും വേണ്ടി കൂലി വാങ്ങി നായാടുന്നുവെന്നു താത്പര്യം. ‘കൂലിച്ചേലുകവത്തിനുള്ള പടയും നായാട്ടും കക്കുമെന്നു പറയുന്നു. വെട്ടിക്കൊണ്ടു വാളും വെട്ടിക്കൊണ്ടു വാലും കോയിമ്മയിൽ വിടിപ്പിക്കുന്നു. കുത്തിക്കൊണ്ടു കൈയും ചോര കുത്താവിനുതന്നെ.’

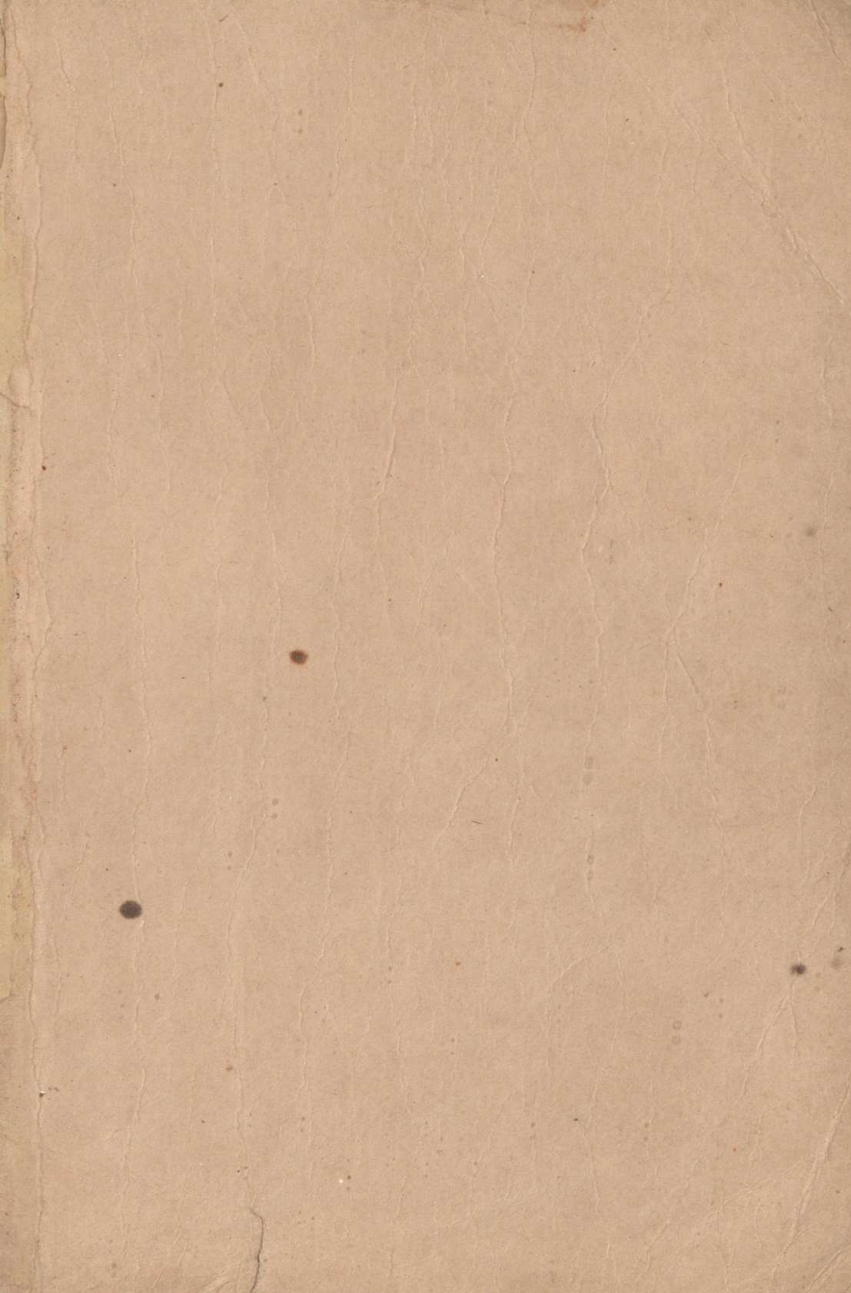
ശുദ്ധിപത്രം

പുറം	വരി	അഞ്ചലം	സുഞ്ചലം
4	8	ഇടപടി	ഇടപടി
5	10	ചൊന്നാനിമായ്ക്കലും	ചൊന്നാനിയായ്ക്കലും
12	11	സുഖഭാനത്തിന്റെ	സുഖഭാസത്തിന്റെ
40	18	ആസ്വാദനഭേദ	ആസ്വാദനഭേദ

44-ാം പുറത്തു 4-ാമത്തെ വരിയിൽ 'വലുപ്പമളക്കാം;' എന്നു കഴിഞ്ഞു "ലഘിമാവെന്തെന്നുഭവിയ്ക്കാൽ ആകാശവിമാനത്തിന്റെ വിലമതിക്കാം. ഗരിമാവെന്തെന്നു മനസ്സിലായാൽ ഗുരുക്കന്മാരുടെ ഗുരുത്വം കാണാം." എന്നു വായിക്കണം.

44	5	സ്വരാജ്യം	സ്വാരാജ്യം.
100	7	കൂട്ടിൻ	കൂട്ടിൽ
106	1	'ദ്രവദവരഗതേ!'	'ദ്രവദവരഗതേ!'
119	5	കടുംകാട്ടിൽ	കൊടുംകാട്ടിൽ
124	16	ചേതം!	ചെതം!
126	5	നമസ്കർമ്മം.	നമസ്കർമ്മം.
130	10	വതിപ്പു	വതിച്ചു
139	15	കരോ	കാരോ
141	1	സ്വധർമ്മശാസ്ത്രങ്ങൾ	സ്വധർമ്മശാസ്ത്രങ്ങൾ
	2	പ്രവർത്തിമാർഗ്ഗം	പ്രവൃത്തിമാർഗ്ഗം.

578

11

11

11

